«قُل جاء الحق. .و زهق الباطل ان الباطل كان زهوقا»
صدق الله العظيم. .

برایان
هەڵویستی عیراق لە بانگەوازی ئاشتی عادیلانەو هەمیشەیی‌و سەربەرز نەگۆڕاوەو ناگۆڕێ. . ئیمە هەڵویستی نەگۆڕو بە باوەڕمان بە پێی دۆخ و ئەندازەکان ناگۆڕین چونکە ئیمە لە سیاسەتێکی چەسپیوەوە هەنگاو هەڵدێنین کە لەسەر پیویستی‌ی جیگیربوونی ئاشتی‌و ئاسایش و ئارامی‌و هاوکاری بەردار لە نیوان وڵاتانی ناوچەکەدا دامەزراوە. . بۆ ئەوەی گەلانی ناوچەکە بە پەرەپیدان و بیناکاری‌و روو بەرووبوونی مەیدانکاری‌یەکانی چەرخەوە خەریك بی. .

سوپاس بۆ خوا سەرکەوتنمان لەم زۆرانبازی‌یەدا کە بە سەرمان دا سەپێنداراوەو نەگۆڕی‌ی هەڵویستی بە باوەڕمان ئەوە دەردەخا کە ئەو راستی‌یە میژوویانەی دەویسترا لە ناو درۆو دەلەسەو شاڵاوی فراوانی رێ ون کردن دا کە فەرمانڕەواکانی تاران و ئەوانەی لە دایەرە زایونیەکان و ئەو کۆڕانەدا کەشەڕ بۆ عەرەب و گەلانی هەموو ناوچەکە دەخوازن. .

ئەم راستی‌یە لەبەرچاوانەی لەم دواییەدا دەرکەوتن بەتایبەتی ئەوانەی پەیوەندییان بە پەیوەندییەکانی فەرمانڕەواکانی تاران بە زایونیەت و ئیمپرایالیسنەوە هەیە ئەوە دەردەخەن کە هەمیشە دەمانوت رژیمی تیران ئەو لە شەڕ گەڕاوەو ئەویش بەسەر عیراقی‌دا سەپاندوە. . هەر ئەویش وای وەسف کردوە کە نیعمەتە بۆ خۆی. . هەر ئەویش ونویەتی بەردەوام بوونی بە بەردەوام بوونیەوە بەندە، هەرئەویش هەڕەشەی لە دەوڵەتانی ناوچەکە کردو داوای روخاندنی رژیمەکان و بڵاوبوونەوەی ئاشوب و ئاڵۆزی لە ناویان دا کرد. . هەر ئەویش دەستدرێژی دوای دەستدرێژی کردە سەریان. .

ئەم رژیمە گومانبارە شەڕانی‌یە هەر ئەو بەرپرسیاری داگیرسانی ئاگری جەنگەو بەرپرسیاری هەموو ئەو زیانەیە کە تووشی ناوچەکە هاتوە، هەر ئەو شیوازی بەپی‌ی دۆخ و ئەندازە دەگۆڕی‌و رەنگ دەکا. . رۆژێك بە شێوەی بەهێزی‌و هەڕەشەکەرو رۆژێکی تر بە شیوەی زوڵم لێکراو بە زەبی پیداهاتوو خۆی دەنوێنێ. . بەڵام عیراق هەر یەك هەڵویست و زمانی لە ئەندازەکانی زۆرانبازی‌یەکەدا بووە چونکە بیروباوەڕەکانی رەسەنن و نیازەکانی چاکە خوازن و چونکە بروایەکی قووڵی بە ئاشتی‌و دراوسیتی‌یەوە هەیە.
بەڵام ئیمە دەمانەوێ ئاگاداری پیشان بدەین کە عیراق بەهیچ شیوەیەك بە هیچ هەوڵدانێك رازی نابێ کە لەبەرگی داوا کردنی ئاشتی‌دا خوی بنوێنێ بەڵام لەواقیع دا هەوڵ دەدا ناکۆکی‌یەکە هەتا هەتایە بهێڵێتەوە. لە جۆری ئەمان ئەو هەوڵانەی رێ بەسیاسەتی فەرمانڕەوا گومانبارەکانی تاران دەدا لە سەر درێژەدانی ماوەی جەنگ.

ئیمە. . ناو بە ناو گوێمان لە راگەیاندن دەبی‌و پرۆژەو پیشنیازمان لیرەو لەوی پیشکەش دەکرێ لەو شتانەی تیان دایە هەوڵدانە بۆ رازی‌کردنی ئەم رژیمە شەڕخوازە، بەبیانووی هاندانی لەسەر مامڵەت کردن لەگەڵ ئەم رێکخراوە یا ئەوی ترداو وای لێ‌بکرێ ئاشتی قبووڵ بکا، ئەم جۆرە هەوڵانە لەم دواییەدا بەهۆی نزیك بوونەوەی بەستنی کۆنگرەی باڵای ئیسلامی سەریان هەڵ دا

پێنج بیروباوەڕەکە

ئیمە بە هەموو رووناکی‌یەکەود ئاشکرای دەکەین.. کە عیراق نە مامەڵەی کردووە لەگەڵ ئەم جۆرە تەقەلاو پیشنیارانەداو نە دەیکا. ئەودی کە عیراق دەیەوێ بریتی‌یە لە ئاشتی‌یەکی ردواو سەربەرزو هەمیشەیی.. کە لەسەر ئەو پێنج بیروباوەردی وەستاوە کە لەو نامەیەماندا ئاشکرامان کرد کە ئاراستەی حوکمرانانی ئیرانمان کرد لە دووی ئابی ١٩٨٦ داو بریتین لە یەکەم: کشانەودی تەواوو فراوان و بی مەرج بۆ سنووری باودر پی‌کراو لە نیوان ددوڵەتاندا.
دووهەم. ئاڵوگۆڕکردنی سەرجەم و تەواوی دیلەکان
سێیهەم. مۆرکردنی پەیمانیکی ئاشتی‌و دەستدریژی‌نەکردنە سەریەك لە نیوان هەردوو وڵاتدا.
چوارەم: دەست نەخستنە ناو کاروباری ناوخۆو ریزگرتنی وڵات لە هەڵبژاردەکانی وڵاتەکەی تر.
پێنجەم: عیراق و ئیران رەگەزێکی ئیجابی بن لە هەموو شتێکدا کە سەقامگیری‌و ئارامی بۆ ناوچەکە بهێنێتە دی‌و، بە تایبەتیش بۆ ناوچەی کەنداوی عەرەب.
هەروەها عیراق لەسەر ئەم بناغانە بە خۆشی پیشوازی‌ی بریاری ژمارە ٥٨٢ و بریاری ژمارە ٥٩٨ ی ئەنجومەنی ئاسایشی کرد لەگەڵ قانوونی نیوەدەوڵەتان و پیرەوی‌یەکانی چارەکردنی ناکۆکی‌یەکانی نیودەوڵەتانداو.. لەگەڵ مافی گەلاندا دەگونجی بۆ ئەوەی بەسەر بەخۆیی‌و سەربەرزی بژین.. لەسەر ئەم بناغانە عیراق بە ئاشتی قایل دەبی‌و.. عیراق بەربەرەکانی‌ی هەموو تەقەلایەك دەکاو ئابرووی دەبا ئەگەر لە چوارچیوەی قانوونی نیوەدەوڵەتان و بناغەی چارەکردنی سەرانسەر دەرچی بەهەر بیانوویەك بی کە خاوەنەکانی خۆیانی پی داپۆشن و ئەگەر هەندێ کەس لایان وابی، بە حوکمرانانی تارانیشەوە کە سووربوون لەسەر شەڕو شوین کەوتنی سیاسەتی کەللەڕەقی‌و بە نارەوا ماف هەڵکراندن رەنگە هەندێ دەستکەوتی نارەوایان بۆ پەیداکا ئەوە خەیاڵیان خاوە.

ئەو عیراقەی کە لە پیناوی سەربەخۆیی‌و سەربەرزی‌و مافەکانیا شەش ساڵ و نیوە شەڕدەکا.. توانای ئەوەی هەیە لە شەڕو زۆرانبازیدا بمێنێتەوە بۆ هەر ماوەیەك کە پیویست بێ لە پێناوی پاراستنی ئەم ماف و بەهایانەدا.. تا حوکمرانانی تاران لە سیاسەتە بەدەکەیان و خەوە نەخۆشەکانیان پاشگەزدەبنەوەو بەوە رازی دەبن کە بە ئازادی‌و دڵنیایی لە سنووری وڵاتەکەیاندا بژین.. لەگەڵ ریزگرتنی مافی گەلان و دەوڵەتانی ناوچەکەدا بۆ ئەودی لەناو سنووری وڵاتەکانیانا بە سەربەرزی‌و دڵنیایی بژین.
لە رابوردوودا بە سووربوون و دانایی‌یەوە رەفتارمان لەگەڵ هەندێ پیشنیاردا کردو.. بە شیوەیەکی ئاقڵانەو هەستکردنەوە بە مەسئوولیەت کەوتینە گفت و گۆ لەگەڵ ئەو کەس و ناوەندانەدا کە ئەم پیشنیارانەیان دەهێناو ئەو مەترسی‌یانانەیشمان بۆ روون دەکردنەوە کە هەڕەشە لە ئەمن و ئاسایشی ناوچەکە دەکەن بەهۆی ئەم تەقەلایانەو چۆن کە حوکمرانە بێ نرخەکانی تاران بەکاریان دێنن بۆ پاساودانی سیاسەتی بەردەوامبوون لەسەر شەڕو.. سوود وەرگرتن لێی.

بەڵام هەندێ لەمانە وازیان لەم هەوڵ و تەقەلا گومان لێ کراوانەیان نەهێناو.. ئەم ئیددیعایانەی بۆ ناوگژی کردن و گەڕان بە شوین ئاشتی‌یەی کردووە بە بازرگانی‌یەکی پرقازانج و پەردەیەك بۆ داپۆشینی ئەو ئامانجە گومان لێکراوانەی کە ناوەندە ئیمپریالیی‌یەکان نەخشەی بۆ دەکێشن.. لەبەر ئەوە.. پاش هەموو ئەو سەیرو هەست بە بەرپرسیاری‌یەیەی کە پیشانمان داو پاش هەموو ئەو روون کردنەوەو بەڵگەی ئاشکرا پیشاندانە هیچمان بۆ نەماوەتەوە ئەوە نەبێ بە توندیی دژی ئەم تەقەلایانە بوەستین و بۆ دواجاریش خاوەنەکانیان ئاگاداربکەینەوە کە ئیمە ناچاردەبین ئابرویان ببە ین و.. ئابرووی ئامانجە گومان لێ کراوەکانیان ببە ین ئەگەر جاریکی تر لە هیچ بۆنەیەکدا دەری بخەنەوە.

سڵاوی سەربەرزی‌و بەختەوەری

جەنگاوەرە دلێرەکان..
خاڵەکانی ناوچاوانی عیراق...
وە ئەی کەشەی نەتەوەی عەرەب.. نەتەوەی پاڵەوانی‌و سەربەرزی لە هەر شوینێ بن لە جیجابات و سەنگەرەکانی پێشەوەو.. لە سەنگەرو مەیدانەکانی بەرەدا بە دریژایی سنووری بەرزی عیراقدا..
ئەی پڵەوانانی هێزی ئاسمانی‌و بەرگری ئاسمانی‌و قارەمانانی هێزی پیادەو.. ئەی پیاوە ئازاکانی تۆپ و شاسوارە مەردەکانی ئاسمان .. ئەی پیاوانی هێزی دەریایی پاڵەوان..

ئەی پۆلەکانی هێزە چەکدارەکان لە هەموو سنف و چەکێکدا.. سڵاوی سەربەرزی‌و بەختەوەریتان لێ دەکەم.. چونکە بەخوا شایانی هەموو سەربەرزی‌و .. شەرافەتمەندی‌یەکن.. سەبرتان کردو سەرکەوتن لە سەبرتانا.. ئازایەتیتان نواند.. لەبەر ئەوە خوا سەرکەوتن و.. سەربەرزی‌ی پی‌بەخشین.. پیسی‌ی دوژمنتان لە خاکی عیراق دوورخستەوە خاکتانتان کرد بە گۆڕستانێکی فراوان بۆ داگیرکەرە تەماعکارەکان و.. دووپاتتان کردەوە بۆ دوژمن کە دەستدرێژی‌یەکەی بەرەو دۆڵی نەمانی دەباو دەستدرێژی‌یەکەی بەرەو چارەیەکی رەشی دەبا..

سەرکەوتن و ئازایەتی‌ی زیاتر

ئەی دلێرەکان.. داوای سەرکەوتنی زیاترو ئازایەتی‌یەکی زیاترتان لێ دەکەم .. داواتان لێ دەکەم کارامەیی زیاترو توانای زیاترتان هەبێ لە هونەری شەرداو ، داوای زیرەکی‌و هەمیشە بیداری‌و هەمیشە تازەبوونەوەتان لێ دەکەم بۆ باڵاترین جۆری پیوەندی‌ی خۆشەویستی‌و تەفاعول لەگەڵ یەك کردن و ریزگرتن و پیرەوی‌کردنی دەستووری هاوڕێیانی چەك و.. داوای مەشقکردنتان لێ دەکەم کە بەبێ ئەمە کارامەیی سەنگین پەیدانابێ لە شەرداو ئەو لا مەعنەوی‌یە باشە هۆکارە بنەرەتی‌یانە بوو کە پیداویستەکانی سەرکەوتنی بۆ هێنانەدی لە شەڕی «رۆژی مەزن» داو لە شەرە سەرکەوتووەکانی تردا. لەبەر ئەوە لەسەرمانە هەموو بە فەرماندەو ئامیرو جەنگاوەرانەوە لە جۆرەها سنووف و رتبە کە ئەم هۆکارانە بە هەموو ماناو پیویستی‌یەکانیەوە بخەینە بەرچاو تا کاریکی وا بکەین موستەحیل بێ دوژمن بتوانی هەوڵ و تەقەلا نافامەکانی بە دەستکەوتنی هیچ جۆرە دەستکەوتێك داپۆشێ هەرچەندە بێ‌نرخیش بی‌و بۆ ئەوەیش کە گەورەترین زیانی پی بگەیەنین و قوربانی‌یەکانیشمان کەم بکەینەوە لە جەنگی بەرگری‌کردندا لە نیشتمان و.. رۆژی سەرکەوتنی دوایی‌و ئاشتی‌ی تەواو نزیك بکەینەوە ئینشەڵڵا..

هەڵۆکانمان شانازین بۆ عیراقی‌یەکان و بۆ عەرەب

ئەی هەڵۆکانی ئاسمانی جەنگ..
بەو پیرۆزی‌و پاڵەوانی‌یەتانەی کە ئەمساڵ هیناتانە دی بوون بە جێی شانازی عیراقی‌یەکان و عەرەب و.. ویردی سەرزمانی دۆست و دوژمن.. گەورەیی تەواوی ئاسمانی جەنگ و.. ئاسمانی کێشەتان هێنایە دی بە مانا فراوانە ستراتیژیەکەی‌و .. ئەرکی واتان جێبەجێ‌کرد کە لە لاپەڕەکانی سەربەرزی‌و پاڵەوانێتیدا بۆ تۆماربکرێ.. کارەکانتان ئازاریان بە دوژمن گەیاند جێ خەوی پێ تاڵ کردن و.. بنەماکانی دەستدرێژی‌یە بەدەکەی لەق کردن.. ئیسراحەتی لەو دوژمنانە هەڵگرت کە خۆیان بۆ عیراق و نەتەوەی عەرەب مەڵاس داوە..
بەرەو لێدانی ئازاراوی‌ی زیاتر بە دوژمنی بەد تا بێتەوە سەرخۆی‌و .. هەست بەوە بکا کە بەدی و دەستدرێژی بەرەو بەزین و سەرشۆڕی زیاتری نابا..

دیواریکی ئاگرین سنووری عیراق دەپارێزێ

پیاوانی چەکی تۆپ..
دەورێکی گەورەتان گێڕا لە جەنگی رۆژی مەزنداو .. تۆپە سەربڵندەکانتان، وەك عیراقی‌یەکان ویستیان ، دیواریکی ئاگرین بوون بۆ پاراستنی سنووری خۆشەویستی عیراق و رەشەبای زەردی کینەی لێ دەگێڕا ،ەوەو ئەوانەی دەسووتاند پیش ئەوەی بوێرن سنوورەکەی ببرن.. ئەمساڵیش داواتان لێ دەکرێ کە تواناتان زیاترکەن و وردتربن.. تا پایەیەکی تایبەتی بۆ چەکی تۆپ دیاری بکەن لە بەرگری‌کردندا لە وڵاتمان بۆ تێکشکاندنی تەقەلا تاوانکاری‌یەکانی دوژمن.

هەڵمەتەکانی باوباپیران

ئەی جەنگاوەرانی ئازای زرێ پۆشان.. سڵاوتان لێ دەکەم.. بە جۆری هەڵمەتی باوباپیرە شاسوارەکانتان کە بە سواری ئەسپ هێرشیان دەبرد، هەڵمەتتان دەبرد لە گۆڕەپانەکانی هەموو ئەو شەڕانەدا کە هێزە چەکدارەکانتان کردیان و لە کاتی هەڵمەت بردنە سەر دوژمندا لە ریزی پێشەوە بوون.. سڵاوتان لێ‌بێ ئیوە شایانی دەستکەوت و پیرۆزی‌ی زیاترن.

ئەوانەی بۆ ئەرکی پاڵەوانانەی گران دانراون

سڵاویش بۆ پیاوانی پیادەو مەغاویرو هێزی تایبەتی‌و.. بۆ هەموو ئەو جەنگاوەرانەی کە بۆ ئەرکی پاڵەوانانەی گران دانراون ئەوانەی کە بە سونگی‌و تفەنگیان دەکوتنە سەر ئەو بێ‌قیمەتانە لە سەنگەریکەوە بۆ سەنگەریکی تر لە قەراغ رووبارو هۆرو لەناو قامیش و زەل و بەسەر بەرزی‌ی تەپۆڵکەو شاخەکاندا بۆ پاککردنەوەی خاکی سەربەرزی عیراق لە چەپەڵیان کاتێ چەپەڵی دەکەن و خۆیان بە خاکەوە گیردەکەن و لە سەنگەرەکانی شەڕو لە لاپەڕەکانی بەرگری‌و هێرشدا ئەوانەی کە بێ ئەوان زەحمەتە پارێزگاری هیچ دەستکەوتێکی پتەوو کۆتایی بکرێ.
سڵاویکیش بۆ ئیوە ئەی پیاوانی ئازای دەریا.. ئەمساڵ ئەرکێکی زۆرترتان گرتە ئەستۆ بۆ بەرگری‌کردن لە ئاوی وڵات و لە پلەی وەفاداریدا بوون بۆی‌و.. شایانی بیداری‌ی زیاترو.. وردی زیاترو هەڵمەتی زیاترن لە راوانی دوژمن و تێکش کاندنی تەقەلا چەپەڵەکانی.

فەزڵی یەکەم لە بەرگریمانا

ئەی عیراقی‌یەکان لە هەموو شوینێکدا.. سەبرو.. تەحەمول و.. قوربانی‌و بەردەوامیتان لەسەر ئیش و.. بەخشندەییتان فەزڵی یەکەمیان هەبوو لە بەرگریماناو.. لە هەموو ئەو سەرکەوتنانەی کە وەدەستمان هێنا.. بەخوا ئیوە گەلی ژیانی تازەو وێنەی پرشنگداری نەتەوەی عەرەبن.. ئیوە ئەوانەن کە شایانی ئەم پایەیەن کە بریتی‌یە لە شەرەف و مەسئوولیەت لە هەمان کاتدا..

بەدریژایی زەمان ژیان و سەربەرزی هی ئیوە دەبێ.. بە وەدەست هێنانی هۆکارە ماددی‌و مەعنەوی‌یەکانی سەرکەوتن لە هەموو مەیدانێکدا سەرکەوتن بەسەر دوژمندا.. وا ئەوە ئیستا ژیانتان پڕکردووە لە خۆشی‌و شادمانی، لەو کاتەدا کە بە ئازایی‌و قوربانیدانی جاویدانە شەڕدەکەن و بنیات دەنێن و بە باشی کارتان جێبەجێ دەکەن و گۆرانی بۆ سەرکەوتن و ژیان دەڵێن و درەخت و گوڵ سەوزدەکەن و.. لەو کاتەدا کە دوژمنی بەدکارتان بەرەو چاڵی بەزین و کەندەڵانی نزمی‌و ون بوون و سەرشۆڕی‌و دەردی‌سەری خل دەبێتەوە.

ئەی ئافرەتە عیراقی‌یە سەربەرزەکان.. سەبرتان و.. باوەڕی قووڵتان بەخواو نیشتمان باشترین گەنجینەیەکن بۆ پیاوانمان بۆ هەڵگرتنی ئەرکی ناخۆش و.. هاندانتان بۆ جەنگاوەرەکانمان کە بەرگری لە نیشتمان و نامووس و شەرەف دەکەن.. ئەو سەرچاوەیەیە کە دوایی نایە بۆ ئازایەتی‌و بەجەرگی.. خوا دەست بە باڵاتانەوە بگرێ ئەی ئافرەتە سەربەرزەکان و پیرۆزبایی سەربەرزی‌و شەرەفی بڵندتان دەکەم

سەرکەوتنێکی مەزنتان بەدی‌هینا

لە ژیان و سەربەرزیمانا قەرزاری شەهیدەکانمانین

ئیوەیش.. ئەی ئەوانەی ئامادەنین و ئامادەن.. ئەی شەهیدە بەوەفاکان.. خوێنی پاکتان بە فیڕۆ نەرۆیشتووەو عیراقی پاراستووەو.. ئافرەتان و منداڵان و باوك و دایکتانی پاراستووە.. سەربەرزی‌ی رابوردوو و هەرەتی ئیستاتانی پاراستووە.. هەموو عیراقی‌یەکان قەرزارتانن لە ژیان و سەربەرزی‌و کەرامەتی ئەم ئەوەیەو ئەوە داهاتووەکانداو ئەمەیش پاکترین کردەوەو باڵاتریەتی لای خوای گەورە.. سڵاوتان لێ‌بێ ئەی خۆشەویستان.. لە مەڵبەندی ئەمریداو ئیوە قەستەم بە خوا لەگەڵ عیراقی‌یەکاندان لە دڵ و چاویانا.
ئەی عیراقی‌یە مەردەکان..
ئەی ئافرەتە عیراقی‌یە سەربەرزەکان
خوا سەرکەوتووتان کاو چاوی لێتان بێ.. سەرکەوتن و سەربەرزی‌ی هەمیشەیی هی ئیوەیە.
والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

Institut Kurde de Paris

لێ پرسراوانی کوردستان وپێشوازی جەژنی سوپای قارەمان

- لقی هەولێر -

له کاتێکدا کەگەلەمان بەکوردو عەرەبەوە، ئاهەنگی رۆژی سوپای قارەمان دەگێرێت، له ناوچەی کوردستاندا ، چەژنی سوپای گەل ، به شێوەیەکی فراوان پێشوازی لێ دەکرێت و بەرنامەی تایبەتی بۆ سازدەکرێت که هەموو رێکخراوە میللی و پیشەییەکان تیایدا بەشدارن و برتی یە له دەیان چالاکی که شانازی و خۆشەویستی گەلەکەمان بەرامبەر بەم رۆژە مێژوویی یه دەنوێنێ . . .

● له بارەگای ئەنجومەنی یاسادانانی ناوچەی کوردستان، مامۆستا سیروان جاف سەرەکی ئەنجومەن وتی :

سوپای عیراق خاوەنی چەندان پاڵەوانیەتی و دەوری مێژوویی یە له مەسەلەی پارێزگاری کردن و بەرگری له خاکی عیراق و وولاتی عەرەبی و پاڵەوانیەتی و سوارچاکی ئەم سوپایە وەکو رۆژ دیارەو مێژوو تۆماری کردووە له جەنگی فەلەستیندا رەنگی دایەوە که

ئەم سوپایه توانی دەرسێکی ئەوتۆی دایه سەهیۆنیزم کەبیر نه چێتەوە هەروەها ئه دەورە رووناکەی که هەمیشه بینیویەتی له بەرپەچ دانەوەی هەموو چەشنه و پنەیەکی دوژمنکاری دژی وولاتە پیرۆزەکەمان .

ئێستاش که جەنگی رەوامان دژی کاربەدەستانی ئیران بەردەوامە، سوپا دلێرەکەمان توانیویه گەورەترین مانایەکی سەرکەوتن وفیداکاری بەدەست بێنێ . . ئەوەی کەسوپا دلێرە کەی صدام حسین ـ ی سەرکردە بەدەستی هێناوە نموونەیەکی زیندوو ئەنوێنێ له مانای بەرگری و قوربانی دان که بووە مایەی سەر بلندی و شانازی هەموو گەلی عیراق بە کوردو عەرەبەوە ، بۆیه ئەگەر .ێت و بەمێژووی، پڕ شانازی ئەم سوپا دلێرەدا بچینەوە تەواو نابێت و کاروانی پێشکەوتووی هەرگیز ئاسای نیەوپرەلە باوەڕو سووربوون له سەرکەوتن . . . دەمەوێ ئەوە بلێم گە رۆلەکانی گەلی کوردمان بەشێکن لەم سوپایەو گەلێك نموونەی بەرزی قارەمانیەنی خۆیان نواندووە لەم جەنگە پیرۆزەدا له پێناو پووچەڵ بوونەوەی خەونە بۆگەنەکانی خومەینی و دارو دەسته بەکرێ گیراوەکەی سەهیۆنیزم .

لەم وژە مەزنه شدا که یادی جەژنی سوپا ئەکەینەوە، سلاو لەیادی نەمری ئەم سوپایە ئەکەین که پارێزگاری سنووری عیراق دەکاو بەرگری له ماڤی رەوای خۆی ئەکات بەسەرکردایەتی خەباتگێری گەل صدام حسین خوا بیپارێزێ .

● بەڕێز مامۆستا احمد عبدالقادر نەقشبەندی سەرەکی ئەنجومەنی یاسادانانی ناوچەی کوردستان وتی :

سوپای عیراق، سوپای بەرگری کردنە له مافە رەواکانی گەلەکەمان، کەماوەی

حەوت ساله بەوپەڕی قوربانی دان و فیداکاری بێ وێنه بەرگری له سنووری عیراق دەکات دژی خومەینی سەهیۆنیزم که رۆژ بەرۆژ نیەته بۆ گەنەکانی بۆ هەموو جیهان روون ئه بێتەوە . . .

سوپای عیراق، سوپای ئازادی و رزگاری یە، کەبەناوبانگە به سوار چاکی و قارەمانیەتی، بەتایبەتی دەوری دیاری له جەنگی (قادسیەی صدام) که هەرلە رۆژی یە کەمی جەنگەوە تا بەئەمرومان ئەگات دەیان داستانی گەورەی له بەرەکانی جەنگ دوا تومارکردووە وەکو بەنگەیەکی وورە بەرزی و قوربانی دان.

کاربەدەستانی ئیران کەخۆیان له هەموو رەفتارێکی مرۆڤانه رووت کرووتەوە، له کاتێکا کەداوای ئیسلام ئەکەن، لەپەنای ئەم دروشمەوە، ویستوویەتی گەلانی ئیران لەخشتە بەرێت، بەلام، رۆژ بەرۆژ ئەم دروشمە دەرئەکەوێت که ئیسلام بێ گوناهە له هەڵس وکەوتی کاربەدەستانی ئیران. . .

بەناوی هەموو ئەندامانی ئەنجومەنی یاسادانان لەناوچەی کوردستان، سلاوی وەفاداری لەم رۆژ وە مەزنەو خەباتگێر صدام حسین ئەکەین که بوو به نیشانەی هەرە ئاشکرا لەم جەنکەپیرۆزەدا.

● بەڕێز مامۆستا ابراهیم زەنگەنە پارێزگاری هەولێر وتی :

لەکاتێکا که یادی رۆژی سوپا ئەکەینەوە، یادی سوارچاکان ئەکەینەوە، که بەرادەی قوربانی و تارادەی شەهیدبوون ئەم خاکەیان لەدەست نوکەرانی ئیمپریالیزم پاراست که کاربەدەستانی ئیران بوونە نوێنەر بۆئەم مەسەلەیە. . .

بێ گومان، رژێمی ئیران لەکاتێکا کەسوورە لەسەر دوژمنکاری، وەلامی هیچ داوایەکی ئاشتی خوازانه ناداتەوە، بەلام لەهەمان کات، بەهیچ شێوەیەك ناتوانێت و له دەسەلانی دا نیە بستێك لەم خاکە شیرینە دا گیر کات که هەموو گەل ئامادەیه قوربانی بۆبدات. . .

عیراقی مەزن لەلایەك دەجەنگێ و لەلایەك بنیات دەنێ. . . ئەوەتا ئەمرو عیراق له هەموو کاتێك بەهێزترەو رۆژ بەرۆژ ئەو راستی یە دەسەلمێنێ که عیراق له به هێزی و پێشکەوتندایه، بەپێچەوانەی ئیران که له رووخانەوەو مردندایەو، بەم بۆنەوە هەزارسلاو لەسەرەکی فەرماندەو سوپا دلێرەکەی، که سوپای سەرکەوتنە.

● مامۆستا جەمال جەلال حمە رازگری ئەنجومەنی یاسادانان وتی :

سوپای عیراق، بەناو بانگە به پاڵەوانیەتی، له جەنگی قادسیەی صدام دا که جەنگی هەموو عیراقیەکانە، و ینەی ئەم فیداکاری یە زیاتر دەرکەوت . . . کەبەکور دو عەرەبەوە توانیان گەورەترین داستان تۆماربکەن که نیشانەی سه ربلندی بوو.

گەلی کورد، لەم جەنگە مێژوویی یەیدا دەوری روناکی بینیوە هەمیشه نیشانەی قوربانی دان بووە و بەم بۆنەوە دەیان سلاو له سەرکردەی گەل صدام حسین و سوپا دلێرەکەی.

● بەڕێز حسن حسین سەرەکی یەکێتی قوتابی ولاوان له هەولێر وتی :

قوتابی ولاوان بەرەی پێشه نگی کۆمەڵن و لەم جەنگەدا نموونەی قارەمانیەتین. . . کەلەگەڵ سوپادا، بووە به نیشانەی گەورەی رەوتی سەرکەوتن .

جەماوەری قوتابیان هەمو خۆشەویستی یەك پێش کەش به رۆلەی گەل صدام حسین دەکەین و بەلێن تازە ئەکەینەوە که هه میشه سەربازی بەوەفابین لەرێی رزگاربوون و قوربانی دان .

● بەڕێز محمود العمري بەڕێوەبەری گشتی ی ئەنجومەنی یاسادانان وتی :

رۆژی سوپا، رۆژی هەموو عیراقیه، رۆژی پاڵەوانانه، رۆژی هەڵدانەوەی لاپەرەی شانازییە کەعیراقیه شەرەفمەندەکان لەمێژوودا تۆماریان کردووە. . . .

رۆژی ئەو کە سانەیە که بەخوێن قوربانی گەورەیان پێش کەش به نەتەوەکەیان کردووە. . . هەزار سلاوی خۆشەویستی بۆ سەرکردەی گەل صدام حسین که نیشانەی سەرکەوتنه .

مەڵبەندێکی تەندروستیی پێشکەوتوو

شێرزاد . لقی هەولێر

دامەزراندنی دام و دەزگاکانی تەندروستی نیشانەیەکی رووناکه بۆ بایەخ دان بەباری گوزەرانی هاوولاتیان . بەتایبەتی عیادە گەلیەکان که راستەوخۆ پەیوەندی به هاوولاتیان دەبەستنەوە...

له شارێکی وەکو هەولێر . نیستا زیاتر له عیادیەکی گەلی هەیه که هاوولاتیان له هەموو لاوە رووی تێدەکەن و لەم دەزگایه تەندروستییانەشدا چەندان پزیشکی شارەزاهەن.

★ هەلوێستەیەك..

له بەسەرکردنەوەیەك دا. ئێوارەیەك. سەرمان دایه چەند عیادەیەکی گەلی که له ناوچەکانی هەولێر دابەش بوون و لەوانەش لەعیادەی پزیشکی گەلی بەڕێز دوکتور اکرم بەڕێوەبەری ئەم دەزگایە وتی:

مەبەست له دامەزراندنی دام و دەزگاو عیادەکان ، توولترکردنەوەی رادەی خزمەتگوزاری فراوانه بۆ بەشێکی زۆری هاوولاتیان و دوای دانانی نەخشەیەکی گونجاو. بەپشتگیری تەواوی لێپرسراوان توانیمان تاقە عیادیەکی تەندروستی بکەینەوەو له ساڵی ١٩٧٠ ئەم دەزگایەمان غله خانوویەکی بچووك جێ کردەوەو له ساڵ ١٩٧٢ گواستمانەوە بۆ ئەم شوێنەی ئێستا کەگەلێك بەشی تازەی لێ کراوەتەوە..

بێ گومان دامەزراندنی ئەم بینایەش له رێگای کەلەکارییەوە هاتەدی و ئێستا ژمارەی عیادەکان ، کەیشتنه چوارو بەگوێرەی پێویستی هاوولاتیان له گەرەکەکانی هەولێر دابەش کراون.

★ ئەرکی فراوان..

بەڕێز بەڕێوەبەری ئەم دەزگایه زیاتر وتی: هاوولاتیان که دووچاری هەر نەخۆشیەك دەبن روودەکەنه ئێرەو بەگوێرەی پسپوری تایبەتی باری تەندروستی هەر نەخۆشێك بەسەر دەکرێتەوە له هەموو نەخۆشیەکاندا کەبابەته جۆراو جۆرەکانی مندال و گەورە دەگرێتەوە جگە له تاقی مانەیەکی شی کردنەوەو دەرمانخانەیەکی تایبەتی که دەرمانی هەمەجۆری تێدا دەست دەکەوێ و ئەم دەرمانخانەیه بەیانیان و ئێواران ئامادەن بۆ پێش کەش کردنی رادەی خزمەتگوزاری چاك بۆ کاتی پێویست، هەروەها بەردەوام بڕێن. پێنچی ئافرەت و پیاو هەن بۆ دەرزی و بەباوەدێری پزیشکی تایبەت باری تەندروستی کت و پڕ بەسەر دەکەنەوە.

★ ئێمەو.. هاوولاتی..

بەڕێزی لەم رووەوە وتی: له نێوان ئەم چەند ساڵەی تەمەنی له دایك بوونی ئەم مەڵبەندە تەندروستی یە توانیومانە رۆژ بەرۆژ پەیوەندی لەگەڵ هاوولاتیان بەرزتر بکەینەوە، دیارە ئەم پەیوەندییەش بەندە بەشێوەی ئەو باری خزمەتە که پێش کەش بەهاوولاتیان دەکرێت و دوور له بەرژەوەندی تایبەتی و رزگاربوون له هەر تەگەرەیەك کەدێتە رێی هاوولاتیان و، بەکارهێنانی شێوازێك که لەگەڵ ئەم سەردەمەدا بگونجێ

★ گەرانێك..

لەگەڵ بەڕێز بەڕێوەبەری مەڵبەندەکە بەشەکان گەراین و ژمارەیەك له هاوولاتیانمان بینی کەلەو بەشانەدا بوون.. لەوانە پزیشکی مندالان و گورچیلەو .. تاد. دەربارەی شێوەی هاتنی هاوولاتیان وتی:

هەریەك له پزیشکەکان بەئەرکێکی تایبەتی هەلدەستێ ، ئیتر دوای سەیرکردن و لێکۆلینەوەی باری تەندروستی نەخۆش، دووبارە دەگەرێتەوە بۆ لای بەشەکە بۆ چارەسەرکردن...

بەلام لەرووی دەوامەوە ، هەموو رۆژ تا سەعات شه شەو هەندی رۆژ ئەگەر پێویست بوو زیاتر کار ئەکەین ودەرگاداخەین.

★ چی تر؟!

ئاخۆ کارگێرانی ئەم دەزگایه تەندروسیتی یه له کاری رۆژانەی خۆیاندا روو بەرووی چ گیرو گرفتێك دەبنەوە؟!

بەڕێز بەڕێوەبەری عیادەکه وتی: له راستیدا، له ئەنجامی هاوکاری و یارمەتی تەواوی لێ پرسراوان بەتایبەتی بەڕێز ئەمینداری گشتی ی کاروباری کۆمەلایەتی ، توانیومانه بەسەر زۆربەی کۆسپ و تەگەرەکاندا زال بین، تەنیا هەندی پسپوری تایبەتی نەبێت که لەم مەڵبەندە تەندروستی یەدا نیەو هیوادارین له داهاتوویەکی نزیك دا بتوانین بەسەر ئەم مەسەلەیەشدا زال بین لەپێناو تەگەرە نەهێشتن له بەردەم هاوولاتیان.

«عونی عبدالله» وێنەی گرتووە.

لە یادی جەژنی سوپا

بەبۆنـەی بیرەوەری جەژنـی سوپای قارەمانەمانەوە گەر مترین پیرۆزبـایـی خۆمـان پێش کەش بەسـوپـا ئازاو دلێرو جەنگاوەرەکەمان دەکەین.

ئەو سوپـایـەی ئەوەی چەسپـانـدوە هەر لەمێـژەوە کە خاوەنـی رۆڵەی ئازاو جەربـەزەو دلێرە، هەروەهـا بە بۆنـەی سەرکـەوتنـەکانی ئەم دواییـەی پاڵەوانـەکـانـی فەیـلەقـی سێو حەوتەوم، کە لەبەرەکانی جەنگدا کە چۆن ئازایـانـە سەریـان بەدوژمنی گێلی نەفام دانەواند تا هەتا جاریکی‌تر سەریان لەبەردی شەرمـەزاری بدەن. بەم بۆنـە پیرۆزەوە بەڵێنی وەفـاداریو بۆ سەرکـردەی بەتـوانـاو تێکـۆشەر هەڤـاڵ صدام حسـین (خوابیپارێزێ) دووپات دەکەینەوە، کە هەمیشە سەربازێکی بەوەفابین لە پارێـزگـاری کردنـی خاکـی نیشتمـانـی پیرۆزمـانـدا، هەتـا سەرکەوتنی هەمیشەیی بەدەست دەهێنـین بەسـەر دوژمنانی گێلی نەزان و خومینیە رەگەز پەرستەکاز

عثمان علی شریف
ئەهکرتێری پارێزگاری سلێمانی

لە یادی حەڤـدە هەمـین ساڵەی دەرچـوونی رۆژنـامـەی ئازیـزی «هـاوکاری» دا جوانترین سڵاوو رێـزو خۆشـەویستی پێشکـەش بەهـەمـوو ئەو خاوەن قەڵەمـە کوردی‌یـانـە دەکەم کە بەوشەی پرشـنگـداری کوردی خزمـەتی میللەتـەکـەی خۆیـان و وڵاتـە شیرینـەکـەیـان دەکەن سڵاو بۆ کارگێرانیو ئەو رۆژنامە نوسانەی کە بەو پەری دڵسۆزی‌یەوە لەگەڵ کاروانی رۆژنامەگەری هاوکاری‌دا رێ دەبڕن هەر شەکاوە بێ ئاڵای رۆژنامەگەری کوردی..

هەر بەخشنـدە بێ هاوکـاری ئازیـز.. هاوکـاری دڵسـۆزی هاوکاری پێشڕەو.

صلاح حامد اسعد
بەرێـوەبـەری رۆشـنـبـیری جەماوەر لە سلێمانی

راست گرێ لقێ دهـۆکێ یێ پارتێ هۆزانڤـانێت دەزگەهامە خەلات دکەت

ل سپێدەیا رۆژا ئێک شەمبی رێکەفتا ١٩٨٧/١/٤ هەڤاڵ طارق کاف راست گرێ لقێ دهۆکێ یێ پارتـا بەعسا عەرەبی‌یا هەڤپشك کۆم بۆ دگەل هۆزانڤانێت دەزگەها رەوشەنبیری‌و بەلاڤ کرنا کوردی تایێ دهـوکێ ئەوێت پشکـداری کرین دەمـەهـرەجـانـا دەزگـەهێ بەهلکەفتنا رۆژا شەهیدی.

لپێـشیێ هەڤـاڵ طارق کاف ئاخـفـت لسـەر چاڤـدێـری‌یـا قومـانـداریا پارت و شۆرەشێ بۆ مللەتێ کوردو بۆ رەوشـەنبیری‌یا کوردی.. پاشی کرە بەحسێ دەورێ هۆزانـڤـان و نڤیـسـەڤـانـان وجەنگامەیا پیرۆزداو ئافری‌یەك دا فێ سەرکـەفتنـا دویمـاهیێ ئەوا سەربـازێت فەیلەقـا سێ‌و حەفتێ لرۆژا مەزن دا بدەست ئێخستی دژی هێزێت خومەینی‌یێ دوژمنێ تەعدا کەر.

لدومـاهیێ ب ژدل سوپـاسیا هۆزانڤـانـا کرو سوپـاسیا کارو چالاکی یێت دەزگەها رەوشـەنبیری تایێ دهوکێ کر..

ئەڤـەو ئەو کەسـێت هاتینـە خەلات کرن ئەڤەنە:

- علی مصطفی
- عبدالستار حسن
- عمر محمد عامر
- نصرالدین هادی
- اسماعیل زاخویی
- مقداد مردان
- سفر شعبان
- حازم جاسم
- صدیق شرۆ
- وصفی حسن

وصفی حسن
(بەتەلەفۆن)

ئاهەنگە ئاینیەکانی جەژنی لە دایك بوون

رۆژی (٢٥)ی کانونی یەکەم لە هەمو لایەکەوە برا مەسیحیەکان ئاهەنگی لە دایك بونی مەسیح ئەگێڕن هەر بەم بۆنەیەوەش هاوری ناصر جرجیس دەربارەی ئەو جەژنە ئەدوێو ئەڵێ لە ماڵێك دا لە گەڕەکی (راس القریـة) لە بەغـدادا ئەژیـام ئەو ناوچەیەش زۆربەی خەڵقەکەی مەسیحی بون.

لەو ماڵەدا چوارەدە خێزانی مەسیحی ئەژیان.

هەر خێـزانێـك لەو خێـزانـانـە لە ژوورێـك دا ئەژیان و هەریەکەی سێ منالیان هەبوو ژمارەی ئەو منالانەی لە یەك ماڵ دا ئەژیان ئەگەیشتە پەنجا منال.

منیش ئەو سەردەمـە تەمەنم (١٠) ساڵان بو لەگەل ئەو منالانە چاوەڕوانی شەوی جەژن بوین.

چونکە هەمو پێکەوە چاوەڕوانی باوك و دایکمان بوین، بۆ ئەوەی دیـاریمـان پێشکـەش بکـەن دیاریەکانیش بەرگی نوێ بو بۆ یەکەم رۆژی جەژن.

لە دوای نیوەشەوی شەوی جەژنی لە دایك بون کە شەوی (٢٥)ی کانـونی یەکـەم هەمـومان پێکەوە بەرەو کلیسە ئەرویشتین.

لە کات ژمێری سێ‌ی سەر لە بەیانی دا ئاهەنگی جەژن دەستی پێ ئەکرد تاوەکو بەرە بەیان ئینجا ئەو خێزانانە مبارەك بایی جەژنیان لە یەك ئەکرد.

++ دەربـارەی چیرۆکـی بابـا نوئیـل کاك ناصر جرجیس ئەڵێ.

بە پێ‌ی بۆچـوونی من بابـا نوئیـل یەکێکـە لەو کەسـانـەی جل و بەرکێکی سەیر لەبەر ئەکاو بە دەسیو دیاریو نوقڵ و شیرینی دێتە لای منالان و پێشکەشیان ئەکا.

چونکـە منـالان زۆر دڵیان بەو دیاریانەی بابا نوئیل خۆش ئەبێ بۆیە لە ماڵەوە پێیان ئەڵێن زو بنون بەیانی زوو با با نوئیل دیاریەکانتان بۆ دێنێو لەژێـر سەرینـەکانتان دای ئەنێ. بەتایبەتی ئەو دیاریانەی کە منالان دڵیان پێ‌ی خۆش ئەبێ.

++ دەربارەی داری جەژنی لە دایك بون کاك ناصر ئەڵێ.

بە پێ‌ی خوێنـدنـەوەم بۆ کتێبـە مێژووییەکان. هۆزێکی بت پەرست لە دەورو بەری شاری رومادا لە نێـو دارستـان دا ئەژیـان و بتیان پەرستوە خواوەندەکەشیان ناوی (تور) بوە.

بەڵام لە دوای تێپەڕبونی ٧٢٢ ساڵ بەسەر لە دایك بون دا.

قوربانی پێشکەش کراوە.

یەکێکیش لە گەڕوکـەکان کە ناوی (ولیم ویبعر) ئەگـێڕێتـەوە دەربـارەی ئەو هۆزە بیستبوی بەڵام نەگەیشتبوە هیچ ئەنجامێکی ڕاست بۆیە خۆی بۆ زانینی ئەم مەسـەلەیە ئامادەکردو خۆی لە دوای دارێك شاردەوە بۆ ئەوەی هەموو نهێنێکی ئەو هۆزە بزانێ کە سەربڕینی منالیکە بۆ ئەوەی بە خوێنی ئەو منالە ئەو دارە ئاوبدەن خواوەندەکەیان رازی بکەن.

بەڵام هیچ ڕاستێکی وا ڕوی نەدا.

زیاتر لەو مەسەلەیەی کۆڵیوەتەوەو بینی خەڵکـێـکـی زۆر لە دوای سەروکـی قەشـەکـان ئەڕوون و جۆرە ئاهـەنـگ و سەمـایەکی تایبەتی پێـشکـەش ئەکـەن و لە دەورو بەری ئەو دارە کۆبونەتەوە ئینجا سەروکی قەشەکان دەسی کرد بە نو ێژکردن و پاڕانەوە بەرامبەر خواوەند (نور) ئەو خەڵقەش چی ئەووت لە دوای ئەوە. دوبارەیان ئەکردەوە.

ناصر جرجیس

پیرۆزبـێـت یادی حەڤـدە ساڵەی لە دایك بوونی (هاوکاری)

پیرۆز بێـت یادی ئەو رۆژنامەیەی حەڤدە ساڵە خزمەتی ئەدەبـی کوردی دەکـات.. پیرۆز بێـت یادی ئەو رۆژ نامـەیـەی حەڤـدە ساڵە خزمـەتی شیعـری شیرنی کوردی دەکات.. پیرۆز بێت یادی ئەو رۆژ ناحـەیـەی حەڤدە ساڵە خزمەتی هونەری کوردی دەکات..

پیرۆزبێت یادی ئەو رۆژنامەیەی حەڤـدە ساڵە خزمـەتی شانـۆی کوردی دەکات.. پیرۆز بێت یادی ئەو رۆژ نامـەیـەی حەڤدە ساڵە خزمەتی وەرزش و لاوان دەکات..

ئەرزێـت دەسـت و پەنجـەی ئەوکـەسـانـەی کاردەکـەن و شەونخـونی دەکـەن لە پێناوی دەرهێنـانی ئەو رۆژنـامـەیەی کە ناوی «هـاوکـاری» یەو خزمـەتی رۆشنبیریو رۆشنبیرانی کورد دەکات.

عبدالستار جەباری

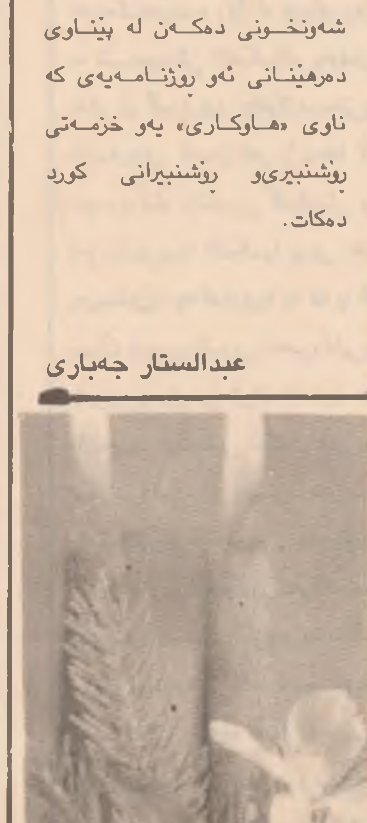

لە یادی حەڤدە ساڵەی لە دایك بوونی (هاوکاری)دا:

«دە با هەر بەردەوام بێت وشەی پرشنگداری کوردی»

• ئازاد شوان •

حەڤدە ساڵ لە خزمەتی ئەدەب و وێژەی کوردی، حەڤدە ساڵ لە خزمەتی رۆشنبـیریو وشـەی شیرینی کوردی ، حەڤـدە ساڵی پڕ لە وشـەی پرشنـگ دارو بەخشش ، حەڤدە ساڵ لە کۆشش و پێگەیاندنی دەیان ئەدیب و نووسـەرو لاوی رۆشنبـیرو عاشقـانی پیت و زمـان و وشەی رەسەن و بەپێزی کوردی،

لە ١٩٨٧/١/٩، لەو رۆژە پیرۆزەدا ، رۆژنـامـە خۆشەویستەکەمان، رۆژنامە ئازیزو تاقانەکەی رۆژنامەگەری کوردی پێ دەنێتە ساڵێکی نوێی تەمەنییەوە، تەمەنێکی پڕ بەرهەم و شکۆمەندیو سەربەرزی، تەمەنێکی پڕ لەخزمەت و لە خۆبوردن لە پێناوی ئەوەی وشەی کوردیمان هەمیشە بە شانازیو سەربەرزییەوە خۆی بشەنگێنێت.

هاوکـاری ئازیـز تاکـە رۆژنـامـەیە هەر لە سەرەتای رۆژنامەگەری کوردییەوە تاوەکو رۆژی ئەمرۆمان کە توانیویەتی ئەم ماوە درێژە بە بێ وەستـان دەربچێت، ئەمـەش هەمـووی دەگـەڕێتەوە بۆ دڵسۆزیو بە تەنگـەوەهـاتنی کارگـێڕان و نووسـەرو ئەدیبانی رۆژنامەی (هاوکاری) خۆشەویستمان .

منیش بەش بە حاڵی خۆم کە یەکێکم لە خێزانی رۆژنامە پیرۆزەکەمان، رۆژنامەی (هاوکاری) خۆشەویست خۆم بە بەختەوەر دەزانم و شانازی بەوەوە دەکەم کە بە گوێرەی توانای خۆم لە خزمەتی وشەی پرشنگداری کوردی‌دا تەقـەللا دەدەم و خۆم مانـدوو دەکـەم لەگـەڵ هاورێ‌یـانی دەستـەی نووسـەرانی (هـاوکاری) بۆ ئەوەی هەمیشە زمان و وشەی کوردیمان بەرزبێتەوەو بڵندتر بێت لەپێناوی خزمەتی گەلی کوردو خاکی کوردستـانی خۆشـەویست. کاتێکش کە (هـاوکـاری) لەژێـر چاپـدا دەردەچێت هەست بە خۆشییـەکی ئەوتـۆ دەکـەم کە بروا ناکەم هیچ خۆشییەکی تر بگاتە ئەو شادییەی کە دەچێتە کانگای دڵەوە، تەزوویەکی خۆش و ڕازی‌بـوونێـك بە جەستـەم دا دێت هەرچی مانـدووبوونێك و شەونخونییەك کە چێشتبووم بە دیارییەوە لە بیرم دەچێتەوە.

لە کۆتاییدا هیواو خۆزگەم ئەوەیە کە (هاوکاری) ببێتە رۆژنامەیەکی رۆژانـە لە پێنـاوی خزمەتکردنی زیاتری وشەی کوردی پیرۆز ، زیاتر توینێتی خوێنەرانی کورد زمان بشکێنێت.

چەپکێ گوڵی ڕازوەو بۆن خۆش لەیەخەی (هاوکاری) ئازیز بە بۆنەی داگیرساندنی مۆمی هەژدە هەمینی تەمەنی.

سڵاوو رێـز بۆ هەموو ئەو ئەدیب و رۆشنبیرانەی کە خامەکەکانیان لەگوڕ ناکەوێت وبە قەڵەمەکانیان وشەی گرداروو بڵێسەدار دەنەخشێنن بۆ زمانەکەیان زمانی کوردی خۆشەویست، سڵاو لەو شۆڕە سوارانە بێت کە هەمیشـە ئەویـنـداری وشەی بە ئەمەکی کوردین ئاوات دەخوازین هەردەم لە خزمەتکردنی زیاتردا بن.

دەبـا هەر پیرۆز بێت یادی پیرۆزی دەرچـوونی (هاوکاری)و هەموو ساڵێکی نوێ بێت و پڕ تەمەن درێژی بێت.

به هۆی ساڵی نوێ‌ی هاوکاری‌یەوە:

هاوکاری قوتابخانەیەکە کە ئەرکی سەرشانی چیە..؟

مصطفی نەریمان

مێـژوی رۆژنامەگەریو رۆژنامەنوسی کوردی ناوی دەیەها رۆژنامەی تێـدا تۆمـار کراوە لەم عیراقەی ئێمە تائێستا نزیکەی بیست و پێنج رۆژنـامـەی هەفتـەیی‌مـان دەرچـوەو بڵاو کراوەتەوە، یەکەم رۆژنامەی کوردیمان (کوردستان) بو کە لە ئاوارەیی‌دا لە دایك بو بە هەشت ساڵ بە هەزار کوێرەوەری ٣١ ژمارەی لێ دەرچو لە کوردستانی خۆیشمان دا یەکەم رۆژنامەی کوردیمان (تێ گەیشتنی راستی) بوو لە ساڵی ١٩١٨ لە دایك بوو تەنها ٢٠ ژمارەی لێ دەرچوو ناوی لە ئارادانەما دوای ئەو یەك لە دوای‌یـەك ئەم رۆژنامە کوردی‌یانەمان لە دایك بون و ئاوابون (پێشکەوتن، ژیانەوە، ژیان، زبان، ژین، هەولێر، خەبات، نەورۆز، ئازادی، رای گەل، بروا، عیراقـی‌نـوێ، دەنگی کورد، کوردستـان، راپـەرین، برایەتی، روناکی، بیری نوێ) هەندێك لەم رۆژنامانەمان تاقە ژمارەیەکی لێ دەرچـوەو هەنـدێکیـان دوو ژمـارە، ئەو رۆژنامە کوردی‌یانەمان کە هەفتەیی بون و لە هەریەکەیان پەنجا ژمارەو پتری لێ دەرچوە ئەم رۆژنامانەن.

١ ـ (ژیانەوە) لە سلێمانی ساڵی ١٩٢٤، (٥٦) ژمارە.
٢ ـ (دەنگی کورد) لە بەغداد ساڵی ١٩٦٠ (٦٩) ژمارە
٣ ـ (زبان) لە سلێمانی ساڵی ١٩٣٧ (٧٠) ژمارە
٤ ـ (هەولێر) لە هەولێر ساڵانی ١٩٦١ ـ ١٩٦٢ (٧٦) ژمارە
٥ ـ (بروا) لە سلێمانی ساڵانی ١٩٦٠ ـ ١٩٦١ (٩٥) ژمارە
٦ ـ (پێشکەوتن) لە سلێمانی ساڵی ١٩٥٩ (١١٨) ژمارە
٧ ـ (ئازادی) لە بەغداد ساڵانی ١٩٥٩ ـ ١٩٦٠ (١٥٦) ژمارە
٨ ـ (خەبات) لە بەغداد ساڵانی ١٩٥٩ ـ ١٩٦١ (٤٦٢) ژمارە
٩ ـ (ژیان) لە سلێمانی لە ساڵانی ١٩٢٦ ـ ١٩٣٨ (٥٥٣) ژمارە
١٠ ـ (ژین) لە سلێمانی لە ساڵانی ١٩٣٩ ـ ١٩٥٨ نزیکەی (١٢٠٠) ژمـارە لە هەشت ساڵی شەستـەکـاندا ١٩٦٢ ـ ١٩٦٩ روژنامەیەکی کوردی ئەوتـۆمان لە ئارادا نەبو کە دەربچێت تاوەکو بەیانی یانزدەی ئادار بڵاوکرایەوە بەڵام پێش ئەو بەیانە مێژوویی‌یە ئەوە بو حکومەتی شۆڕشی حەڤـدەی تەمـوز ماف رۆشنبـیری کوردی ئاشکـرا کرد لە سەرەنجامی ئەو مافە رۆژنامەی (هاوکاری) لە نۆی کانونی دووەمی ساڵی ١٩٧٠ لە دایـك بوو هەر بەساوایی بە شیری پاکی دایك گۆش دراو کەوتـە دەست تاقمـە نوسـەرێکی کورد پەروەر ئەوانیش خوا هەقە لە سێیـەری بەیـانی ئاداردا ئەو منـداڵە ساوایـەیان بە خێوکرد و وەك بەرخێکی کۆرپە خڕیینەو بو تێر گیا بوو ئیتر ئەو ساوایە گەز گەز باڵای کردو ساڵ هات و ساڵ رۆیی تا ئەوەتا بوەتە لاوێکی خاوەن بازوو بە هێـزو هەرەکـەت و شانزدە ساڵ تەمەنی تەیی کردو پێ‌ی نایە هەڤدە ساڵی‌یـەوە تا ژمـارەی گەیشتـە (٨٧٠) خوا تەمـەنی درێـژتـر بکات و بیگەیەنەتە بیست ساڵی‌و بەرەو ژوریش بامنیش نەیبینم بەڵام خۆ رۆڵەی دوا رۆژمان شانازی پێوە ئەکەن و ناوی لە مێژووی رۆژنامە گەریماندا ئەدرەو شێتەوە.

لە یەکەم ژمارەی هاوکاری‌یەوە تا رۆژی ئەمرۆمان هەموو ژمارەکانیم خوێنـدوەتـەوەو لەگـەڵ نوسەرە موچە خۆرەکانیدا پەیوەندیم پتەو بوەو هاوکاریم خۆش و یستوەو بە دڵ و بەگیان، بە قەڵەم و زمان پشتگیریم کردوەو هاوکاریم لەگەڵ کردوە، شایەتیشم ئەوەیە کە لە دە ساڵی یەکەمی تەمەنیدا (١٩٧٠ ـ ١٩٧٩) لەم روژنامەیەدا کە (٥٠٦) ژمارە لێ دەرچوە لەو ژمارانەدا (٥٩٨٣) سەر نوسین واتە (بابەتە نوسین هەبوە) بەپێی دەستوری کۆن: بەندە واتە ـ نوسەری ئەم نوسینە لە (١٣١) ژمارەدا نوسینم لەو دەسـاڵەدا تێـدا بڵاوکـردوەتەوە بە کورتی لە چوار یەکی ژمارەکانیدا بەم حیسابە، بنەماڵەی هاوکاری خۆی لێ دەربچێت برای بچوکتان لە ریزی هەرە پێشەوەیە وەتا ئێستاش هەر بەردەوام قەڵەم لە کاردایە، من هەقم بەسەر ئەوەنی‌یە (حلمی) ئەرواو (عبداللە) دێت ئەو ئەروا (ئەکرەم) دێت و ئەمیش ئەرواو یەکێکی‌تر ئەبێتە سەرکارو بەرکار من هەقم بە (هاوکاری) خۆیەوەتی کە رۆژنامەیەکی کوردی‌یەو بە وشەی

بروانە ل ١٩

شەهاب عوسمان
بەرێوەبەرێتی رۆشنبیری
جەماوەر لە سلێمانی

لە بیرەوەری لەدایك بون و دەرچوونی رۆژنامەی ئازیزی «هاوکاری» دا دەبێ چۆن هەستی خۆمان دەربڕین.. بە چ زمانێکی خۆشەویستی لە جەژنی لە دایك بوونی‌دا لەگەڵی بدوێین.. ئەو رۆژەی هاوکاری هاتە مەیـدانی پرشکـۆمەندی رۆژنامەگەری کوردی‌یەوە چرای ووشە هەڵکرا رۆژنامەی کوردی پرشنگی دایەوە.. ئەوەتا حەڤدە ساڵی رەبەقە روناکیمان پێ دەبەخشێ.. سەوز دەبێ خوێندەواری کورد دروێنەو مێژووش شەن و کەوی خەرمانی رەنج و تەقەلا دەکا بەڵێ دەبێ بەزمانیو یزدان و سۆزو خۆشەویستی‌یەوە لەیادی هاوکاری دا بدوێین و پیرۆزباییو خۆشەویستی پێشکـەش بە کارگـێرانی بکـەین کە لە نێـوان و شەو دەردەسـەری چاپخانەدا بەهەناسەیەکی درێژەو بێ گوێ دانە هیچ شتێك شەوانە بە دیـار ژانی لە دایـك بوونی هاوکـاری‌یـەوە دەمێننەوە.. لەوەش زیاتر خۆشـەویستی تایـبەتی پێشکـەش بە یەکەم دەستەی کارگەران و ئەو دڵسـۆزانـە بکـەین کە یەکەم ژمارەیان دەرکردو دیدەی خوێندەواری کوردیان پێ رۆشن کردەوە

سڵاو بۆ هاوکاری.. هەر شەکاوە بێ ئاڵای رۆژنامە گەری کوردی.

Institut Kurde de Paris

جەماوەرێ پارێزگەها دهوکێ پیروزباهیا لەشکەرێ قارەمان دکەن

محمد ئوسمانا

قوماندار دکەم صدام حسین ی خودێ هێلای...

● هەڤال [علي فيصل] جێگرێ رازگـرێ تیپا قەزا سێمێلێ پێڤە چوو گوت : ـ ب ڤێ هەلکەفتنا [٦] کانونێ یاکو دبت جەژنا سوپایێ عیراقا خوشتـڤی . پڕ ژ دل پیرۆزباهیا خۆو هەمی هەڤالانە بۆ لەشکەرێ مەیێ قەهرەمان دهنێرم

پیرۆزبیـاهیـا هەمی لەشکـەرێ عـیراقـا مە یاخـوشتڤی دکەم.. هەروەسـا بیروزباهیا سەروکێ قوماندار صدام حسین ی خودێ هێلای دکەم،.

هیـڤـیدارم لەشـکـەرێ مەیـێ پاڵە ڤان هەرێ سەرکەفتی بیت.

● هێـژا [خـورشید علي احمد] پێڤە چوو گۆت [٦] کانونێ جەژنا سەربازێت مەێت عیراقا خوشتڤی

بهەلکەفتنا بیرهاتنا دامەزراندنا لەشکـەرێ عیراقێ یێ قارەمـان لەشکەرێ قوماندار صدام حسین، جەمـاوەرێ پارێـزگـەهـا دهـوکێ کارتێت پیرۆزبـاهیێ دهنـێرن بۆ لەشکەرێو سەرکردایەتیا پارت وشۆرەشێ.

● بەرێز (شفیق احمد محمد صادق)

گورمپـانـێت شەری مەزنتـرین بەلگەیە بۆ مێرخاسیا لەشکەرێمەو ب دەهان جارا ل هێرشێت گران لەشکەرێ مە سەرێ خومەینیا ب بارویتێ یێ هەرشـاندی... هزار سلاڤ بۆ لەشکرێ عیراقێ یێ مێرخاس.

● هەڤـاڵ قائمـەقـامێ سێمێـلێ

ئەڤێ هەردەم ئامادەیە داکو ئاخا خو بپـارێـزن ژ دوژمـنـێ هار دوژمنێ چەپـەل.. ئەڤ دوژمنێ ئەخـودێ دنیـاسن ئەمروڤاتیێ ، سەر شۆرێ بو بەژن بهـوستێت قوم و تەهران.. هزار هزار سلاڤ بو لەشکەرێ مەیێ قەهرەمان..؟

● هەڤال [حسن جواد] پێڤە چوو

یە، عیراقـا سەرکـەتی ، ب ڤێ هەلکـەفتنێ ئو ب رێکـا رۆژنـاما هاوکـاری پیرۆبـاهـیـا هەمـی سەربـازێـت مە دکـەم و هەروەسـا بیروزباهیا سەروکێ خوشـتڤی صدام حسـین خودێ هێلای دکەم..

● لەشکـەر [علي حسين يونس]

ڤێدا چوو گۆت ب ڤێ هەلکەفتنێ پیرۆزباهـیا خوو هەمی هەڤالێن دگـەل من دکـەم ئو هەروەسـا پیرۆزباهیا هەمی لەشکەرێ مەیێ قەهرەمان دکەم ئو ب ڤێ بیرهاتنێ پڕ ژدل پیرۆزبـاهـیـا سەروکـێ تێکوشەر صدام حسین ی خودی هێلای دکەم و.. ئەم ئەهدێ نوی دکەینەڤە کو ئەم هەر ئامادەینە بو بەرەڤانیا وەلاتی.

● [حسن محمد علي مهدی] پێڤە چوو گۆت : ـ ب ڤێ هەلکەفتنێ

گۆت:

رۆژا چەژنـا لەشکـەری رۆژا سەرکەتنێیە رۆژا ئاڤاکرنا عیراقا نوی‌یـە. ئەڤجا ب ڤێ هەلکەفتنا پیرۆز پڕ ژ دل پیرۆزبـاهیا هەمی لەشکـەرێ مەیێ قەهرەمان دکەم هەرومسـا پیرۆزبـاهیـا سەروکێ تێکوشەر صدام حسین دکەم...

● هەڤال [جعفر محمد] گۆ ت: رۆژا چەژنـا لەشکـەری رۆژەکـا گرنگە ل جەم مە هەمیا .. ئەڤجا پیرۆزبـاهـیـا هەمی لەشکـەرێ مەدکـەم ئەڤێت لدژی رەشـەبای

جێگرێ پارێـزگارێ دهوکێ: من گەلەك پێخـوشە ب رێکا رۆژناما هاوکـاری سلاڤـێت گەرم و گوڕ بهنـێرم بۆ سەرکـردایەتیا پارت و شورەشێ بتـایـبـەت قومـانـدار (صـدام حسـین) بهـەلکـەفتنا

[مهـدی عبـاس عبد عون] ڤێدا چوو گۆت ب هەلکـەفتنـا جەژنی لەشکـەرێ مەیێ قەهرەمان یێ‌کو هەرێ راوەسـتـایـە دژی وی رەشەبایێ ژ قو م و تەهران ڤە دهێت.

سەکنـین یێکوژ قم و تەهران ڤە تێت.. ئو پیرۆزبـاهیا خۆو هەمی هەڤـالا دکـەم... هەروەسـا پیرۆزباهیا هەڤالێ تێکوشەر صدام

پیرۆزباهیا هەمی لەشکەرێ عیراقا خوشتڤی دکەم و هێزێت بەرگریا ملی دکـەم و ئو برێکـا رۆژنـاما

دامەزراندنا لەشکەرێ عیراقێ یێ مەزن ئەو لەشـکـەرێ هەردەم قوربانیدای ژبو بەرزکرنا ئالایێ عیراقـێو ناهـێـتـە ڤەشـارتن قەهـرەمـانـەتیا لەشکەرێ مە د جەنـگـا قادسـیـا دووێداو

ئەڤێ لەشکەرێ سینگێ خو یێ پویلا ل بەر ڤەدای داکو ئاخا خو بپارێزن ژ دوژمنا ... ئەڤجا ژ دل ب ڤێ بیرهاتنێ پیرۆزباهیا هەمی لەشکەرێ عیراقا خوشتڤی دکەم و هەروەهـا بیرۆزبـاهیـا سەروکێ

حسـێن ی خودێ هێـلای دکـەم هیڤیدارم ژیێوی هەرێ درێژبیت بۆ بلندکرنا ناڤێ عیراقێ.

● خودانێ کتێبخـانـا الانـوار [بهجت عبـدالرحیم] ڤێـدا چوو گۆت ب ڤێ ن هەلکـەفـتـنـێ

هاوکـاری پڕ ژدل پیرۆزبـاهـیـا سەروکـێ تێـکـوشـەر صدام حسێن ی خودێ هێلای دکەم ئو سوپاس..

کارتێت پیروزباهیێ ژ تورەڤانێت دهوکێ بو «هاوکاری»

● لقی دهوك ●

کارتێت پێرۆزبـاهیێو قەفتـەکـا گول و نێرگـزو رێحـانـاو بەیبـوناژ هۆزانڤـان و تۆرەڤان و چیروك نڤیسێت پارێزگەها دهوکێ بۆ رۆژناما ـ هاوکاری ـ لبیرهاتنا هەڤدێ ژ ژیێ وێ.

● عبدالکریم فندی دوسکی (نڤیسەر) دبێژیت: ـ

سلاڤ ژ هاوکاریا رۆژنامەرا.. هاوکا ریا شوپا خوە دهزرو بیرو قەلەمێد هەمی ئەدیب و نڤیسبـەرێد کورد دا کری.. هاوکاریا ناڤ دێرو بەلاڤ لسەر ئەزمانێ هەمی کوردا .. هاوکاریا خزمەتا پەیڤا رەسەن ئێخستیە سەر ستوێی خوە، بەر پەرێد خوە ڤەکرین لبەر بەرهەم و ڤەرێژێد مروڤێ کورد.

هاوکاریا هەمی پێنج شەمبیا نڤیسەرو خاندەڤا لهێڤیا وێ دمینن لبەر دەرگەهێ پەرتوکخانا .. ئەگەر هات و دانەکێ روژێ گیرۆ بۆ ، دبیتە گۆت

لبـاغێ رۆژنـامـەگـەریـا کوردی، جهێ سەربلندییەو شانازیێیە بۆ هاوکاری کو هەژمارەکا تۆرەڤان و رەوشەنبیرێت کور د کارین ب رێکا وێ خوە ب دەنە ناسین و دەنگێ خو بگەهینە خاندەڤانێ کوردو ل هاناڤا تورەو رەوشەنبیریا کوردی ل سەر پێت خوە راوەستن، هەر وەها هاوکاری وەکو ڤێرگەهەك هژمارەکا رۆژنامە نڤیسێت کورد پەیداکرن، ل کوچك و دیـوان و پەرپـەرێت وێ ڤێری هونـەرێ روژنامەگەرێی بون و شارەزاو پسپۆربۆن... سلاڤ بۆ هەمی کارگێرێت هاوکاری دگەل داخازێت سەرکەتنێ.

● مصطفی نوری با مەزنی (نڤیسەر) گوت: ـ

بهـەلکـەفتنـا هەڤـدە سالا لسـەر دامەزراندنا روژناما هاوکاری یا بەرکـەفتی من گەلەك پێ خوشـە ئەز رێـزو سلاڤێت خو بهنـێرم بو سەرنڤیسـەرو کارکـەرێت روژنـامـا هاوکاریو یافەرە بێژین کو هەمی رەوشەنبیرێت کورد د قەرزاری ڤێ روژنامیێنە چنکو ڤێ روژنامێ گەلەك خزمـەتا پەیڤا کوردی یا کریو ب هزاران دەقێت ڤولکلوریو هوزاناو چیروکـا دناڤ بەرپەرێت خۆدا بیت تۆمارکرین و ب رێکا ڤێ رۆژنامێ ئەدیبێ کورد شیا دەنگێ خو بگەهینیتە کورێت مللەتیخۆ.. جارەکادی هزار سلاڤ بۆ رۆژناما هاوکاری لبیرهاتنا دامەزراندنا وێ.

● حجی جعفر (نڤیسەر) گوت : ـ

رۆژا ١/٩ ژ هەمی سالا روژە کا گرنکـە لنـك رەوشەنبیرێت کورد چونکی رۆژا ژدایکبونا خوشتڤیترین رۆژناما کوردییە کە ئەو ژی رۆژناما (هاوکاری)یەو بێ گومان هاوکاری جهێ خو یێ ددلێ هەمی رەوشەنبیریت کوردداکری چنکو ڤێ رۆژنامێ خزمەتا ئەدەب و کەلەپورێ کوردی یێ کری هەڤدە سالا بێ راوەستان... هزار هزار سلاڤ بو هەمی کارکەرێت رۆژناما هاوکاریو هەر بژیت پەیڤا کوردی یا پیروز.

● صدیق شرو (هوزانڤان) گوت : ـ

ل بیرەوەریـا بۆرینـا هەڤدە سالا لسەر ژیێ درێژێ بویکا شوخ و

گۆت، ئەرێ بو ئەڤرۆ نەهات؟، هۆسا ئەم هاوکاری دنیاسین و هیڤیامە هەر، ئەوە

● تێلی ئەمین (هوزانڤان) دبێژیت : ـ

رۆژا دامەزراندنا رۆژناما [هاوکاری] رۆژەکا پیرۆزو دیارە دمێژوویا رۆژنـامەگەریا کوردیدا .. ل بیرهاتنا ڤێ رۆژێ ، خو شادو بەختەوەر دزانین، دەمێ پیروزباهێی ل هەمی نڤیسەرو کارگێرو رۆژنامە نڤیسێت کار دڤێ رۆژنامێدا کری، دکەین.. ب راستی (هاوکاری: ل دەمێ هەڤدە سالێت بۆری ژ ژیێ خو، ئەدەبێ کوردی هێش ئێخستیـەو خزمـەتـا کەلەپورو مێـژویـا کوردی کریـە.. مە داخـاز هەیـە ستێرا هاوکاری

شەنگ «هاوکاری» ئەم هەست ب دلگەشیو بەختەوەریەکا مەزن دکەین ڤێ رۆژنامێ گەلەك جهێ خۆیێ کری د کتێبخانا کوردیداو هەروەسا ددلێ هەمی زاناو رەوشەنبیرو تورەڤانێت کوردا.. ئەڤجا سلاڤەکا گەرم و گوڕ ژ دهۆکا داسنیا ژ چیاییێت بەفرین بو خاتونیا شوخ و نازك دەلال «هـاوکاری».. داخازا سەرکەفتنێ دکەین بو هەمی کارگێرێت هاوکاریو ئومێدەوارین هەتا هەتایێ بومە (هاوکاری) بمینیت.

● جمیل ابراهیم عیسی «هونەرمەند» گوت : ـ

ژدلەکێ دلسۆژو پڕ هیڤی سلاڤەکا گەرم و گوڕ بو رۆژناما هونەرمەندو تورەڤانا روژناما دلگەش (هاوکاری) ئەوا ب درێژاهیا هەڤدە سالا خزمەتا

لعەسمانێ زەلالێ رۆژنامەگەریا کوردی هەر پترو پترگەش ببیت، ئو هەر پارچەکا تاری ژ کوردستانێ بروناهیا خو داپۆشیت.. گەشاتییێ بدەتە هەر مالەکا کوردەواری د وەلاتی مەدا لبن ئالایێ عیراقا مەزن.

● احمد عبدالله زمرۆ (نڤیسەرو هوزانڤان) : ـ

پڕ ژدل سلاڤەکا رێزگرتنێو گەرم و گوڕ بو رۆژناما هاوکاری ئەوا ب رێکا وێ سەدان ئەدیب و رەوشەنبیرێت کورد شیان دەنگ و هزرو بیرێت خۆ بگەهیننە کورێت مللەتێ خۆ..

رۆژناما هاوکاری د رێبازا خۆدا شیایە کارەکێ مێژوو یی یێ گرنگ بکەت دەمێ ب دەهان دەقێت فولکلوریو گوتارێت مێژوویيو ئەدەبیو ب سەدان شیعـرو چیروك و ئەدەبیـات لنـاڤ بەرپـەرێت خۆ پاراستین و تومارکرین .. هزار سلاڤ بو روژناما هاوکاری.

● وەصفی حسن ردێنی (نڤیسەر) گوت : ـ

لبیراهاتنا هەڤدێ یا دامەزراندنا رۆژناما مللەتێ کورد روژناما هەژی (هـاوکاری) ئەم خۆ بەختەوەر دبینین و ئەم پیرۆزباهێی ل وان کەسا دکـەین ئەوێت ئەڤ روژنامە دامەزراندیو ل وان کەسا دکەین ئەوێت لناڤ ڤێ روژنامێ کارکریو کار دکەن و ئەم ژ راستیێ دەرناچین ئەگەر بێـژین روژنـامـا «هـاوکـاری» ڤێرگەهەکا مەزنەو قەنجیا لسەر هەمی رەوشـەنبـیرێت کوردهـەی، هەروەسا «هاوکاری» کەڤنترین و مەزنترین روژنـاما کوردییە کوشیای هەڤدە سالا ب بەردەوامیو بێ راوەستان دەرکەڤیت و ب بەرفرەهترین شێوە خزمەتا پەیڤا کوردی بکەت... هزار هزار سلاڤ و نێرگزو گولاڤ بۆ ـ هاوکاری ـ

● نزار محمد سعید «چیروك نڤیس» دبێژیت : ـ

هەڤدە سالا رابۆرین و هاوکاری سال بۆ سالێ یا گەشتر لێ دهێت

هونەرو پەیڤا کوردی کری .. خزمەتا کەلەپورێ کوردی کری.. خزمەتا مێژو ئەزمان و رەخنا کوردی کری... خزمەتا مللەتێ کورد کری.. هزار هزار رێزو سلاڤ بو رۆژناما هەمی کوردا (هاوکاری) ئەوا مەگەلەك دڤێت.

● احسان صدیق ئامێدی (نڤیسەر) گوت : ـ

من گەلەك پێ خوشـە ئەز پیرۆزباهیا هەمی ئەدیب و رەوشەنبیرێت کورد بکەم بهەلکەفتنا بورینا هەڤدە سالا لسەر دامەزراندنا هاوکاری ئەوا خو تەرخان کری بو خزمەتا پەیڤا کوردی یارەسەن .. هزار سلاڤ بۆ سەرنڤیسـەرو کارکـەرێت روژنـامـا خۆشتڤی [هـاوکـاری]و داخازا سەرکەفتنێ دکەین بو روژناما مە یا هەژی (هاو کاری].

«چاڤپێکەتنەک دگەل هوزانڤان صبری بۆتانی»

ئامادەکرنا شعبان مزیری

ل دەزگەها رەوشەنبیری‌و بەلاڤ کرنا کوردی دلیڤەك بۆ من هەلکەفت روینشتمە خارێ دگەل هوزانڤانێ کوردێ مەزن سەیدا (صبری بۆتانی خودانی پەرتوکا (شین و شادی)و (دلستان) ئەویت جهێ خو کرین لناڤ دلێ هەمی ملەتیدا.

ڤێجا دەمێ من داخاز ژێ کری کو چاڤپێکەتنەکێ دگەل بکەم دەمل دەست من دیت گرنژینەك ل سەر لێڤا پەیدا بو وبەرێ خۆدا من ما بێ دەنگ ئەز لێ زڤریم و من گوتێ ها.. سەیدا تە چ گوت؟ گوتە من هەلبەت نوکە ئەزێ داخبارم بەلێ من نەڤێت دلێ تە بهێلم کەرمکە ئەزێ ئامادەمە بۆ چ پرسیارا تۆ ژمن بکەی..

پ: هوزان چ یە؟

ب: ژ دەستورا کەکێ خوە، ل من مەگرە، حەز دکم بێژم «هوزان» یانی تۆرڤان ـ ئەدیب ـ شاعر.. کورت کرمانجی نڤیسڤانێ روناکبیرە یانی رەوشەنبیرێ نڤیسکارە ـ یانی شاعرە ـ چیروك نڤیسە ـ ریزمان زانە.. هتد... لێ کەنگی، چاوا؟ چما و کێ کر «شعر».. ئەڤە دێ بەرسڤا ڤێ پرسا خومبدم، پاشێ یا تە ژی.

سەیدا «جگەرخون» ل زانکۆیا بەغدا بو، سەیدا صادق ئامێدی روژەکێ ژێ پرسی: «تو چ دبێژی ئەگەر ئەم «هوزان و هوزانڤان» باتی «شونا» «شعرو شاعر» ب کاربینین؟.

جگەرخون گوتێ: «گەلەك باشە، دجیێ خودمیە، لێ تو ژی دزانی کو مە ئەو هێزا راگەهاندنێ نینە، ئەم دڤێ رەوشا تەنگ دە، نڤیسکارێن خوە ئێن پر بەلاڤ و ژ هەڤ دوور ئاگەدار بکین.. هوزان ل جەم مە رەووشەنبیرێ نڤیسڤانە ـ ئەدیبە شاعرە ـ من هوسا ب کار ئانی‌یە.. لێ تەنێ کوردێن سوڤییت و کوردستانا ئیراقێ دشێن ڤێ بکن ـ ئەگەر بڤێن»

ئێدی پشتی هنگێ مەنەزانی ئەڤ بابەتێ سەیدا سادقێ ئامێدی‌و هەڤالێ وی جگەرخون ـ هەردو بەهەشتی بن ـ کەنگی؟ وکێ؟ جارا پێشن پەیڤا «هوزانا» کر «شعر» وبەلاڤ کر... نوزانم.... نازانم... نزانم، ئاراست من ب خوە ژی کێم جار ب کار ئانی‌یە، لێ من ژی وەك هەر کەسەك دن ژ نشکاڤە ئەڤ... وپاشێ خوە ژێ دا پاش.. لێ پا ئەگەر «هوزان و هوزانڤان» جیێ «شعروشاعر» بگرن گەلەك بمن خوشە.. لێ ئا سەیرو چریسەت ئەوە کو سەیدایەك مینا د. رەهبەر ریزان ـ حسێنێ حەبەش ـ ڤێ پەیڤێ ل جەم مە بکێ «شعر» ول جەم خوە «شاعر!!!».و جارنا ژی های ژخوە نامینێ ئان ژی ژبیرا خوە دبی‌و دیەك بابەتی دە ب «شعر» و ب «شاعر» ژی نیشا مە ددێ.. ئایا کەسەك هەیە باوەر بکێ کو د. رەهبەر نزانێ «هوزان» نە «شعرە؟».. بێ گومان نا، وئەو ژ هەر کەسەك دن چێترو پێتر دزانێ‌و دزانێ ژی پەیڤا «کوڤار» ژ کوٚ هاتیەو ل کوٚ بویە «کوڤار و گووار» ژی..

لێ کو تو دبێژی «هوزان ـ شعر» چ یە؟ وەك تو بێژی تۆر چ یە. چونکی شعر گرنگترین پشکە ئان چقلە ژ تۆری ـ ئەدەب، لڤر ستران ژی ب هەمی ناڤ و دەنگ و رەنگ و ئاواز و ئاوێن خوڤە شعرەو شعر ژی ئەدەبە.. ئەدەب چەکا مروڤاتی یا نهو وپاشەروژێ‌یە، گەر نەبیت ژینا مروڤ دێ هشك و بێ تام ببیت.

ژبەر ڤێ زانستی‌یا هارو دین بوویی، یانی ئەدەب ب هەمی چقێن خوڤە تا رادیەکێ ژینا مەیا تەکنـولوژی خۆش و نەرم و سپەهی دکیت.. ڤێ تەکنولوژی‌یا هارو دین و مروڤ خومر.

لێ گەر تە دڤێت بزانی شعر بۆ چ باشە ئان گەرمکە ئامانجا وێ چ بیت ئەز دبێژم: گەرەکە شعر زمانێ خەبات و کەفتولەفتا ملەت بیت.. چەکا دەستێ کەسێ رەوشەنبیرو شورشڤان بیت..

بۆ پەسنێ ملەت و قارەمانێن وی بیت.. بۆ ئەڤین و ئاشتی بێ بیت.. گەر هوسا بیت ئاف و گول و شەکرە، گەر نەوسا بیت ژەهرەو بۆ وەجا ستەما ستەمکارو داگیرکەرایە.. ئاشکرایە کو ژمێژڤە ئەڤ رەنگێ شعرێ هەبویە. کەڤنترین بەلگە ددەستێ مەدا ژ دیوانخانا ئەسکەندەرێ مەزنە... دبێژن (روژەکێ فەیلوسوڤ یونانی «دیوژین» چو کوچکا ئەسکەندەرێ مەزن، دیت کو شاعرەك یێ ل جڤاتا مەزن دا راوەستیایەو نرمنرا وی‌یەو شعرەکێ دخوینیت. دەنگێ وی کوچك دهەژاند، هەمی ژی پەسنێ هێژاتی، مەزناتی‌و گەرناسی‌یا ئەسکەندەر بوو.

«دیوژین» ێ خوین شرین هێدیکا بێ دەنگ چو خوە دا رەخەکێ رونشت و لەتەك نانێ هشك ژ پاخلا خوە دەرانی‌و خوار.. ژ سەرێ دیوانێ چاڤێ ئەسکەندەر ڤێکەت و گوتێ:

ـ «وەی.. وەی... «دیوژینۆ» تە چ یە؟... تو چ دکی؟..»

«دیوژین» گوتێ:

ـ ل من مەگرە ئەزبەنی خارنا ڤی نانێ هشك ژ بهیستنا دەرەوێن مەزن خوشترە.)

ئەڤ گوتن و کرنا «دیوژین» دجیێ خوە دا بو. چونکی ئەسکەندەر ژی وەك شاهێن عەجەم وەلاتێن دورماندورێ خوە ڤەدگرت. نەکو بەرەڤانی ژ وەلاتێ خوە کربوو هەتا ئەو شاعر پەسنێ وی بدت. هنگێ ئەسکندەر گەلەك وەلاتێن دی ژێر سم کربون لەو «دیوژین» نەرازی بوونا خو دیارکر.

پ: تۆرێ کەنجا تۆ چەوا دبینی؟

ب: پترێ تۆرێ جوانێن «لاوێن» ئەڤرۆ نە ب دلێ منە، سێ پشك ئان پتر ژی ژ بەرهەمێن وان لاوازن ـ هێشتا فریکن.. پشکا دی یا باش. ئەو ژی هندەك ژێ بالەتەیە ـ نیڤ گەهشتی‌یە ـ و هندەك ژی ژهەر ئالیڤە گەهشتی‌یە ـ هونەری ـ ناڤەروك ـ هەمی ژی ئەون، خودانێن وان دناڤبەرا سالا ١٩٧٥ ـ ١٩٨٦ هاتینە مەیدانا نڤیسینێ‌و شاعرێن هێژا دناڤ وان دا هەنە، مە ئومێد هەیە دێ هنەك شاعرو چیروك نڤیسێن گەلەك هێژا بگەهنە وێ پلێ یا کو ئەم ژ دل شانازیێ پێ بکن. نەمازە ئەگەر ل کێمێ نەدن ئان ژی وەك خو نەمینن ـ لێ ل من مەگرن ئەگەر بێژم: دمەیدانا وەلات و وەلاتینی‌یێ‌دا ئەز هەزار بەرهەم پلە بلند و ب هێز دکم گوری پارچەیەکا لاواز ئان چیروکەکا لاواز، یاکو بێهنا ئاخا وەلاتێ شاعرو چیروك نڤیس ژێ تێت.

پ: تو هوزانا کوردی یا ئازا چەوا دبینی؟

ب: ئەو ژی وەك یا هەر ملەتەك دی‌یە، ژێ کێم تر نابینم و پێ سەربلندم ژی‌و دشێم ب شانازی بێژم، مە شعرا نوویا وەرار بوویی هەیە، لێها ـ هەلبەت ـ گەلەك و گەلەك، لاواز و بێسیرە ژی دناڤدایە.

• بیرێکی سەربەست

باکێشەکە ئالۆزتر نەبێ !!

عەزیز رەشید حەریری

لە ڕاستیدا لەم ساڵانەی دواییداو، لە ئەنجامی زێدە بوونی بواری بڵاوکردنـەوەو نووسـین و هاتنـە کایـەی کۆمەڵە گوڤارو ڕۆژنامەیەکی کوردیو، فراوان بوونی ئاسۆی بیرکردنەوەو بڵاوبوونەوەی خوێندەواری بە شێـوەیەکی بەربڵاو، لەگەڵ ئەم ڕواڵەتەدا کە بە هەقیقەت دڵخۆش کەرەو مایـەی شانـازیو بەختـەوەری هەمـوو کورد زما نێکە، کۆمەڵە نووسەرێك سەریان هەڵداو هاتنە نێو دنیای نووسین و داهێنان لە هەموو بوارەکانی ئەدەبی کوردیمان دا ـ بە هەموو جۆرەکانی «شیعرو چیرۆك و لێکۆڵینەوەو فۆلکلۆرو زانیاری... هتد» ـ لەگەڵ سەرهەڵدانی ئەم کۆمەڵە نووسەرەیش مەسەلەیەکی دیکە هاتە پێشەوە کە ئەویش دیاریکردن و هەڵ بژاردنی «نـازنـاو»ە لە بواری ئەدەب و نووسـین کاریدا، بەڵام ئەمجارەیان بە شێوەیەکی گەلێ لە جاران فراوانتر، ئەوەتا ئێمڕۆ لە نێو نووسەرو شاعیران دا دەیەها نازناوی هەمەوجۆر بڵاوبوونەتەوە بە جۆرێ هەندێ لەو نازناوانە هی ئەوەن مرۆڤ بە سەریانەوە بوەستێ‌و بە ووردی بیریـان لێ بکـاتـەوە، چونکـە هەر هیچ نەبێ هەندێ لەو برا شاعیرو نووسەرانە لە هەڵبژاردنیاندا سەرکەوتوونین و لەڕەش بینی‌و خەم و پەژارە بەولاوە هیچ شتێکی دیکەیان بەسیماوە دیار نی‌یە، بۆ نموونە:

«خەمبار، زامدار، ڕەنجەڕۆ، دەربەدەر، غەمناك، بریندار.. وە زۆر نازناوی تر کە ئەمەیان باسێکی درێژی گەرەکە، دەبێ دەروون ناسێك بیگرێتە ئەستـۆی خۆی، چونکـە ئەم مەسـەلەیە هەروەها بەهاسانی نەهاتۆتە کایەوە، بەڵکو بۆ ئەو دەورو بەرە دەگەڕێتەوە کە نووسەر تیایدا دەژی، بەڵام لەگەڵ ئەوە شداو بە تایبەتی لەم ڕۆژگارەدا هی ئەوەیە نووسەران بە لە هەڵبژاردنی ئەو نازناوە ڕەشبینانەدا بۆ تاوێ بە خۆیاندا بچنەوەو هەڵ وەستەیەکی بۆ بکەن، ئەوسا بڕیاری کۆتایی لە سەر بدەن، چونکە ئەو نازنـاوەی نووسـەر هەڵ دەبـژێرێ ئیتر تا هەتایە پێ‌یەوە دەلکێ‌و جارێکی دیکـە بۆ ناکرێ خۆی لێ بەدوور بگرێ، ئەمەیان تا ئێرە، کە مەسەلەی سەرەکی‌ی بۆ چوونەکەی مێگە نی‌یە، خوا یاربێ گەر بۆمان کرا لە دەرفەتێکی تردا لایەکی لێ دەکەینەوە.

بەڵام ئەوەی زۆر بەلای ئێمـەوە گرنیگـەو مەبـەستمانـەو خەریکە ئاڵۆزدەبێ، تێکەڵاو بوونی ناوی هەندێ نووسەرە کە ئەمەیان لەدوا ڕۆژدا کێشەیەکی ئاڵۆزو پڕ لە گێچەڵ بۆ لێکۆڵەرەوەکان دەنێتەوەو وایان لێ دەکا کە هەر نەتوانن سەرەداوەکە بدۆزنەوە، کە ئەمەیش ڕووی ڕووناکی‌ی ڕاستی‌و هەقیقـەتی مەوزووعی لە بواری ساغ کردنـەوەو دەستنیشان کردنی باری بەرەو پێشەوە چوون و دواکەوتنی مەسەلەی ئەدەبەکەمان لەلا ئاڵۆزتر دەکا.

بۆ نموونە: گەر دوای چارەکە سەدەیەکی دی لێکۆڵەرەوەیەك ویستی شتێ لە بارەی قۆنـاغـەکـانی شیعـری کوردی‌و شاعیـرە کوردەکـانی «هـەشتـاکـان» بنـووسێتەوە، ئەم کلۆڵە دەبێ چۆن ڕەفتار لەگەڵ ئەو بەرهەم و نووسینانە بکات کە هەندێکیان بە دوو بەڵکو سێ ناوی وەکو یەك نووسراونەوە، واتە بەرهەمەکە هی سێ شاعیر بێ بەڵام ناوەکانیان یەك ناو بێ‌و نووسینیشیان هەر بەو ناوە وێك چووە بڵاوکرابێتەوەو لە سەردەمێکیشـدا ژیابن و تەنـانـەت هاو تەمـەنیش بن، توبڵێی ئەو لێکۆڵەرەوە بەڵکو خوێنەرەیش دەبێ چۆن لە یەکتریان جیا بکاتەوە، دەبێ کاری لێکۆڵەرەوەکە هەروەها بەهاسانی مەیسەر بێت؟!، دەبێ نەکەوێتە نێـو هەڵـەیـەکی گەورەو لە ئەنجامدا ڕووی هەقیقەتی لێ بزر نەبێ‌و تەنـانـەت گونـاهێکیش بەنـاوی ئەدەبـەکەی ئەو سەردەم نەکات؟ کە لەڕاستیدا ئەو، واتە لێکۆڵەرەوەکە لێی بەرپرسیار نابێ.. چونکە ئێمڕۆ لە کوردستان دا زیاتر لە دوو شاعیر ناوەکانیان وەکو یەکەو نازناوەکەیشیان هەر هەمان نازناوە، کە زۆر جاریش لە ئەنجامی تێکەڵاوی‌یە گرفتی سەیر سەیـر سەری هەڵداوەو هەندێ جار گەیشتۆتە ئەوەی دەمەقاڵێش لەسەر دروست بێت ئەمە لە کاتێکدا کە ئەو نووسەرانە هێشتا لە ژیاندا ماون ئیتر چ جای ئەوەی لە دوا ڕۆژدا کار بکەوێتە هەڵسەنگاندن و نرخاندنی ئەدەب و ڕۆشنبیری میللەتێك کە لێکۆرەوەکەو ئەو کەسانە لەیەکتری جیا نەکاتەوە.

من بەلای خۆمـەوە ئەم وێـك چوونـەی نازنـاوی چەنـد شاعـیرو نووسـەرێکی هاوبەش لە ناوێك دا بەکارێکی ڕەواو پەسند نازانم، هەر بۆیـە، وەکو نووسەرێکی دڵسۆزی ئەدەب و ڕۆشنبیری میللەتەکەم ئەم مەسەلەیە دەخەمە ڕوو بەو هیوایەی برا نووسەرەکانی تریش لەم ڕووەوە ڕای خۆیـانیـان دەربڕن و هەموو لایەك بە قەناعەتەوە تازووە بیرێکی ووردی لێ بکەینەوەو، جارێکی دیکە چاوێك بەو مەسەلەی هاوبەشی‌ی ناوو نازناوی نووسەرەکانمان دا بگێڕینەوەو، داواش لەو برا شاعیرو نووسەرو چیرۆك نووسانە بکەین کە ناوەکانیان وەکو یەکە ئەوانیش لەلای خۆیانەوە بیرێکی لێ بکەنەوە، خۆ ئەگەر بەدەسکاری‌ی نازناوەکەیش ڕازی نەبن ئەوە چاکتـر وایـە ناوی دووەم، واتـە ناوی باوکیـان بدەنە پاڵ ناوی خۆیان و نازناوەکەیان، بۆ ئەوەی نەسەر لە خوێنەرو نە لە لێکۆڵەرەوەش بشێوێنن، تاوەکو بزانین دوو وەیا سێ شاعیری وەیا نووسەری هەڵگری نازنـاوی «بەرزنجی» وەیا «خۆشناو» لەیەکتری جیاوازن و هەریەکەیان ڕێبازو بیرکردنەوەیەکی لەوی تر جیای هەیە و هەریەکەیان بۆ چوونی تایبەتی خۆی هەیە.

ئەلبەتە ئەم کارەیش هێندە گران نی‌یە گەر بمانەوێ خزمەتی ئەدەب و ڕۆشنبـیری کوردیمـان بکـەین.. ئەمـەیـان تەنـها پێشنیازەو هیوادارم نووسەران بەگشتی لەم مەسەلەیە دڵ گران نەبن، بۆ ئەوەی بتوانین کێشەکە بە هاسانی چارەسەر بکەین و ئاڵۆزی نەکەین، بشم بوورن گەر دەستم خستبێتە ئێش و کاری هەندێکیانەوە، بەڵام مەبەستی سەرەکی‌ی من خزمەتەو بەس.

× × ×

سەرنجێك لە ڕەخنەی ویژەیی‌و فەلسەفە

«ئامادەکردن و کۆرینی ـ بۆ کوردی» فۆاد حسین

لەو هێرشـە بی‌بەزەییانـەدا کە «وبتـرر» ئەیکاتە سەر «ئەمرسون و برو ویتمان و هوثورن و زۆر نووسەرانی تروکە بە «شـەوەر..ـی»یـان ناوئـەبـات زۆر راستی دڵ ڕەقـانـەو هەستی گرانیان تێدایە. کەچی لە لایەکی ترەوە کاتێ کە ستـایشی «...الیری‌و ئەمیلی‌و دیکنسـون و بریـدجزو زۆر شاعیرانی ئەلیزابیشی‌یەکان ئەکات کە ناوبانگیان کەمە.. یاخـود لەو ئاواتـەنـەیدا کە بۆ زانستی عروض ئەیانخوازێ کەیفێکی نوێی سەرنـج راکێش نیشـان ئەدات.. بەڵام ئاخوکام ڕەخنەگری ئەمە ریکایی بێ خۆبەستنەوە بەم جورە ئەچێتە قولایی گەمەدا بەش کردندا بەسەر چینەکاندا:

لە سەردەمی «.ت. ستـورج مور»دا «ئـەلـیـزابیـث داریـوش» ناسکترین شاعیـرەو «ستورج مور» شاعیرترە لە «و.ب. بیتس»و «ئـەدلیـر کراسبی.. ئەلیزابیث ئافرەتێکی شاعـری نەمرە.. هتـد. پێمـان ئەڵێن کە داستـان و دراما مردوون و رومـانـیش زوو ئەمـرێ‌و مێـژ وو جێـگـەیـان ئەگرێتەوە.. سەیرە.. «ماکولی» لەبەر ئەوەی ماموستایەکی گەورەیـە دیـارەو شیعرە هیوادارو کورتەکەی وەك شیعرەکەی ڤالیـری «وینـەی ـ ردێنێـك» تەنیـا هەرئـەو شیعرەیە کە دوا روژێکی هەبێ‌و دژی ئەم «دومجاتی‌یە» هیچ بەلگەیەك نی‌یە.

ئەرستـو تالیـسی‌یـەکـان زۆر بە ئاسـانی ئەدوین..

کۆمـەڵێکی تەواوی ئەکـادیمی‌یـەکـانی زانکـۆی شیکاگۆ لە چلەکـانـدا ناوی خوی نا «ئـەرستـو تالیسی‌یە نوێکـان» وتـەنـانـەت لە دەرەوەی ئەم کۆمـەڵەشدا ئەتوانی کاریگەری ئەرستـو بزانیت.. «جیـرالـد .ق. ئەلسی» نووسینێکی گەورەی ساڵی ١٩٥٧ دەربارەی «هونەری شیعر» نووسی‌و «فرانسیس فیرجوس»یش کە بوچوونی سەرەکی بۆ تراژیدایا پێشکەش ئەکات هەمیشە پەنا ئەباتە بەر ئەفسانەو بەر شی کردنـەوەی بنیـاتنـانـی درامـی‌یـەکـەی ئەرستـۆو لە پێشکەش کردنی نووسینەکەیدا «هونەری شیعر» ریگەیەکی پێشکـەوتـووی بۆ جیـاکـردنـەوەی شیکاری‌یەکەی ئەرستو بو «ئودیب»و ئەو جورە دەستورەکانی درامای یونانی بەکارهیناوە کە «جیلبرت موری»و قوتابخانەکەی سەر لە نوی بنیاتیان نایـەوەو.. «فیلیب هویلراتیـاو کینیث بورك» ئەرستـویان هەمیشـە لە مێشکـایـە نەبێ نەوەمـان لە بیرنەچێ ئەوەندەی ئەرستوتالیسی‌یەکانی شیکاکو پەسەندی بیروباوەری ڕیبازی ئەرستـو ئەکـەن خوشیـان لە رووی سەرنجدانـەوە بەهیـچ شتێکەوە نابەستنەوە.. «ر.س. کرین» لە پێشکەش کردنی بەرگە بەنامەییەکەیدا «ڕەخنەو ڕەخنەگران» ١٩٥٢ «رایەکی ژمـارەی تیکـەلاوی» ئاشکـرئەکات و دەری‌ئەبرێ کە ریبازە ئەرستـوتـالیسی‌یـەکـەیـان «دەسگیـرکـردنی براجمـاتیـانـەو دەسگیـربـوونی ڕێگەبەستنەوە نی‌یەو.. دانەوەشدا ئەنی کە ئەم ئەرستـویـەیـان هەر ئەرستـویـەکی شیکـاری تر «ڕەنگە بەهیچ جۆرێ ئەرستۆ نەبێ».

بەرنامەی تایبەتی «کرین» ـ «وتراوە جۆربەجۆرەکان» لە کارکردندا هەمیشە لایەن گرتنی ڕەخنەگرانی ئەمەریکای بۆ بەرپاکردنی بەرنامەیەکی بیروباوەردار کە وەك کەرەسەیەکی دەمـەتـەقی دژی ڕەخنـەی نوێ‌و ئەوانـەی داوای شێکـاری ڕەمـزی‌و ئەفـسـانـەیـی ویـژە ئەکـەن پشـت گوێ خسـتـووەوبەلایەوە گرێ‌و هەڵکەوتوویی‌و جوربیری‌سەرەکین کەچی زمـان لەبـەر ئەوەی کە تەنیـا نەخـۆشی‌یەکی مادی یاخود پێویستی شیعرە پلەیەکی نزمی وەرگرتووە.

ڕەخنـەگرانی ئەمـەریکـا هەمیشە ئەوبیرانە وەرئەگرن کە سەردەمـی ئەرستـوتـالیسی‌یـەکـانی سەردەمی ڕاپـەرین هەبوون.. زمان بە لایانەوە شتێکی بێ گیانەو وەك بەردێك وایـە بۆ بەردتـاش و جوریش ئەبێتـە بەرنـامـەی وەسف و دوورخستنـەوەیـەکی توندوتیژ «والد رئولسون» لە «تراژیدیاو بەرنامەی دراما ـ ١٩٦١» دا پێمان ئەڵێ: کە گەورەترین بەش. بەشـی سەرەکـی نووسینی شانـۆ پەیـوەنـدی‌بـەو شەوەنـی‌یـە.. «کـۆمیـدیـای خوداوەنـد»یش بەم جورە جیاکراوەتەوە کە «محاکی» نی‌یەو بگرە «فیرکارە»و ڕەمزی «خـواسـتکـاری‌یـە.. من خۆم نکـولی لەوە ناکـەم کە ڕەخنـەگرانی شیکـاگـۆ دژی شی‌کـردنەوەی لە رادەبەدەری ڕەخـنـەگـرە نوێـکـان بەتـایـبـەتـی دژی شێکـاری «روبـرت هیلمـان» «بـۆ شالیرو عطیل» گەلێ نیشـانـەیـان پێکـاوە.. سەرباری ئەوەش زەلام ئەبێ هەست بەو توانـاو فراوانـە بکـات کە لەڕووی مێژ ووی ئەو ڕەخنـەیـەوە هەیـە، کە بە شێـوەیـەکی تایبـەتی «.ر.س. کرین و ریتشارد ماکیون و برنارد وایتبر ج» دەری ئەخەن ـ ئێمە لەگەڵ ئەمانەشدا قەرداری «وایتبر جین».. بەتایبەتی ئەتـوانم بڵێم لە نووسینـەکـەیدا کە ئەتـوانێ هەست بەوە بکـات کە ڕەخنـەگـرانی تر.. لە ئاست گفتـوگـۆ بێ تاوانەکەیاندا تەنانەت ئەگەر پیشاندانیش بێ بوچی بەرامبەر بانگەوازە زانستی‌یەکانی قوتابخان ی شیکاگۆدان بەخۆیاندا ناگرن..

«روبین براور» کە خوێنـەرێکێ هەستکـاری شیعـرەو قوتـابی‌یـەکی دڵسـۆزی «ئەلەکسەندەربوب»ە گومانی خۆی لەوەدا دەرخستووە کە «ئەم زانا ئەندازیاری‌یە نەیزانیوە شیعر چی‌یـە.. کارەکـە ساکـارە چونکـە کەڵـك لەوە نابینێ کە جارێکی تر ئەرستۆ بکاتە ماموستای «DicoLouckesanno» کە سەردەمی خۆی شتی زۆر ڕووی‌دا.

ئەوەی جێ‌ی زۆر سەرسـوڕمـان بێ ئەوەیـە کە لە وڵاتـە یەکگـرتـووەکانی ئەمەریکادا ڕەخنەی نوێی «تومانی» نی‌یە گەرچی کە دانەری ئەم قوتابخانەیەش «جاك مارتیان»ەو لە ناوماندا ئەژی.. ...هات نووسینەکەی «...» هونەرو شیعردا» ساڵی ١٩٥٣ بەە زمانی ئینکلیزی نووسی..

ئەتـوانـرێ نووسینەکەی شی‌بکرێتەوە لەبەر ئەوەی کە لە پێناوی پیش بینی برجسونی‌دا کە بەکار ڕەمزکاری فەرەنساو سوریـالی بەرزکـردوتـەوە وازی لە «تـومانی» هێناوە. لەگەڵ ئەمـەشـدا نارەحـەتی‌یـەکی بیـری بە هێزی توند بەئاشکراو ڕوون لە هەموو ڕوویەکەوە لە ناو کاثۆلیکە رۆمانی‌یەکاندا لە ئەمـەریکـا هەیـەو کاثـۆلیکـە رەسمی‌یـەکـان خۆشیـان بەشـداری ڕەخنـەی ویـژە ئەکـەن.. تەماشائەکەین ئابوونە «ویلیام .ج. لیتش» ساڵی ١٩٦٠ لە نووسینەکەیدا «عیساو ئەپۆلۆ» مەوداکانی ئەو ئەندێشانەی بەباشی دەرخستوون کە «پیوانەکاری‌و ثیولۆژ ی‌و فەلەیی» لەو نەزەری‌یەیەدا ئەگرنەوە کە لەسـەر بنـەڕەتی نەزەری‌یـەی شی‌کـردنەوەی چوار سەدە لەمـەوبـەر داریـژ راوەو ئەوەش ئەڵـێن کە «تیت» لە نیـو ڕەخنـەگـرانی باشـوردا باشتـرین مێشکی بۆ رمـڵ لێـدان هەیـە.. بەڵام ئەوەی کە مەبـەستـە سەرنجی بدەین ئەوەیە کە پێش ئەوەی ساڵی ١٩٥٦ ببێ بە کاثۆلیکی رۆمانەکانی ئەمەریکا بیروباوەڕی «ماریتان»ی تایبەت بە ئینجیل هەبوو بۆ ئەوەی بەرەنگـاری ئەنـدێشـەی ڕەمـزکـاری «دانتی»و ئەنـدێشـەی ئینـجیلی «بـۆ»ی پێ بکـات ئێستـەش چارەنـەویستنی زانست و نوستـالیجیـا کۆمـەڵیکی عضـوی‌و سەرنجی «ڕێتیە» بەرامبەر جیهان درووست ئەکەن و کەمی سەرقـاڵی ناکـۆکـانەی نووسینێکن کە کۆتایی هاتنی نەریت بەپێچـەوانـەوە لە قەڵـەم ئەدەن و ئەمـانەش «تیت و ئمیلی‌و دیـکـنـسـون و تی‌ئـیس و ئەلـیـوت و .وو.ب. بیتس و هارت کرین»ەو ئەم «هـارت کرین»ە هاورێ‌یـەکی تایبـەتی «تیت»ەو «تیت» چارەنـووسی تراژیـردی بۆ ئەگـرێتـەوە.

• ماویەتی •

Institut Kurde de Paris

شەهید

ئیبراهیم عوسمان رەشید

ئەی برای شیرین ئەی کاکی ئازام
باوکی خۆشەویست هاوڕێی وەفادار
هەڵگری ئاڵای بەرزی نیشتمان
چلچرای گەشی وڵاتی ئاوەدان
تۆ ئەستێرەکەی ئاواتی ژین بووی
مەرهەمی زام و ئێش وبرین بووی
ئەی شێری ناودار شۆرەسواری گەل
ئەی جەنگاوەری ئازیزی دەغەل
بە تۆوە ئێستا ژینمان رووناکە
وڵات بە سایەی تۆوە بێ باکە
ئابروو سەربەرزیی ئەم گەلەت پاراست
نەمریت لەجیاتی ژیانا خواست
رۆژی تەنگانە بەرامبەر دوژمن
وەك شێر راوەستای بەبێ سڵ کردن
ملت کەچ نەکرد بۆ دوژمنی بەد
دوژمنت قرکرد جوامێری نەبەرد
نەتهێشت خوێنمژان بێنە ناو خاکمان
ماڵمان وێران کەن بکەن تاڵانمان
سینەت بە وێنەی پۆڵایینی رەق
کردە قەڵغانی بەردەمی ناهەق
دەستی ئاواتت خستە ئارەزوو
پەنجەی دڵسۆزیت جووڵاند زوو بەزوو
بە چەکی سەر شان لە ناو مەیدانا
وەستای وەك شوورە لە نیشتمانا
لە بۆ سەر بەرزی گەل و نیشتمان
کیانت بەختکرد بە دەم تێکۆشان
ژینی خۆت بەخشی بۆ وڵاتی
لات برد لە سەرمان گشت کارەساتی
بە خوێنی پاکت خاکت رەنگین کرد
بە کفنی سپیت لانەت نەخشین کرد
بووی بە هاووێنەی بەرزترین هیوا
لە سەر رووی زەمین ناوەکەت رووا

ناوەکەت نەمرە لە پەرەی مێژوو
گیانت زیندووە وەك پشکۆی رەژوو
ئەی نەمری نەمران بە لەش نەماوی
بەڵام بە دڵ و گیان هەر لە بەر چاوی
ئەی خۆشەویستر لە هەموو لامان
گڵپەی رووناکی گەشی چرامان
مێژوو لاپەرەی بۆ تۆ نەخشیوە
ناوی پیرۆزتی بە خوێن نووسیوە

کارو کردەوەت یادکاری ژینە
مایەی شانازی سەر رووی زەمینە
کاتێ کە دێمە مەزاری پاکت
ئەی شەهیدەکەی وڵات و خاکت
سەرم بە کرنوش دەست بە دوعاوە
وام لە بەر دەرگای قاپی خوداوە
ئەڵێم ئەی خودای مەزن و میهرەبانی
خەڵاتی من بێ لەسەر رووی ژیان
وەك ئەو شەهیدە هێندە ئازیزم
هێندە خۆشەویست هێندە بە رێزبم
بەم جۆرە ببمە مەشخەڵی ئاوات
بەرەو رۆژگاری داهاتووی خەبات
ئەی شەهیدەکەی وڵاتی عێراق
لە ئازایەتی ولە
دلێرییا تاق
سەر مایەی خۆشی هیوای ژینمانی
مایەی بە جۆشی هێزو تینمانی
واداری هیوات ئەگەشێنێتەوە
لقی ئاواتی لێ ئەشنێتەوە
خۆ تۆ نە مردووی ئەی نەمری دڵسۆز
خەوی ئەم دنیات لێ بێ پیرۆز
ئەوا لە بەهەشت لە نێو حۆرییان
لە گەڵ فریشتەو دەستەی پەرییان
لە خۆشیو شادی دانیشتووی دڵشاد
گەردەن فرازو شادومان ئازاد
بێ باك و بێ خەم لە ناو قەسری زێر
حەساو یەتەوە ئەی مەردی دلێر
شەهیدی هەق و راستی وئازادی
شەهیدی خاکی عێراقی شادی
بوویتە مامۆستای نەوەی داهاتوو
بۆ وانەی چاکی بۆ بەرەی زیندوو
بوویتە ئاوێنەی شانازی کردن
خۆ بەخت کاری رۆژگاری مردن
شەهیدی زیندوو شەهیدی خاکم
خۆشەویستەکەی وڵاتی پاکم
مەرج بێ ئێمەش رێبازت بگرین
هەنگاوی راستی پیرۆزت ببرین
وەکوو تۆ ئێمەش لە مەیدانی شەر
دوژمنی ناپاك زوو بکەین بێ سەر
یاخود شەهیدین بەو پەڕی ئاوات
نەمریو شکۆیی لێمان بێ خەڵات

سالا نوی هەلات

جمال برواری

سالا نوی هەلات
ئەی وەلات
تو هەر مای
سەربلند، سەرفەراز
سالا نوی هەلات
ئالایت وەلات
نوخیل نەبوون
هەر بلند بوون
بلندا هیا چیا
دار خورم وقەسپا
ل بەسرا ومیسان
ل چوارتا وپەنجەوین
× × ×
سالا نوی هەلات
وەکی هەر سال
ئەفرو ودووهی
وپار وپێرار
ئەفرو وسوبەهی

دێ بیت
مزگینی
مزگینیا نوی
ل سالا نوی
سەر کەتنا نوی
سەر کەتنا مەزن
مزگینیا مەزن
دێ گرێژن
هەمی لیف
دی بشکورن
هەمی چاف
دێ بێژن ئاوازا
قیرکەن سترانا
سترانێت نوی
ل سالا نوی
بو سەر کەتنێ
سەرکەتنا عیراقێ
سەرکەتنا عیراقێ

نارینا من

هیڤی بەرواری

نارینا من
تۆ بزانە
رۆژی سەد کەلەما
دلێ من کویر دکەلاشت
دا ساخ بیتن و من ژبیر دکر
پیرهەڤییا
دبن بیڤاڤە
کوشتنێ من زولە زولە دکر
دا گرێژم
ان دیار نەدکر
دەفێ من ژی ژخوینێ دپەنگی
دا ڤورچا لێدەم داعویرم
من ری نەدکر
خلفا کنفێ ڤرالی
دیسا پاتکا من دخەرێاند
لێ ڤێ ژی چ کار لمن نەدکر
نارینا من..
تەڤ دربێن ئەز نەرمژاندیم
من ژبیر کرن
لێ ناری ئاگری ژانا
وی توپزی
وەریاندیە سینگێ تە
رۆژ بۆ رۆژێ
یتر کارکر
ل ناڤا کەزەبا من دا
هەر ئەمونی
من ژبیر نەکر
من ژبیر نەکر

بۆ سەرکەوتن

— هەڵمەت محمد —

ئەمە وڵاتی شێرانی
ئەمە وڵاتی شیرینە
خوێن و ناسنامەو ژینە

بە بەبێ وڵات ئێمە هەرنین
هەر تەنیا بۆ ئەو ئەژین

خوێن و دڵمان بۆی پێشکەشە
خەڵاتە ئەم خوێنە گەشە

دەنکە ، دەنکە ، وا بڵاوە
ئێران دیسان شلەژاوە

ئێران کەوتوتە داوەوە
ئەتەقێتەوە لە ناوەوە
ئەمجارەشیان بە هەزاران
بونە پەندو یەخسیر کران
بوونە پەندێ بۆ زەمانە

مەرگ ڕاوەنێین

موکەرەم رەشید تاڵەبانی

لەو دەمەوە،
لەم خاکەدا ، چاوی ژینمان
هەڵ هێناوە.
بە شیرینیی ئاوو هەوای
گۆش کراوین،
لە سێبەری داربەروویدا
سەرخەویکمان شکاندووە
هەلاژواین
بە قەد باڵای دارخورمایدا
بۆ خورمای بەخت
هەڵزناوین
لەسەر لووتکەو چیاکانی
لە پێدەشت و بیابانی
بە دڵ خۆشی..
دەواری خۆمان هەڵ داوە
خۆشەویستیی
بووەتە خوێن
لەنێو دڵ و دەمارمان دا،
قوڵپەی داوە!!
لەم خاکەدا،
لە سوورانی مێژوووەوە،
گوێ رایەڵین
چرپەچرپی ناحەزان و رق لە
دڵان
هات و هووتی دوژمنەکان
جوان تێ دەگەین
چاوی هۆشمان ناترووکێنین
داوی ووردی زۆر باریکیان
دەشێوێنین!!
ئێشکی باڵای خاك دەکێشین
تفەنگی رێی دووا رۆژمان
لە مشتدایە
توێشووی هەزار ساڵەی
خاك و ئاوپەرستنمان
لە پشتدایە
هە تاوی شار
دەماننانسێت!!
مەشخەڵناسی پیری مێژوو
لە ئەلبومی ناوداریدا
وێنەی ووردەبەرزیو
نەبەزینمان
هەڵ دەواسێت!!
لەم خاکەدا
دەستی هۆشمان،
لەسەر بەلەپیتکەی تفەنگ
هەڵناگرین،
چاوی بیرمان..
لە دەروازە تەسکەکان دا
راناگرین !
بە خوێن و گیان
بۆنیشتمان
لە سنووری خاکی دێرینی
باپیران.. شوورەی پۆڵا
دروست دەکەین!!
بە باوەڕو بازووی توندمان
بە ناحەزان
پەندی ئەوتۆی پێدادەدەین
چاوی بۆزی چاوچنۆکی
نەبڕێتەوە
ئەم خاکەمان،
دیدەی کوێربێت
لەبەر تیشکی ئەم هەتاوە
رووناکەمان!!
لەم خاکەدا،
(مەرگ) دەبەزێت،
دەست و قاچی پیلان چنین
زوو دەتەزێت،
سوارەی شادیو کامەرانی
لەنێو کۆڕی زەماوەندی
خۆرەتاودا
هەڵ دەبەزێت!!
ماڤ گەلە.. سەردەکەوێت
ئاڵای گەشی نیشتمانە..
کە نانەوێت
کە نانەوێت!!

● ١٩٨٦/٨/٣ ●

پێشکەشە بە شاعیری نەخۆش «سامی عەودال»

شیعر سەدای کۆچی لە نێوان «کۆیە» و «سابلاغ»دا

ـ فاضل شەورۆ ـ

ـ لالۆ عەودالْ!
کۆچەریەکان وا بەرەو ژوور دەڕۆنەوە لە هەواری
گۆرەزەکانی «کارۆخا» دێنە خوارێ.
بۆ ئەو دیوی شاخی «هەڵگورد» دەپەڕنەوە دەی
تۆشی ئەسپی گرت تاودە.
بەڵکو لە پێش خۆر کەوتنا پێیان دەگەی بەڵکو
بەماچی گەردنی «پەری خانی» خۆت رادەگەی
× × ×
ـ ئەوە دەنگی بریندارێ کام دەڕوێشە
لەو دیو قەڵاتی مەرگەوە بانگم دەکا؟
ئەوە سەدای ئاگرینی کام شایەرە
خەڵەو خەرمانی یادگاری دڵی شێتم ئاگر دەدا؟ هۆ
دەنگەکە!
ئەتۆ چیت و لە کوێرە دێیت؟
بۆ لە داخی ئەم کۆچەدا
وابە عیشقەوە دەسوتێیت؟!
× × ×
ـ لالۆ عەودالْ!
خۆ دەزانم
خورینگ و کۆچەری «سابلاغ و پشتدەرو بۆتان
زایەڵەی گیان و ئاوازەی هەنیسکی تۆن، خۆ دەزانم
خوێن و خەنەی دەست و پلی «مریەم خانی» تێ
لە کێشت سۆی برین و رەنگدانەوەی فرمێسکی
تۆن، بەڵام لالۆ...
لەم رۆژگارە.
هەر ئەم ماچە تامی هەیە لە ژێر سێدارەدا بکرێ
ئەم سەربازە مێژوودارە
زۆرانبازێ لەگەڵ کارەساتا بگرێ، ئەم رۆژگارە کێژە
نێکە:
مێـز بە باڵای قەشـەنگی مرۆڤ دادەکـاو تف لە
چاوی شیعر دەکا..
ئا... ئەو کۆڵە سەنگ و قورسەی
پێستی پشتت دادەماڵێ،
گرو پشکۆی ئاگردانی قەرەچێکە:
کەشکۆڵەکەی وون کردوەو
شمشاڵەکەی لێ دزراوە.
وەرزی داستانی عیشقی تۆ
شەوقی چرای خەڵوەتی دێوانەیەکە
تەنیا بەندی ئەو غەزەڵەی لەبیر ماوە
کە لەبەر پێ ی خاچە خوێناویەکەی «عیسا»
دارژاوە.
لالۆ ئێمڕۆ:
هەر زریانەوە
هەوری مردن بە رووی ئاسمان دەورژێنێ
هەر گەرداوەو
شەپۆلْ خوێن بە رووی زەوی
دەپرژێنێ...
نە دارستان چرۆ دەکا
نە ئەستێرە پر شەنگ دەدا.
× × ×
ـ لالۆ عەودالْ!
دەی بە گورجی ئەسپی بروسکەت تاوبدە
وا کۆچ بەرەو سنوور دەکشێ، بۆ نازانی؟
بۆ مەرگی تۆ.. پەلی دارەبەن و مازووی سنوورەکان
کراونەتە میل و چەقۆ:
مەمك دەبڕن...
چاو دەردێنن..
بەندەی جەرگ و دڵ دەپسێنن...
لالۆ کە خێڵ گەیە سنوور
ئەتۆ لێوی «پەری خانت» بۆ ماچ دەکرێ نە ئەو
قسەو رازی ژووانی جاری جارانی بۆ دەکرێ.
× × ×
ـ لالۆ عەودالْ!
لە بناری ئەم ریزە شاخە بروانە
ئەهـا.. ئەوە تەپو تۆزی قەتارەکەی «پەری خانە»
دەڵێی دوانزە سوارەکەی مەریوانن بەرەو گۆرەهانی
تۆڵەی «چوار چرای» خوێنا غاردەدەن...
هەر چەکدارەو چراووگی گیانی شەهیدی
لەسەر سەریەوە گرتووە..
هەر نازدارەو
لانکی هیواو ئازایەتی
لە پشت و کۆڵی بەستووە..
هەر تۆی لالۆ کە لەم کۆچە پیرۆزەدا
بەجێ مابی
وەك «برایم» لە باوەشی «پەری‌خانا» دابرابی.
× × ×
ـ گیانی لالۆ...!
هەواری کوێستانی نییە
جێ ئەزرگەی ژووانم نەبێ...،
لە گەرمە سێر دەشتێ نییە
هاورازی گریان نەبێ...
رووحم هێندە بە هۆرەی کۆچ ئاشنایە دەڵێی پرچی
بریسکەداری رەشماڵە
(لە دوو مەچەکی زیوینی ئەستوونەکانی ئاڵاوە).
کە منداڵ بووم
سەرومڵی هەموو جوانوو ونۆماکانم
دەکرد بە رێشمەو لۆنکە،
بە حیلەو چوار ناڵەو رەهوان
دەمبردن بۆ رەوگەو گەران.
گیانی لالۆ، عومرێکە من
لە هوارە بەرزەکانی «مێرگە چەکۆ»
زیدەوانی تاقە گۆڕێکی ئازیزم
هیچ شەو نییە کەژاوەی بوکێنی «زەهوە»
بە بەردەما تێ نەپەڕێو
بە خەندەیەکی خەماوی نەمگرێنێ...
لەوەتی من چاوەڕوانی کۆچ و رەوەم
کۆچێ نەبوو بە خزمەتی «پەری خانم»
بگەینێ...!

ئێستێش کە کانیو کانیاوی «هەڵگوشم»
دێنەوە پێش چاو
دڵم بە جۆرێ دەکوشرێ دیدەم پڕ دەبێ
لە زووخاو:
کە بڵباسە گەنم رەنگە چاورەشەکە گریاو گوتی:
«کـاکـە لە جەوری جرنـووکی کڵاو رەش و کڵاو
سوورا ئەمن پەنا هەندەم لێرەو
خێڵم دەست بەسەرکراوە لە پاسگاکانی سنوورا،
دەسا چۆن دەستی لەرزۆکم
لەبۆ ئازادی ئەم خێڵە
پەلاماری مەرگ نەداو نابێتە خەنجەری تۆڵە.
گیانی لالۆ...
ئەگەر پەری هەزار هێندە
لە سەر جێگا کەنەفتم کا،
ئەگەر دیلی هەزار هێندە
تووشی دەردو خەفەتم کا
مەیلی سەربەستیم نانەوێ
هەر ئەو کورەم لەبەر دەرگای سەرای کۆنا
پڕ بەدەم هاوارم دەکێ:
(حوکمە ئازادیم دەوێ
حوکمە ئازادیم دەوێ
حوکمە ئازادیم دەوێ).

کۆیە
١٩٨٣

× مریەم خان = مەبەست لە مریەمی تێلەکێشە کە لە شیعریکی عەودالْدا ناوی هاتووە
× نۆما = بێچوی ئەسپ
× رەهوان = رۆیشتنی ولاغی بەرزە بە هێواشی
× مێرگە چەکۆ = کوێستـانی شێخ مەموود لە سنووری ئێرانە
× زیدەوان = پاسەوانی گۆڕستان
× زەهوە = دولبەریکی جوانەمەرگی عەودالْ بووە
× رەو = کۆچ
× هەڵگۆش = چیایی هەڵگۆش
× حوکمە ئازادیم دەوێ = ئیشارەتە بو شیعرەکەی عەودالْ (قەلبی من گەر چەشنی لالە بێتو نەوتی تێ بکەن)

ئەحمەد بەگی کۆماسی

١٧٩٣ . ١٨٧٦

سعید شێخ علی رەشید

ئەحمـەد بەگی کۆمـاسی لە گونـدی (بەردە سپی) ناوچەی (کۆماسی) هاتووتە دنیاو، لەبەر ئەوەی دەسـتـی رۆیـیـوە نووسـەری تایبەتی بووە هەر شیـعـرێـکـی ووتـبـێ بۆی نووسیوەتەوە ، ئەحمەد بەگ ناوی بە نەخوێندەوار دراوەتە قەڵەم ، بەڵام بەگوێـرەی هۆنـراوەکانی وەها دەرئەکەوێ کە لای مەلای دیـنـی فیری خوێندەواری بووبێ.

لەگـەڵ میری شاعـیران (مـەولەوی)نـەمـردا هاودەوربـووە هەمیـشـە بە شیـعـر نامـەیـان بۆ یەکتـر ناردووە. مەولەوی زۆر جار ناوی بە خاڵۆ یان لالۆ بردووەو شیعـری تێکـەڵاو بە هۆنراوەکانی خۆی کردووە.

ئەحـمـەد بەگ لە هۆنـراوەیـەکیدا باسی دووری یارەکـەی ئەکـات کە چۆن لە تاوی دووریهـۆش و ئارامی نەماوەو سەرگەردان بووەو ئەڵێ هەموو کێوەکان باسی شەیدایی من ئەکـەن کە چۆن ریـسـواربـووم و لە تاوی دووری تودا وەکـوو شێـتـم لێهـاتـووە باسی بەدبـەختیم ئەکـەن و تەنـانـەت باسی سەرگـەردانـیـم شارەو شار ئەرِوات و منیش لەو باسـانـە گیانم لێهەراسان بوو، بەڵێ بەم چەشنە باسی خۆی ئەکات.

هەر کۆهەن باسی شەیدایی منەن

باسی بەدبەختی ریسوایی منەن
باسی بەدنامیم جەشاران باسەن
جەخ باسی باسان رۆحم هەراسەن

لە هۆنـراوەیەکی تریشدا باسی ئەوەمـان بۆ ئەکـات کە لەمـەودووا تۆبـە ئەشکێنێو زیکـرو عیبـادەت بۆ یارەکـەی ئەکـات و لە باتـی نوێـژی بەیـانیو ئێواران تێر تەماشای کۆناو ئەگەریجەی بکات لەباتی بانـگ و باسی قامـەت و باڵا و خەت و خاڵی گەردنـی بەرزی بکات کە ئەڵێت:

شوشەی نام و نەنگ تەقوام شکستەن
گیانم لە بادەی مەیلی تۆ مەستەن
بانگم ئاوارەی سەودای باڵاتەن
ئیمانم زیکری خاڵی ئاڵاتەن
تا زوڵف و رووی تۆ بۆ تەماشامە
سوجدەگای نوێژی سوبح و عیشامە
فیترەو زەکاتم شاباشی رۆحە
وەخاکپای تۆم هەزار فتوحە
لە هۆنراوەیەکی تریشدا دیسان لە باسی دووریو هیجـرانـی یاریـد ـ کە شاعـیرو زانـای بەناوبانگ و فەیلەسوفی کورد ـ پیرەمێرد
ـ گۆریـویـەتـی بۆ شێـوەی سلێمانی ئەڵێت:
ئەمان دەرچووە...

دەردی دووریی تۆ لە حەد دەرچووە
هەناسەم تەنگە رێی لێگوم بووە.
خێوەتی شادیم رووخا کەوتووە
فیراقت فەرقیکرد بە توتیا.
ئەعزام سەرانسەر لێك بووە جیا
تیریکی وەهات داوە لە جەرگم
بە مەرگت قەسەم رازیم بە بەرگم
تۆ خۆت حاکم بە نەونەمامی نۆ
مردن چاکترە لە هیجرانی تۆ
باری خەفەتم لەسەر ملایە
ئەستۆم نانەوێ مەگەر پۆڵایە
مردن جارێکە وا ئەبڕێتەوە
دووریت زامێکە لێم نابێتەوە

★ ★ ★

سەرچاوەکان

١ ـ رۆژنامەی ژین ژمارە ١٢٩٧ ساڵی ١٩٥٧.
٢ ـ رۆژنامەی ژین ژمارە ١٦٧٧ ساڵی ١٩٦٢.
٣ ـ گۆڤاری گەلاوێژ ژمارە ٦١ ساڵی /٥/ ١٩٤٤
٤ ـ کەشکۆڵی دەستنووسی خۆم

Institut Kurde de Paris

هاوکاری خۆشەویستم

مۆمێك .. دو سی .. حەوت
ڕۆژێك .. دوو .. چوار حەوت
ئاهـێـك .. دوو . نازانـم بە
شێوەیێك خۆشیو ناخۆشی خوم
دەربخەم .. بۆت خەڵك هاوارت
بۆ ئەکەن .. خۆشم خێزانەکەت
سوتاوین لە وردەکارەکانت.,.
هاوکـاری گیـان .. ڕەنگـە
بەهۆی تۆوە هەزار براودۆستم
لێم ڕەنجاون .. ڕەنگە هەزارەها
بەهـۆی تۆوە خوشـم بویـن
گیـانـە ئەمسـاڵیشم ساڵەکانی
پێشـو هەرخـەریێکی تۆ ئەبم
چونکـە لە جوانتـرین ساڵانی
ژیانتە یادی ١٧ هەڤدە ساڵتە
ساڵی بازەڵەبونت گوڵی کراوەت
ساڵی بووکـێـنیت ئەمسـاڵ لە
هەمـوو ساڵاکـانـی پێشـوو
داهـاتـوت لام خۆشـە .. لام
قەشەنگە چونکە خۆت
قەشەنگی..,

گیـانـە هاوکـاری .. بەو
تەمەنە بچووکەوە.. بەو ساڵانە
کورتـە چۆن توانـیـت غەم
خۆشیو ماتـەمـیـنی ئەدیب و
شاعـیر وڕوشنبـیری هەرگەورە
کورد لە رووی لاپـەرە
ناسکـەکانت بەباوەش بگری..
بۆیـان بگـری .. .. بۆیـان
پیبکەنی .. هەواڵەکانت بۆیان
بگـەیـەنـی بەو لاپـەرە
قەشـنـگـەکـانـت .. و شـە
پیروزەکـانـت .. .. هەواڵە
خۆشەکانت.. پیرۆز بێت ڕۆژی
لەدایـك بوونت .. پیرۆزبێت
ڕۆژت بۆ هەموو ووشە
کوردی..

ئەکرەم
مەحمود
سکرتێری
نووسین

لە کاتێك دا قەڵەم بەدەستم دەگرم بۆ ئەوەی چی لەدڵما هەیـە، لە هەست و خۆشی بەرامبەر بە ڕۆژی لە دایـك بوونی هاوکـاری دەری ببـرم .. بیرەوەری ١٧ ساڵەی.. بیری ڕۆژانی ڕابردوو دەکەمەوە .. یەکەمین ڕۆژ کەوا ئیشم تێدا کرد، ئەو کاتـە هاوکـاری بە شێوازی کۆن (لترپریس) چاپ دەکرا...

ئێستا .. هاوکاری ئەمڕۆمان ، پێشکەوتنێکی تێدا بەدی دەکرێت بە سایـەی ئامـێری نوێی چاپ کرن داو ڕۆژنامەی هاوکاری بە شێوەیەکی جوان وقەشەنگ لە هەموو بابەتێکی‌یەوە دێتە بەر چاو ، لەگـەڵ ئەوەش دا ئێـمـە ئەو کارگـێڕانەمان لەبیر ناچێت کە وا یەکەمین کەس بوون و لە پەنجەی دەسـت تێ ئەدەمـەرین و هەوڵ کۆشـشێکی زۆریـان داو شەویـان دەدا بەدەم ڕۆژەوە بۆ ئەوەی هاوکـاری بگـەیـەنـنـەدەست خوێنەرانی ئازیز هەر چەند منیش یەکێکم لە کارگـێڕانی هاوکاری ، بەهیـلاکیو مانـدووبـوون هەوڵ دەدەم هاوکـاری چاپ بکرێت چ ئیشی ڕاپـەڕانـدن و چ ئیش نەخشـەکێشـان و هاتـوچـۆی چاپخانەو شەونخوونی .. ئەمەش وای لێکردم هاوکاریم خوش بوێو پەیـوەنـدێیکی بەتـین لە تەك دا دروست بکەم زۆر شتی لێ فێر ببم وا ئێستا خوشك و برایان ، ناوی هاوکاریان لێ ناوم..

لە کانگای دڵەوە هەزار سڵاوی خۆشەویستی بۆ هاوکاری..

هەزار مۆمت بۆ دادەگرسێنم.. ئەی هاوکاری ئازیز هەزار ئاواتت بۆ دەخوازم.. ئەی گلێنەی چاوم سوپاس.. بیۆ هاوکاری

شکر جاسم هاوکاری
١٩٨٧/١/٥

ژهـەمی دلێ خۆ پیرۆزباهیا روژناما (هاوکاری)و کاربەدەستێت وێ دکەم بهەلکەفتنا بۆرینا (١٧) ساڵان لسەر دەرچونا ڤێ رۆژناما دەورێ قوتـابخـانەکا تایبەتی دیتی ل دەلیڤێ روژنامەگەرێ‌دا دبێ گەهاندنا هژمـارەکـا نەکێم ژ رۆژنـامەنڤیسا.. هیڤی‌دارم (هاوکاری) هەرا پێش کەفتی بیت و پێنگاڤێت بەرفرەهـ باڤێژیت ژبۆ هێش پێش خستنا ڤێ رۆژناما خوشتڤی.. بۆ خزمەت کرنا پەیڤا رەسەنا کوردی.. پەیڤا راستیێ .. پەیڤا وەفاداریو دلسۆزیێ..

بلا هەمی خامـەو قەڵەمێت دلسۆز ببنە ئێك و ببنە گوللە دسینگێ خومـەینی‌یێ دوژمن و دسینگێ هەر کەسەکێ دەستێ خۆ درێژ بکەتە عیراقا مەیا خوشتڤی.. عیراقا صدام حسین.

مختار فائق

هەژدەهەمین مۆمت جیهان روناك دەکاتەوە

ئەوا ساڵی ١٩٨٦ مان بەڕێ کرد، ساڵێکی پڕ لە ڕووداوو کارەسات بوو، بێ گومان هەموو ئاواتی زۆرمان لە دڵدا بوو هەندێکی هاتە دیو هەندێکی تری هێشتا هەر چاوەڕوانە.

ڕۆژنـامـەی هاوکاری کە هەموو ساڵێك لە ١/٩ دا مۆمێکی تازەی تەمـەنی دادەگـیر سێنێت، کۆمـەڵێك لە کار بەدەستان و ڕۆشنبیران و نووسـەران بەشداری دەکەن لە بەڕێوەبردنیدا، هەر یەك لەمانە لەلای خۆیـەوە وەك منـداڵێکی تاقانە ئەیلاوێنێ، منیش یەکێکم لەوانەی لەم ڕۆژنـامـەیدا کادەکەم و هەزارەها بیرەوەریو یادکاری خوش و ناخۆشم هەیـە لەگـەڵی کە هەرگیـز لە بیرنـاچنەوە بەڵکو لە دڵدا جێگای خۆی کردوەتەوەو بوەتە پاڵپێوەنەر بۆ بەردەوام بوونم لەم کارەداو وام لێهاتوە ئەگـەر لێی دووربکەومەوە وەك ماسی لە دەریا دەری بهێنی ئەخنکێم هاوکاری تەنیا ڕۆژنامەیەکە کە هەموو نامەیەکی بێ ناوو نیشمانی تێدا دەخوێنمەوەو هەتوانی هەموو زامێکی نادیاری تێدا بەدی دەکەم و بێ شەمـەنـەفـەر سەفەری خۆمی تێدا دەکەم و لە دواییدا دەم و چاوی ماندوم هەموو پێنج شەمەیەك بە ئاوی دەرچوونی دەشۆمەوەو بە گوڕ خۆم ئامادەدەکەم بۆ هەفتەی ئاینده.

هیـوادارم هەمیشـە لە سەرکـەوتندا بێو ببێتە ڕۆژانەو ئاواتەکانی تریشی بێتە دی.. ئیتر وای بە چاك ئەزانم ماوە بە برادەرانیشم بدەم بەم بۆنەیەوە هەستی خۆیان دەربڕن.

سەرگوڵ تەیمور

لە ساڵێکی نوێی تری تەمەنی درێژی (هاوکاری)دا

کارکردن لە ڕۆژنامەو گۆڤارە کوردییەکان دا، خۆی لە خۆیدا سەرقاڵیو ئیش کردنێکی زۆر بە چێژو ژیانێکی دیکەی سەرووی ژیانی ئاسییەو، پێویستی بە چوست و چالاکیو هات و چۆو تێکەڵ بوونی زۆر دەکات، لەم بوارەیەوە ئیش کردن لە (هاوکاری)دا لەبەر ئەوەی تاکە ڕۆژنامەیەکی کوردییە، زۆر بە چێژترەو سەر قاڵیی زۆرتری تێدایە، بۆیە وای لەڕۆژنامە نووسی کورد دەوێـت لە هەمـوو بووارێـك دا شارەزایـی هەبـێـت تا کاروبارەکان بە شێوەیەکی پتەوتر ڕاپەڕێنێت.

ئێستـاش کە ڕۆژنـامەی (هاوکاری)ی خۆشەویست تەمەنی هەژدە ساڵانەی خۆی دەست پێ دەکات و حەڤدە ساڵی پڕ لە خزمەتی ووشەی پیرۆزی کوردی دەخاتە پاڵ ساڵەکانی تری بواری ڕۆژنامەگەریی کوردی، ئاواتی ئەوە دەخـوازین لەگـەڵ هەمـوو ئەوپێشکەوتنەی ڕۆژنامەکە بە خۆوەی دیوە، ببێتە ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانەو پتر کادیری شارەزا ئیشی تێدا بکەن و، هەردەم لە برەودابێت.

موکەرەم ڕەشید تاڵەبانی

هاوکاری ئازیزو خۆشەویست..
هاوکاری لەگەڵ وشەی جوان و قەشەنگ ورازاوەدا
هاوکاری لەگەڵ خاوەن خامە ڕەنگینەکانی کورد زمان دا
هاوکاری‌دۆست و هەڤاڵ..
مۆمێکی تری داگیرساندو هەنگاوێکی تری پیرۆزی بەرەوپێشەوە نا لەگەڵ کاروانی ڕۆژنامەکانی تری نیشتمانەکەمان دا.
هەنگاوێکی پیرۆزی نوێی خزمەت کردنی نووسەران و خوێنەرانی کورد..
سا پیرۆز بێت ڕۆژی لە دایك بوونت ئەی خەم ڕەوێنی دڵسۆزو خۆشەویست..
پیرۆز بێت جەژنی شادیو ڕۆژی چاو هەڵهێنانت..
درێژو بێ پایان بێت تەمەنی سەربەرزیو ڕۆژانی پڕ گە شاوەو کامەرانیت..
پیرۆز باییکی گەرمت لێ دەکەم... پیرۆز باییەکی بەتین لە نووسەران و خوێنەران و ئەوانەی ئارەق ئەڕێژن و شەونخونی دەکەن لە بۆ خەندەی لێوو کامەرانی تۆ..

فؤاد حسین سکرتێری نووسینی گۆڤاری بەیان

هەژدە مۆمی ڕەنگاو ڕەنگ

گەلاوێژ حەسەن

لە سەرەتای ساڵی ١٩٨٧ تەمەنی ئەم ڕۆژنامەیە پێی نایە هەژدەمین بەهـاری ژیانی هەژدە ساڵی پڕ لە ڕەنج و ئەرك و خۆ بەخت کردن لە پێنـاوی وشـەی کوردی‌دا ووشـەی پیرۆزی کوردی‌دا لە پێناوی زیاد کردنـی پلەی ڕۆشنبـیری لە پێنـاوی وولاتێکی جوانتـر لە پێنـاوی ڕەسەنایەتی لە پێناوی هاو چەرخەیەتی بیرو هۆش و هەست بە جوانی وشەی کوردی بۆ بنیات کردنی دوا ڕۆژێکی گەشاوە تر بەمەش خۆی کردە خوسـەویستی گەلی کورد بەم دڵسۆزەیەوە هەڤدە ساڵی پڕ سەر فرازی شانـازی بردە سەر توانای خۆی بە نزیکتـرین دەنـگ دانێ بچرپێنێتە گوێی ئەدیبان و هونەرمەندانیو ڕوناکبیرانی کورد خەون و تاسـەو سۆزی مێشکیان بر ژێنێتە سەر لاپەرە ڕەنگینەکانی هاوکاری ئومێدەوارین تەمەنی درێژ تر بێ هەموو کاتێ لە بەهاری ژینیا بژێ.

سڵاو لە وشەی دڵسۆزانی گەلی کوردی قارەمان سڵاو لە هەموو براو خوشکانی نووسەرانی کورد بۆ دامەزرانی هاوکاری وەهەموو لاپەرەیەکی کوردی.

هەربژی هاوکاری خۆشەویست.

وا ڕۆژنامەی هاوکاری خۆشەویستمان، تاقە ڕۆژنامەکەی گەلی کورد.. تەمەنی ١٧ ساڵەی شیرینی بەڕێ کردو پێی ناوەتە ١٨ ساڵەی..

وشـەی پیرۆزی کوردی هەردەم و بەدرێـژایی کات لە پێشکەوتن دا دەبێت، وشەی ڕەسەنی پاکی کوردی هەمیشە بەشەو نخونیو هیلاکی دەپارێزرێت.

هەرچـەنـدە ماوەیـەك لەم ڕۆژنـامەیە ئیشم کرد، بەڵام کە چوومە بەشێکی تری دەزگـاکـە ئەویش گۆڤـاری ڕۆشنبـیری نوێیـە، لەگـەڵ ئەوەش دا هاوکاریم لە بیرنەکردوچی لە توانا: دا هەیە پێشکەش ئەم ڕۆژنامە ئازیزەی دەکەم.

تا سەو سۆزمان بۆ وشەی پاکی کوردی لەهەر شوێنێك دا بێت هەر بەکوڵ دەمێنێتەوەو بەو پەڕی دڵسۆزی‌یەوە خزمەتی دەکەین.

سڵاوی خۆشـەویستی بۆ هەمـو ئەو خوشـك و برایانەی هەمیشە قەڵەمی شیرینیان بۆ نووسینی وشەی کوردی تەرخان کردەوە.

سمیرە محمد علی گۆڤاری ڕۆشنبیری نوێ

(هەڤدە مۆم بۆ یادی تۆ هاوکاری ئازین)

(زینب حسین)

ڕۆژنـامـەی (هـاوکاری)وا هەڤدە ساڵی تەمەنی خۆی بە هەمـوو نووسەرێك ڕاگەیاندوو ئەوەتە مۆمی هەڤدە ساڵەی خۆی داگیرساند.

ئەوە بۆ (دەسـاڵ) دەچێت منیش یەکێکم لەوانەی لەم ڕۆژنـامـەیەدا ئیش دەکەن ئەو ەی ئاشکرایەو مروڤ ژێی پێ‌خـۆش دەبێت ئەو پەرەسـەنـدن و بایـەخ دانەیە کە لە هەمـوو بوارێـك دا بە لاپـەڕەکـانی ئەم تاقانەیە دراوە، لە ئەدەب و زانست و ئافرەت و بابەتی تر.

ئەویش ئاشکرایە کە هاوکاری گۆڕانی باشی بە خۆیەوە دیوەو لاپەڕەکانی گەش و پرشنگدار بووە لە جەژنی هاوکاریدا ئەو ەی مروڤ دەیخوازێت بەردەوام لە پێشکەوتندا بێت، لە کاتێکدا کە تەمەنی هاوکاری لە ماوەی ئەم چەند ساڵەدا پڕ لە بەخشش و خزمەتی ڕوشنبیریو ئەدەبی کوردی بووە.

هەروەها ئەوەی ئێمە بۆ (هاوکاری)ی ئازیز دەیخوازین تەنیا بەردەوام بوون و هەردەم شتی تازەتر بە دەستەوە بدات.

وا ڕۆژنـامـەی (هـاوکـاری) پێی نایـە ساڵێکی نوێی تەمـەنیـەوە ، هەڤـدە ساڵی پڕ بەرهـەم و شکـۆمـەندیو سەربەرزی ، هەڤدە ساڵە ئەم تاقانەیە لە خزمەتی ووشەی کوردی‌دایە.

بێگـومـان ئەمـەش یەکـەمـین ڕۆژنـامـەیـە لە مێژووی ڕۆژنـامـەگـەری کوردی‌دا کە توانـیـویەتی وەها لە ڕۆژانی دەرچوونیەوە تا ئێستا بەبێ وەستان بەردەوام ببێت.

ئیتر هەڤدە خونجە بۆ یادی تۆ (هاوکاری)ی خۆشەویست..!

سبەینێو داگیرسانی «١٨» مۆمی گەشاوە

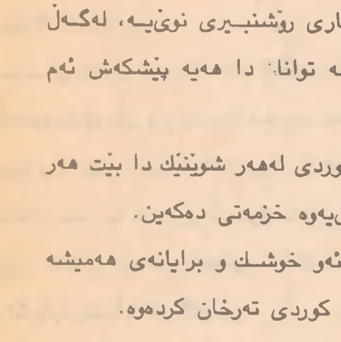

بورهان هەژار

ئەی (هاوکاری) دڵەی ئازیز.. ئەی ڕۆژنامە تاقانەکەی ئەمڕۆمان... سبـەینێ ڕۆژێکی بەختـەوەرو پڕ شادمـانیـە لە بیرەوەریو تەمـەنی یادگاریتا.. سبەینێ مۆمی «١٨» ساڵەی تەمەنت دا ئەگیرسێو.. تۆش هەر بەردەوامیت لە خزمەتی وشەی ڕەسەن و پیرۆزی کوردی‌دا.. ئەوا بەرەو سێ ساڵ دەچێ، هۆگرتم و کارگێڕێکی خزمەتگوزاری دەرچوونتم ڕۆشناییم لە تۆوە پێ گەیشت.. لە تۆوە دەنـگ و ڕەنگم بە خەڵکی کوردستـان گەیاند.. گەر تۆ نەبای ئەی (هاوکاری).. لە ماوەیەکی کوورت و کەما... بەخێرایی هەناسەی شیعرو نووسینم، نە دەگەیشتە خوێنەران و لەوانەیە هەندێ چرۆی هیواکانم.. کپ بوونایە... یا خود لە ژێر زەبری ماخۆلاندا

بروانە ل ١٩

عبدالجبار یحیێ (مصحح) دبێژت:

ب بیرهاتنا بورینا هەڤدە ساڵا ل سەر دامـەزرانـدنـا ڕۆژنـامـا (هاوکاری) را ئەز قەفتەك نێرگزا پێـش کێشی هاوکـاری دکـم ، هیڤی‌دارم پتـر خزمـەتا ئەدیب و تورەڤانێن کورد بکت و بەرپەرێت خوە ڤەکت بۆ پەیڤا کوردی یا ڕەسەن.

لە جەژنی تۆدا نازدارەکەم

ڕۆژ دەڕوات و... ساڵەکانیشی تێ‌دەپەڕن .. وەرز دوای وەرز دێـتـە پێـشوەو خەمـیش کەڵەکـە دەبـێـت و هیواکانیش سەرهەڵدەگرن..

بەڵام تۆ تۆ ئەی نازدارەکەم هەمیشـە هەر لیـدانی دڵێکی عاشق و سووتاوی ...

هەروەك ئەو خەونە پیرۆزە دەمێنیتـەوە کە لە منداڵیمەوە دوای ژان و ئازار بەتـەمـای بارینیمی .

نازدارەکـەم ... ساڵ دوای ساڵ وەك بڕوا خۆت لە ناخمدا دەچـەسـپێ و کۆشـکـی خۆشـەویستی لە دڵ و کیاندا بەئاسمان دەگەیەنی تینویەتیم بە جوانتـرین ووشە دەشکێنم لە کانگای دڵمە دەر دەچێ.

ئاواتـم زۆرە بۆت ئەی نازدارەکـەم کە وەك خەون لە پێلوکانی چاومدا دەنوێت و ئەستێرەی شەوی تەنیایم دەتپارێزێت.

ئەی ئەوەی ڕەنگـی دڵ و بوونـی تەمـەن و نوری ناوچاوانم پێشکەش کردی...

تووشی کاروانی نیگـەرانیو شەونـخـونـیو پەرۆشیـەکی جوانت پێ‌بەخشیم.

پیرۆزبێت جەژنەکەت.

ذکریات محمد حسن

گیانم شیرینم هاوکاری چەند بنووسم و بڵێم هێشتا زار هەر قەرزاری ئەومیە کە لە دڵدایە چونکە ناتوانێ وەك خۆم دەمەوێ هەستم دەربڕێ، هەرچـەنـدە ماوەی ساڵێکە من بەشـداری دەکـەم لەگـەڵ کارگێڕانی هاوکاری‌دا بۆ ئارایشتی توو بەڵام هەست دەکەم لەگەڵم لەدایك بووی‌و تێکەڵ بە خوێن لە ڕەگەکانمدا دەڕۆی...

هیوادارم هەمیشە هەر سەربەرز بێو داوای تەمەن درێژی دەکەم بۆ هەر یەکێـك بەشـداری دەکات لە دەرچوونتاو ئەگەر ڕۆژێ لە ڕۆژان ناتـەواویـەکیشت تیـدا بووبێ داوای لێ بووردن دەکـەم لە تۆ و خومینـەواران و دووا هیـوام ئەومیـە هەمـوو خوێنـەرێکت هەست بە ماندووبوونی ڕۆژانی چوارشەممەی ئێمەی بکات..

سوهەیلە عەبدالرحمان

Institut Kurde de Paris

سەربازێت عیراقی

هوزانا حازم شوکت

ئەی سەربازێ قادسیا صەدامی
بو شورەشێ و مللەتی تو زێرەڤانی
دگەل خومەینا ژی خوش
نێچیرڤانی
ئەم کورێت عیراقێ‌ینە
هیڤا مە ئاشتی و ژینە
لەشکەرو تو دوژمنی بهەرشینە
× ×
وان جەنگا چەپەڵ لسەرمە هەلکر
ئەزانی ئیکەتیا عیراقیا وەکی کەڤر
دێ لبەر دوژمنی بینە موکم کەڤر
× ×
کورێت عیراقێ هەمی شێرن
هەردەم مەژی لدووژمنی دهێرن

بو سەرکەفتنی ئەو چاڤەنێرن
ئەز سەربازێ وەلاتێ خومە
فیداکارێ ئاخا خومە
ئەز شەمالکم هندی هەمە
لوەلاتێ مە ئیرو جەنگە
خورتا دەست دانە تفە نگە
لدوژمنا کرە دەنگە
× ×
لەشکەر ئەڤرو تو ئاڤاهی
تو ل شەڤا رەش ڕوناهی
بو عیراقێ تو بە راهی
× ×
هندی ئەز ساخ و ئەز هەمە
وەکی شێرا لپشتا تەمە
هوزا نڤانم چەکێ من قەلەمە

وەڵاتی من دەیکامنە

هودابکێ
هەر ژمێژە منا زانی
ئەڤە هندە ساڵە
خوین یاب کەزێت
تەدا د باریت....
ژ بەر ئێش و ژانا
برینێت خو، هەر دناڵی وهەرا
دناڵی نێ دایکێ
هەر ژ زاروکانی فی دوژمنی
. . . دلێ من
ژ خە مو کوڤانا
بێ پە نگاندی
دارا ڤینا من، هو قراندی
نێ دایکێ
من بچالێ سەرێ

خودیتی...
هەکو گەنجێت
ئەێت چاردە سالی
گرتین...
برین . بسێ دارێ‌ڤە
هوسا خەندقاندین
داینە بەر حەنەکا
دول دولیشکا
خو پێکری..
بێت ساخ ژی
ژبەر گورزو قامچیا
بێ هێزو لاواز کرین
لەش... لێ
رەش و شین کری
لبەر دیوارا

کڤالکەک ژکوردستانا ئیرانێ

مقداد مردان دێر گژنیکی

برسی و تیهنی
هو هەژار کرین
ما دا یکێ
ئەزدێ چەوا رینم
ژبەر تە دایکێ..
ئەز دێ جیهانێ
تێک... هەژینم
حەیفا تە دایکێ
دێ هە لینم
بخوینا خو دێ خر
کفالکێت تە..
دێ نڤیسم

و دێ باش نەخشینم
نێ دایکێ...
دکەم هەوارو ڤیرێ
و گازی...
من سوندا خاری
بدارا بە ڕێ
بدارا مازی
بکێلیا مەمێ‌ئالان
چ جارا...
ب ئالا زوورداریێ
رازی نابم لبەر
ئاژیم

لەشکەرێ سەرکەفتنا

مسعود صالح ئامێدی

ئەم بەرنادەین عیراقا خو
دێ هێرشا بەینە دوژمنێت خو
دێ رزگارکەین وەلاتێ خو
● ● ●
عیراق ڕوناهیا جیهانێ
سونید ب ئاخا کوردستانێ
گوری تە دکەم فێ ژیانێ
● ● ●
دەنگێ سەربازا پر بلند
ئەوان کوشتن هەمی درند
خوش کرن جومە شارو گوند
● ● ●

ئەم لەشکەرێ صەدامی‌نە
پسیار بکەن کا ئەم کینە
رەڤینا مە قەت نینە
● ● ●
ئەرێ شەهید ئەز دێ وەکەم
تولا تە ئەز هەر دێ ڤەکەم
سوز بیت ئەز قەت تە ژبیر نەکەم
● ● ●
دێ سەرکەڤیت عیراقامە
دێ بلندبیت ئالایێ‌مە
دێ خوش بیتن وەلاتێ‌مە
● ● ●

چ د زک ڕەشن ئەڤ دوژمنە

بو بیرهاتنا دامەزراندنا سوپایێ عیراقێ

هوزانا رشید مصطفی

چ د زك ڕەشن
ئەڤ دوژمنە
چ ددەڤ بەشن....!!!
ئەڤ دەجالە
ژ خوین ڕێتنێ
قەت تێر نابن ...!!
چ قەومەکێ ....
مەژی هشکە ....!!!
ب چ ڕێ‌یا قەت
نائێن ڕابێ ...
ڕازی نابن ..!!
ئەوان دڤێت

بەرێ ڕوژێ
ژ مە وەرگێرن ...!!
مەد ناڤ تاریێ دا لە شێرن
وان دڤێتن
بشکورینێ و پێکەنینێ
ل سەر لیڤێن زاروکێن مە
بدزن یان ژی نەهێلن
وان دڤێتن
ڤی وەلاتێ وەك بەهەشتا
کاڤل بکەن....
وێران بکەن...!!
خێرو زاخاتێ نەهێلن
بەلێ هەی هو

.وێڤە ژکێڤە
دیارە هێش باش نزانن
کو ئەم کی نە
دیارە هێش باش نزان
کە سێن ل ڤی عەردی دژین
عیراقینە
کوردو عەرەب وەکی برا
شورشڤانن .... پەهلەوانن
سەربازێت ڤێ خاکی‌نە
دەستێن درێژ
ئەو دێ برن
بهایێ ژینێ
گە ربیبت خوین
ئەو دێ کرن...
ئەو دێ کرن

جەژنی سوپا.. جەژنی عیراقە..

کمال امین سمین

سوپـای ئازاو دلێری عیراق هە میشـە پێشرەوی کاروانی خە بات و تیکۆشان بووە..

هە میشـە وەکـوو مۆم سووتاوەو دەوروپشتی خۆی رووناك کردۆتە وە..

سوپـای عیراق هە میشـە لە کەڵەجـەمـاوەرابـووە لەهەمووشۆڕش و ڕاپە ڕینا دەوری سسە رەکی هە بووە و لە پیشە وەی گە لدا بووە.. لە هە موو شەری نەتەوە یشدا بە شداری کرددووە خوێنیئالێ هە روەك چۆن خاکـی عیراقـی ئاوداوە ئاوا لە فە لە ستـینـی داگیرکراویشدا خاکی ئاودا وە..

سوپـای عیراق هە میشە لە پێناو سە ربە رزی و سە ربە ستی قوربانی داوەو گیانی خۆی بەخشیوە..

ڕۆژی شە شی کانون ڕۆژیکی زۆر پیرۆزە لە مێژووی عیراقـدا.. ڕۆژی دامـەزرانـدنی سوپاڵی عیراقی مە زنە.. ئە و سوپایە ئازاو دلێرەی کە شۆڕیشی ١٧ ـ ٣٠ تە موزی بە رابـە زیـتـی پارتـی بە عسی عە رە بی سۆشیالیست بە رپا کرد..

ئە و سوپـایەی پاشی شۆرش ئەوەی سە لماند کە نیشتمانپە روەرە لە پێناو پاراستنی دە سکە وتە کانی شۆرش و ئیستاو دووا ڕۆژی پرشنگدار لە مردن سڵ ناکات.

سە کردایـە تی پارت و شۆش هەرلە سەرەتـاوە بایەخی بە سوپا دا لە میان بلاوکردنە وەی بیرە وەری نیشتیمانی و نەتەوایەتی سە رەرای بایە خدان بە راهێنانی..

سەرەك کۆمـاری تێکـۆشـە صدام حسـین پاش ئەوەی جلە وی حوکمی گرتـە دەست وبـو بە سە رکردەی گشتی هێزە چە کدارە کان بایە خێکی زۆر گە ور ەی بە سوپا داو بە تازەترین جۆری چەك پرچەكی کردن.. بۆ ئەوەی بتوانێت بە باشترین شیوە ئە رکی سەرشـانـی خۆی جێبـەجێ بکـات بەرادەیـەك بووبـە گەورەترین و بەهێزترین سوپای عەرەبی لەم ناوچـەیـەدا ..زایۆنی دوژمن و ئیمپریالی جیهانی لە سوپـای بەهێـزی عیراق و زیبازی پێشکە وتخوازی پارتی بەعسی عەرەبی سۆشیالیست بەتەواوی ترسیان لێ نیشتە و ە .. بۆیە رژێمی خومەینی زایۆنیان دژی عیراق هان دا لەپێنـاو لاواز کردنی سوپـای عیراق و تەگـەرە خستنـە بەردەم ڕێبازی شۆرش . ئەو ە بوو دوژمنی دێـرینی عەرد ب و موسلمـانـەکـان ئەوەی کیسراو ڕوستەم ئەم شەڕەیان بەسەر عیراقدا سەپاند

بەلام سوپای ئازاو دلێری عیراق .. سوپای شۆرشی عەرەبی . نیشتیمـانپـەروەری‌خۆی سەلماند لەمیان بەربـەچـدانـەوەی دوژمن و بەرگری‌کردنی لەخاکی پیرۆزی نیشتمـان .. جەنگـاوەرانی ئازاو قارەمانانی نەبـەردی عیراق بەدزیـژای بەرەکانی کوشتار وەکوو شێر بەرەورووی دوژمـن ڕاپـەڕیـن و بەرپـەچـی گەردەلوولی زەردی خومـەینیـان دایـەوەو سنـوری ڕۆژهـەلاتی نیشتیمانی عەرەبیان کردە گۆرستان بۆ بەکر یگیراوان. ئەوانەی ئەیانەوێت ڕۆژی پرشنگداری عیراق بکـوژێنـنـەوەو خاکی پیرۆزمـان گلاو بکـەن و دەسەلاتی ئیمپریالیزم بگەرێننەوە ئەم ناوچەیە .. بەلا م زۆلەکـانی ئازای عیراق .. بەرابـەرایـەتی سەرەك کۆماری تێکۆشەرصدام حسین کە لەهەموو شەرێکدا لەگـەلیانا بوو رینوێنەکردن و ئاراستەی ئەکردن کە باوەریـان بەنیشتمـان و سەربـەخـۆیی زۆر بەهێزەو سەرەکی فەرمـانـدە لەنێـو دلی هەمـوویاندا ئەژیت لەپێـنـاو پاراستـنـی خاکی رافـدین . لانکـەی شارسـتـانیـەتی.. عیراقی کوردو عەرەب . عیراقی صدام حسین وەکوو شێر ڕاپەڕین . لە هەمو بەرەکاندا داستـانی پالە وانیتیـان تۆمـار کرد .. لە هەمـوو بەر مکـانا . لە هەموو وەرزەکانی ساڵ دوژمنی داخ لەدڵ بەخـتـی رەشی خۆی تاقـی کردەوە . بەلام ئەنجامەکەی بەزینو سەرشۆری بوو . لە هەر هێرشێکا هەزارەها زۆردار رەوانەی دۆزەخ ئەکرا عیراق.. هەر لە یەکەمین ڕۆژی دوژ منکاری ئێرانی زایۆنی بە لێنیان دا بە سە رەك کۆمارو گە لی مە زنمان کە کەللەی سە ری دوژمن لە سە ر سنور پان بکە نە وە..

لە پێناو سە ربە زری و شکۆ مە ندی و ژیانی نوێ عیراق گیانی خۆیان ببە خشن. تا دووا دلۆپی خوێن بە رگری لە شارستانیە ت و مێژرووی پرشنگدار بکەن.

بە لام وا دیارە شە مشە مە کوێرەکانی قوم و تاران ڕۆژی رووناك بە دی ناکەن لە م راستیە ناگە ن بۆیە بە م شێوەیە گە لانی ئێران بە کوشت ئە دە ن..

سوپـای عیراق دووپـاتی وەفاداری و تواناداری خوی ئە کاتـە وە. سە رکـە وتنی گە ورەی عیراق لە هەردود بە رەی فە یلە قی سی و حە وت بە سە ر دوژ منی داخ لە دڵ دیاری سوپای ئە بە ردی عیراقە لە جە ژنی دامە زراندنیا بۆ روڵەی دڵسۆزو بەوە فاو لێهاتوو سە رەك صدام حسین.

هە زار سلاو لە سوپای عیراق لە جە ژنی دامەزراندنیا..

پیرۆزبای لە گە ل و نە تە وەو سە رەك کۆ مار صدام حسین کە خاوەنی ئە و سوپا مە زنە یە..

بیرۆزبای لە سوپای قارە مان کە شۆرە سوارێکی وەك صدام حسین رابە ریتی ئە کات..

«هاریکاریا چەکی دنابەینا ئیرانێ و کەلەخێ زایونی‌دا»

نڤیسینا
بریندار مزیری

ل ڤان روژێت بورین روژنامەگری‌یا جیهانی و ژێدەرێت دەنگوباسێت دەولەتی و ئاژانسێت دەنگوباسا بەحسێ خەلەکێت هاریکاری‌یا چەکی کر دناڤبەرا رژێما ئیرانێ و کەلەخێ زایونی دا.

ئەڤەو «اریل شارون وزیرێ بازرگانی وسنعەتکاری‌یا کەلەخێ زایونیێ دوژمن ئەڤ هاریکـاری‌یە بنەجهـ کر ئەخاسمە دەمی را گەهاندی کو پێـك هاتنـەکا هەی‌دناڤبەرا حکمەتا کەلەخێ زایونی‌یێ دوژمن و رژێما ئیرانێ لدور فروتنا چەکێ زایونی بو رژێما خومینی.

ئەڤـەو (اریـل شارون) مێ زایـونی ئەوێ «جنرال بەراهێکی لناڤ لەشکری» ئاخڤت بو گوڤارا «نیوزویك» یا ئەمریکی‌و گوت هژمارەکا ژ مەزنێت ئەفسەرێت زایونی رابون ب سەردان بوتەهرانێ‌و ئاخفتن ل دور فروتنا چەکێ ئەمریکی ئەوێ لدەڤ زایونی‌یێ دوژمن بو رژێما ئیرانێ .

ئەڤـەو نوکـە کەلەك پسیـار تێنەکرن لدور تێکەلیێت هەین دنابەینا حاکمێت تهرانێ و زایونی‌یێ دوژمن ، وئەمریکا ئەخاسمە پشتی سەروکی ئەمەریکی راگەهاندی کو چەکێ هنارتی‌یە ئیرانی ژوان پسیارا .. بوچی ئەڤ پێك هاتنە پەیدابون.. ئو ئارمانجا وان ژێ چی‌یە.

باراست ئەوە ئەڤ پێك هاتنە هاتنە پەیداکرن هەمی ژبەرخاترا داکو دربەکا دژوار دانتە لەشکرێ عیراقێ و داکو ئەهێلیت لەشکرێ عیراقێ پشکـداری‌یێ بکـەت ل بەرەڤانی‌یا مافێت مللەتێ عەرەبی.. ژبەرخاترا داکو رژێما ئیرانێ.. ب کەیفا خو بکەڤیت ل دەڤەرا کنارێ عەرەبی و ببیتە پولیس ل دەڤـەرا کنارێ عەرەبی.. ئو دیسا داکو کەلەخێ زایونی بێ دوژمن پروژا خو بجهـ بینیت و دەربەکێ دژوار دانتە فەلەستین یا داکو ئەشین خو ل سەر پێ‌یا بگرن لەوا نوکە یا رادبیت دەستێ هاریکاری‌یێ ب رێکا گرێ‌گرتیێت خو «انطوان لحد» چەکی ددەتە چەتێت بزاڤا «امل» یاکرێ‌گرتی داکو هێرشێت خو بەتە ل سەر فەلەستینی‌یا ل لوبنانێ ئو شەرێت خیڤەتگەهێت «برج البراجنە» ئو خیڤەتگەها «الرشیدیە» نمونێت ئاشکرانە .. بو ئەڤان پیلانێت تێنەکرن دژی مللەتێ عەرەبی ... ڤێجا شەرێ زایونی‌یا ل لوبنانێ ئو شەرێ رژێما ئیرانێ .. دژی عیراقێ .. ئارمانجا هەردووکا ئەوە دربەکێ دژواردانتە مللەتێ عەرەبی.. داکو ئەو ب کەیفا خو پەردا شانوگەری‌یا خو ڤەکەن و ل سەر دەپێ شانویێ ب لەیزن..

ئەڤـەو ژێدەرێت جیهانێ دزانن کانێ ب چ رێك ئەڤ چەکە گەهشتە ئیرانێ .. ئو ژلایەکێ دیڤە روژناما «اللوموند» ل وتارەکا خودا گوت نوکە هەڤـرەکی‌یـەکـا هەی دناڤبەرا بەرپسیارێت رژێما ئیرانێ بخو ئو هەر جوینـەك ئەنـدامێت رژێـمـا ئیرانێ هەولدەت ئەو ب سەرکـەڤیت و دەستەهەلاتداری د دەستێ وێدا بیت ئو تشتەکێ ئاشکرا بو ئاخفتنا من ئەو بەیانا دەرکەفتی ژ دەڤ وزارەتا «إستعلاماتێت ئیرانێ) ئو مدعی یێ گشتی‌یێ لەشکـرێ ئیرانی بریـار دەرکر ب گرتنا ئێك ژ ئەندامێت چڤـاتا (شورا)یا ئیرانێ و دگەل هژمارەکا لەشکریێت ئیرانی‌و گونەهبار کربون ب بەلاڤەکرنا بەلاڤوکا دژی رژێما ئیرانێ ئو داخاز دکرن ژ هێزێت ئیرانێ دا کو دەربچن ژ بن دەست هەلاتـداری‌یـا رژێمـا خومـەینی‌و (منتـظر ی) ئەوێ ل هیڤی‌یێ شوینا خومەینی روینتەخارێ .. ل سەر کورسیکا حوکمی نوکە یێ دانایە ل بن زێرەڤانی‌یەکێ ل باژێرێ «قم» ئو هنـدەك ژ هەڤـالێت و ی گرتن .. ئاخڤتنا دو ماهی‌یێ پێدڤی‌یە بێژم تێك چونا سەروبەرێ ئیرانێ ژ لایێ ئابوری و رامیاری‌و چڤاکی هەمی دزڤریتە خەتایێت خومەینی بخو.

«جەژنی سوپا»

ئەنوەر ئەحمەد دەرگەلە

ئەمرۆ، ڕۆژی سوپایە..
ڕۆژی سوپای ئازایە..
رژی بە چکە شێرانە...
ڕۆژیکی چەند نیانە.
ڕۆژیکی زۆر دێرینە
وێنەی سەربەرزی ژینە..
ڕۆژی تازەی سەرکەوتن
دراندی بەرگی خەوتن:
ئەو ڕۆژەی کە ڕۆژهەلات
ڕۆژی سەربەستی و خەلات
ڕۆژی ئازادی گەل بوو..
هەتاومان بۆی لەکەل بوو
ئەو ڕۆژەی کەنوییە..
هەموو گەل بۆی بەسۆ یە
بەو بۆنە زۆر پیرۆزە
چەپکە گوڵی نێرگزە
پێش کەشی (کاکە صدام)
هەڵگری ئاڵاو پەیام...

لە یادی دامەزراندنی سوپای نەبەزی عێراق

● نەوزادسلێمان ●

ئە مرۆ کە شە شی کانـوونـی دووە مە یادی دامـەزرانـدنی سوپـای قارە مانی عێراقمـانە، ئە و سوپایە ی کە لە ساڵی ١٩٢١ دا پێك هێنرا لە رۆڵە نە بە ردە کانی عێراقی خۆشە یست.

ئە و رۆڵانە ی کە قارە مانانە و نە بە ردانە توانیان بە رگری بکە ن لە عێراق و هە موو وولاتی عە رە ب.. لە ساڵی ١٩٤٨ توانیـان بە و پەڕی دلێری و ئازایانە خۆیان بگە.یەننەولاتی فە لە ستینی عە رە بی داگیر کراو بجە نگن دژی زایۆنزمە رە گەز پە رستە کان وسە رکە وتنی پاڵە وانانە وە دەست بێننە، ئێستاش هە ر وە کو، ڕوون و ئاشکرایە کە چی دە نوێنن لە قارە مانێتی و پاڵە وانێتی و نە بە ردایە تی دژی... پێنجە م سوپا لە جیهـا ندا.. دژی خومە ینیە زایۆنیزمە ئە مە ریکیە رە گە ز پەرستە کانا.. دژی ئاهە مواری ورە وایی.. دژی کۆنە پە رستی.. بە رگری دەکا لە رە وا.. لە خاك و ئا و.. لە مرۆڤی پاك و جوامێر.... لە راستی... لە هە موو مرۆڤێکی بە شە رەف. سوپای دلێری عێراق ئە و سوپایە یە کە بووە تە چقڵی چاوی هە موو دووژ منان و کۆنە بە رستان..

سوپای دلێرمان یادی شە رە کان قادسیە ی یە کە ممـان دێـنـێنـە وە یاد ئە و شە رە ی کە سوپـای موسلمانان زاڵ بوون بە سە ر کافرە رەگەز پەرستەکان ...

ئێستـاش هەر زاڵەو هەروا دەمێنێت تاکودان بەمافی رەوامـان دەنێن ئنجا دەستیان لێ هەلدەگرین چونکە ئێمە شەڕمان ناوێ‌بەڵکو مافی خۆمان دەوێت و هیچی تر، هەروەك سەرۆکی فەرمانـدە هەڤالی تێکۆشەر کاکە صدام حسـین خوا بیپـارێـزێ ووتی عێراقی بەعسی شەری ناوێ بەڵکـو چەسپێنرایە سەری، لەبەر ئەوە واز ناهێنین تاکو دان بەمافی‌رەوامان دەنێن)....

هەزاران سلاو لەگیـانی پاکی هەموو شەهیدانی نەبەردانەی کە ڕاوەستاون لەسنووری ڕۆژهەلاتمان

پیرۆزبـێـت یادی ٦٦ ساڵەی دامـەزرانـدنـی‌سـوپـاکـەمـان و پایـەداربێت سەرۆکی‌خۆشەویستمان (صدام حسین) خوا بیپارێزێت

Institut Kurde de Paris

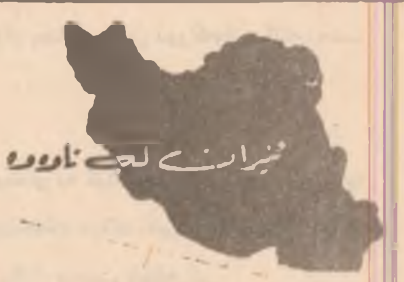

● فؤاد حسين ●

...ڕۆژ دوای ڕۆژ ئەو هاریكاریەی ... ماوەیەكی دووردودرێژە نێوان ...مەلاكان و زایۆنیزمەكان ...دەستی پێكردووە ئاشكراترو ...ڕوون تردەبێتەوە هەرچەند ...خوێندەكانی تاران هەوڵێكی زۆر ...دەدەن بۆ ئەوەی پەردەی ...نەسەرو بەچەشنێكی كە ...بەرەوو بەتایبەتی بۆ گەلانی ...ێران كە لەم دواییەدا قین و ڕقیان ... مەلاكان هەڵساوەو لەگشت ...ۆن و قوژبنێكی كیشوەرە ...قەكەیان دا باس هەر باسی ...لاو زایۆنیزمەكان و تەڵەكەبازیو ...ڕۆزنیی مێزەرلە سەرەكانە ...بەتەواوەتی ئاشكرا بوو.

...وە ئەوەی ئێستا زیاتر ...سیاسیەكانی جیهانی پێوە ...خەریكن ئەم هاریكاریو ...چەك فرۆشتن و یارمەتیدانەی ...زایۆنیزمە بۆ ئێران، هەموو ...بەڵگەكان ئەوە دەچەسپێنن كە ...زایۆنیزمەكان دەورێكی ...پەیوەندییان هەیەو ...فەرمانڕەواكانی تاران ناتوانن بە ...هیچ بیانۆیەك خۆیان ڕزگاربكەن و ...مەسەلەكە بپۆشن و لە بەرچاوی ...جیهانی دووری بخەنەوە

بەتایبەتی بەرێوەبەرانی قەوارەی زایۆنیزم و لەسەرووی هەموویانەوە شامیرو بێریر چەند جارێك دووپاتی ئەمیان كردۆتەوە كە «ئیسرائیل» چەكی بەئێران داوە..

لەسەرەتادا مەلاكان هەوڵیان دا مەسەلەكە بە پێچەوانەوەی بهێڵنەوە كە گوایە چەكیان كڕیوە زایۆنیزمەكان بە شێوەیەكی ناڕاستەوخۆو لە ڕێگای چەند بازرگانێكەوە.. كە بینییان ئابڕوویان چووەو لەهەموو لایەكەوە باسیان دەكرێت و هەر ڕۆژ شتێكی نوێو بەڵگەیەكی تازەتر دێتە ئاراوە ئەنجا ووتیان ئەم چەكانە بەرانبەر بەگیراوەكانی لوبنان بووەو ئێمە وەرمان گرتون .. بەڵام ئەوەی زیاتر بۆتە هۆی ئابڕووبردنی تاقمەكەی تاران لێپرسراوانی زایۆنیزمە، چونكە هیچ كات سڵ لەوە ناكەنەوە كە باسی ئەم هاریكاریەی نێوان هەردوو لا دەكەن «دەڵێن ئەمە شتێكی زۆر سروشتیو پێویست بە سەرسوڕمان و شاردنەوە ناكات و ئێمە هەر لایەنێك بیەوێ هاریكاریو پەیوەندی

لەگەڵ مان دا بكات هەرگیز سڵ لەوە ناكەینەوە».

هەروەها ڕەفسەنجانی ئێستا پەیمان دەداتە شەیتانە گەورەكە كە قازانجی ئیمپریالیزمی لە ناوچەكەدا بپارێزێت بەرانبەر بەوەی بە دەوری پۆلیسی كەنداوی عەرەب بمێنێت و چەكی بدەنێ .. لەگەڵ ئەم هەموو بەڵگەو ئاشكراییە ڕەفسەنجانی لە دام و دەزگاكانی ڕاگەیاندنی مەلاكان دا قبوڵ ناكات باسی زایۆنیز بكرێت و ناوی ئیمپریالیزم و ئەمریكا بهێنرێت و هێشتا بێ شەرم و بێئابڕووانە دەڵێ ناوی شەیتانە گەورەكە مەهێنن و وەڕسیو چارسیی خۆی دەردەبڕێت كاتێ باسی هاریكاریەكەیان لەگەڵ زایۆنیزم دا دەكرێت..

فەرمانڕەواكانی تاران باشە دەزانن كە گەلانی ئێران هەرگیز بەم كردەوەیەی مەلاكان ڕاناوەستن و هەرچەند مەلاكان لە شێوەی كوشتن و بڕین و لێدانیان زیاد بكەن و دەم و كوتی گەلانی ئێران بكەن، هەرگیز ناتوانێت بگاتە ئەنجام چونكە ئێستا لە هەموو وەخت زیاتر بۆ گەلانی ئێران دەركەوتووە كە ئەم تاقمە هەرگیز بیر لە قازانج و ئاواتی ئێرانیان ناكەنەوەو مەبەستی سەرەكییان ئەوەیە كە تەنها لەسەر حوكم بمێنن و سامانی ئێران بدزن و بۆ دەرەوە ڕەوانەی بكەن..

لەشكرێ مەیێ پاڵەوان و
هەڵوێستەكێ بناڤ و دەنگ

● مختار فائق ●

دڤان ڕۆژان دا بیرهاتنا (٦٦)ێ لسەرەدا بۆری یا دانا لەشكرێ عیراقی یێ پاڵەوان.. ئەڤ لەشكرێ دیروكا وی هاتیە نەخشاندن بڤێ جەنگا مەیا پیرۆز جەنگا قادسیا صدام..

لەشكرێ مەیێ پاڵەوان، یێكو هاتیە نیاسین بدەورێ خۆ یێ نیشتمانیو نەتەوەیی ، ئەوەی بنیاتێ ڤی لەشكری هاتیە دانان و هەتا نهۆ.. یێكو بۆ جارا ئێكی ئەڤ لەشكرە ڕاوەستای دژی وێ ڕەشەبایا ژ ڕۆژهەڵاتی دهێت .. ژ ڕوژهەڵاتا عیراقێ كو دەرگەهێ ڕوژهەڵاتی‌یە یێ نەتەوەیێ عەرەب..

عیراق ڕاوەستا داكو بەرەڤانیا نەتەوەیێ عەرەب بكەت ئەوژی ب تێگەهشتنەكا سیاسی ژ لایێ قوماندارێا پارت و شۆرەشێ ڤە.. نەخاسمە پشتی هاتیە ئاشكەراكرن ئەو دل ڕەشی‌یا دەستەكا حوكمی دگێریت ل ئیرانێ و ئەڤە هاتە بنەجیهـ كرن دەمێ سەروكێ قوماندار صدام حسین ـ خودێ بهێلیت ـ دیاركری كو دژمنكاریا ئیرانی‌یا دڕندە دژی عیراقێ وان خەون و خەیالێت دڕندە یێت فارسی یێت كەڤن دیار دكەت دژی عیراقێ ژكەڤن دا..

ژبەر هندێ .. ئەڤ ڕاوەستانا عیراقێ یا پاڵەوان ڕاوەستانو هەڵویستەكێ نەتەوەیی بۆو دێروكێ بۆ لەشكرێ مەیێ پاڵەوان ئەڤروكە پشتی شەش ساڵان بهێزو شیان و مكومی ڕادوەستیت و گەلەك شەرێت گەرم و گران و بناڤ و دەنگ كرن كو دەرسێت دژوار تێدا نیشا فارسێت دژمن كرن براستی قوماندارێا پارت و شۆرەشێ پیتەیەكێ زۆرێ دایە لەشكرێ مەیێ پاڵەوان و دام و دەزگەهێت وی یێت عەسكەری‌و نویترین و پێشكەفتیترین چەكێ عەسكەری مە یێ هەی‌و چەكێ مە یێ دهندە دەستێت ئێمن دا كو باش شارەزای بكارئینانا ڤی چەكی‌نەو بیرو باوەرەكا مكوما هەی بڤێ مەسەلا مە.. دشەرێ مەیێ پیرۆزدا دژی دەستەكا زوڵم و زۆرداریێ ل قوم و تەهرانێ .. نو ئەم هەر دێ دسەركەفتی بین و سەرفەراز بیت دڤی شەرێ مەیێ پیرۆزداو ئالایێ مە دێ هەرێ بەرزو بلند مینیت .. چنكو هێزێت مە یێت چەكدارێت پاڵەوان كورو نەڤیێت وان پاڵەوانان یێت كوبەرسینگا لەشكرێ ئینگلیزی گرتین دشۆرەشا بیستی‌دا و یێت كو دژی زایونی‌یا ڕاوەستاین لشەرێت فلسطینێ لسالا ١٩٤٨و شەرێت پێنجی خزیرانێو شەرێت تشرینا سالا ١٩٧٣ دەمێ سەربازێ عیراقی ب هەمی مێرخازیی‌یا خۆ ڕاوەستای ل دیمەشقێ.

ئەڤجا لەشكرەكێ هۆسا پاڵەوان و بناڤ و دەنگ هەلبەت جهێ فەخرو شانازیێیە ژ مە هەمی‌یا..

سلاڤ بۆ وان شەهیدان ئەوێت خوینا خۆ كرینە دیاری بۆ ئاخا وەڵاتی

سلاڤ بۆ وان زەندو باسكێت پویلای یێت هێزێت مە یێت چەكدار یێت كو بەرەڤانیا شەرەف و كەرامەتا عیراقێو عیراقیا دكەن.

سلاڤ بۆ سەركێشێ لەشكرێ مە سەروكێ قوماندار صدام حسین ـ خودێ بهێلیت.. ـ

لەیادی دامەزراندنی ڕۆژی پاڵەوانان دا

● شیرین شوكت ●

لە ڕۆژی (٦) ی كانوونی دووەمی هەموو ساڵێك دا بیرە وە ریەكی پیرۆز یاد دەكەینەوە كە یادی مە زنترین ڕۆژە لە مێژووی عیراقی تازەمان دا ئەویش یادی لە دایكبوونی سوپای خۆشەویستمانە كە لە شەشی كانوونی دووەمی ساڵی ١٩٢١دا دامەزراو سوپا قارە مانەكەمان هەر لە سەرەتای ڕۆژی دامەزراندنییەوە بە رگری كردووە لە یەكێتی نیشتمانیوبە هەموو دڵنیاییو شانازی‌یەكەوە لەگەڵ گەل دا بووە لە هەموو ڕاپەڕینە نەتەوایەتیو نیشتمانی یەكانیاو هەمیشە بەرگری كردووە لە مافی گەلو دژی حوكمڕانە كۆنە پەرستەكان ڕاوەستاوە ئەم دەورەش ڕوون وئاشكرایە لە شۆڕ شی مایسی ١٩٤١و شۆرشی ١٩٥٨ داكە تە ختی پادشایەتی ڕووخاندو گەل و نیشتمانی ڕزگار كرد لە ژێر چەپۆكەی كۆنپەرستان و ئیستعماری ئینگلیزی و زایۆنیزم و بەكرێ گیراوانی بێگانە بێجگە لەمەش سوپای دلێر و قارەمانی عێراق سوپای كوردو عەرە بو هە موو كە مایەنیە نەتەوەكانی ترهەمیشە ئامادە بووە بۆ بە رگری كردن لە مافی ڕەوای گەلی فەلەستینو خاكی داگیركراوی فەلەستین چەندها جار بەشداری كردوە بەڵكو هە موو جارێك كە جەنگ دەستی پێكردبێ دژی زایۆنیزمە داگیركەرەكان سوپاكەمان لە پێش هەموو سوپاكانی وڵاتە

عەرەبیەكانی ترەوەبووە بۆ لێدانی دوژمنانو داگیر كەرانی خاكی فەلەستینی پیرۆز هەر لە ساڵانی ١٩٤٨و ١٩٦٧دا تا وەكو ڕۆژی ئەمڕۆمان بە تایبەت لە جەنگی ساڵی ١٩٧٣ دا كە ناونرا بە جەنگی ڕەمەزان ئەم سوپا قارەمانەمان لەو شەرەدا دەورێكی گەورەی بینی كە ئەویش ئەوەبوو كە توانی بە ماوەیەكی قیاسی بگاتەبەرەی جەنگو شاری دیمە شق لە داگیركردن دوور بخاتەوە دوای ئەوەی سوپای زایۆنیزمەكان ئەوەندەیان نەمابوو داگیری بكەن بەڵام سوپا قارەمانە كەمان دلێرانە هێرشی دووژمنیان تێكهێنك شكاندو شاری دیمەشقیان لە داگیركردن ڕزگار كرد.

بەلێ ئەمە یە سوپای عێراقی دلێر و نەبەز ئەمە یە ڕۆڵە كانی عێراقی بەشەرەفو بڵندكە هەمیشە دلێرانە توانیویانە بەرگری لە ماف وخاك بكەن نە یانهێڵن دوژمن بتوانێت ڕۆژێك لە ڕۆژان بیر لەوە بكاتەوە كە خاكی عێراق داگیر بكات بەم بۆنەوەیش ئە واحەوت ساڵە سوپا قارەمانە كەمان بەرگری بە شەرەفانە دەكات لە مافی ڕەوای عێراقیە كان لە خاكی پیرۆزی عێراق لە فارسە ڕەگەز پەرستەكان دەیانەوێت وڵاتەكەمان داگیر بكەنو گەلكمان بخەنە ژێر دەستی چەپەڵیانو گەلەكەمان زەلیل بكەن بەڵام خەیاڵیان خاوە هەرگیز ناگەن بەو ئامانجە پیسەیان كە بیری لێ دە كەنەوە و بەختە ونیش ئەو ڕۆژە نابینن كە بتوانن بستێك لە خاكە

پیرۆزەكەمان پێشێل بكەن چونكە عێراق سوپایەكی پاڵەوانی هەیە كە هەرگیزنابەزێ و هیچ كاتێك ورە بەرنادات بۆ ئەوەی دوژمنان بتوانن ڕۆژێك لە ڕۆژان خاكە پیرۆزە كەمان داگیر بكەن.

لەم ڕۆژە مەزنەدا كە ئێمەی عێراقیەكان بە وبۆنە پیرۆزە ئاهەنگك دەگێڕین ئاهەنگی یادی دامە زراندنی سوپای دلێرمان ئاهەنگی سەركەوتنمان بەسەر دوژمنان لەسەر گۆڕەپانەكانی جەنگدا كە سوپاكەمان تۆماری دەكات وخۆی دەنوێنێ دووپاتی ئامادە بوونی خۆی دەكات بۆ ڕۆژانی داهات گەرهاتوو ڕژێمی ئێرانی نیازێكی تری هەبێت لە هێرش هێناندا بۆ سەر خاكە كەمان

سوپانە بەژەكەمان ئەم سوپا دلێرەیە هەزاران شەهیدی بە خشیوە لە پێناوی پاراستن وشەرەفمەندی گەل ونەتەوە هەمیشە ئامادەیە بۆ خۆبەخت كردنی پتر لەو پێناوە پیرۆزەدا پیرۆزبێ یادی دامەزراندنی سوپای سەركە وتوومان، پیرۆزبێ یادی دامەزراندنی سوپای عێراق، سوپای كوردو عەرەب و هەموو بەشەرە فەكانی جیهان.

ـ چەپكە گوڵی ڕازاوە و بۆندار لەگەڵ سڵاوو ڕیزدا بۆ شەهیدان

ـ سەركەوتنو پایە بەرزی بۆگەلو سوپا قارەمانەكەی لە یادی دامەزراندنی دا . . . .

بیرەوەری ٦٦ ساڵەی دامەزراندنی سوپای عیراقی دلێر.

كەلاوێژ حسن

لە ساڵی [١٩٢١] سوپای عیراق دامەزراو بەڵام بە داخەوە ئەوكاتە بەدەس ڕژێمی ئیستعماری بوو بۆی ڕزگاریخوازەكانی ئەئەدا بۆ پەرەدان بە سوپای عیراق چەكێكی كۆن و كەمی دابەشی كردبوو بەسەریانا بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا ئەفسەرە ئەمرەكانمان بەردەوام بوون بۆ سەركردایەتی گەلی عیراق بۆ ڕزگار بوونی لەژێر زوڵم و نۆری چەوسانەوەی ئیستعماری بەریتانی حوكمی مەلیكی بەكرێ گیراو. لەگەڵ ئەم تێكۆشانە زۆر لە ئەفسەرو سەربازەكان لە سێدارە دران وەك چوار شەهیدانی كورد لە ساڵی ١٩٤٦ كەواتە بەدرێژای مێژوو میلەتی كورد لەگەل میلەتی عەرەب یەك بوون لە خۆشی و ناخۆشی بۆ هەمان ڕێگاو بیر تێكۆشاون هەتا گەیشتونەتە ئەنجام ئەویش شورشی (١٤) تەموزی پیرۆز بوو كە لەشكر لە كوردستانەوە لە خواروی وڵاتەوە یەكیان گرت هێرشیان بردە سەر كۆشكی مەلەكی ڕوخاندیان ئەوەمان لە بیرناچێ كەیادێكی زۆر پیرۆزە گەلی عیراق بە هەموو ڕۆڵەكانیەوە یارمەتی سوپایان ئەدا هەتا جوتیارەكان دژی دەرەبەگ لەقین دەربەگ كەبەكرێ گیراوی ئینگلیز پشتی سوپایان گرت هەروەها چەن بزوتنەوەیەتی نیشتمانی لە باكوری باشوری عیراقەوە وەك شیخ مەحمودی حەفید كە لە چەنەها شوین دوو چاری شەربووە لە كوردستانا لەگەل ئینگلیز تووش دوور كردنەوەو ئازارو برسیەتی بووە خۆیو خێزانی هەر لە پیناوی سەربەرزی ئەم گەلە نەمرە ئەویش گەلی عیراقی نەمرە بەم خەباتە بێ ووچانە توانیان دوژمنی مرۆڤایەتی لەم خاكە پیرۆزە دەركەن بەگەل و سوپای سەركردەوە لەم بارەوە زۆرەها پاڵەوانانی عیراق لاپەرەكانی مێژووی عیراقیان پرشنگدار كردووە بە خوێنی ئاڵیان لاپەرەكانی مێژوویان نووسیوە هەزار سڵاوی دلێرانەیان لێ بێ.

سوپای عیراق بەدرێژای مێژووی ئامادە بووە بۆ فیداكاری بۆ سەركەوتنی ئەم وڵاتە ئێستاش كە ئێمە یادی (٦٦) ساڵەی دامەزراندنی ئەكەین ئەبینین هەر بەردەوامە لەخۆ بەخت كردن دژی ڕژێمی خومەینی ناپاك و خوێن ڕێژ. كە هێرشی هێنا بەسەر وڵاتەكەمان بۆ ئەوەی ئەم قەڵا بەرزە لە كەنداوی عەرەبی بڕوخێنێ بەڵام نەیزانی گەلی عیراق هەمووی سەربازە هەمووی چەك هەڵگرە بگرە هەر لە پیرو لە گەنج قوتابیو كرێكار چەك هەڵگرن هەتا ئافرەتان هەموو خاوەن پیرو باوەڕن باوڕی تەواویان بەسەركردایەتیان هەیە. واسوپا نەمرەكەمان ئەو ئازیەتیان دووبارە دەكاتەوە لاپەرەی پرشنگداری دەخاتە پێش چاو بە شێوازێكی زۆر داهینەرانە.

بروانە ل ١٩

بەڵێ سوپای مەزنی عیراقیمان لە ڕۆژی دامەزراندنی‌یەوە لە ڕۆژی ٦ی كانوونی دووەم ساڵی ١٩٢١و تا ئەم ساڵە واتە ١٩٨٧ هەمیشە جێ شانازیی بووەو مەردانە بە زۆر هەڵویست و شۆرەو بەجێ‌هێناوە..

وا بیرەوەری‌لەدایك بوونی سوپای عیراقی مەزنمان دەكەینەوە، ئەمساڵیش دیسانەوە تام و بەرامەیەكی تایبەتی خۆی هەیە چونكە ئەوە بۆ حەوتەمین ساڵە لەگەڵ خومەینی دوژمنی ڕەگەزپەرست دەجەنگێن.

لە ڕاستی‌دا سەرەتای پێك هاتنی سوپامان لە بارودۆخێكی ئاسان نەبوو كە هیچ تەنكوچەڵمەو تەگەرە نەیەتە ڕێگای، هەروەها لە دایك بوونی سوپای نەبەردمان لە ژێر گەشەسەندنی ڕامیاریو پێشكەوتنی ئابووری لە دایك نەبوو، بەڵكو بە پێچەوانەوە ، بە چەند قۆناغێكی جۆربەجۆرو بارودۆخی هەمەجۆرە تێپەڕی هەتا گەیشتە ئەم دۆخەی ئێستای.

ئەو ئەركە گەورەی كەوا سەركردایەتی حزب و شۆڕش و لە سەرەوی هەمویانەوە سەروكی تێكۆشەر صدام حسین «خوابیپارێزی» لە بواری پێش خستنی سوپاكەمان بە جێی‌یان هێناو ڕاهێنانیان بە سەر تازەترین چەك . چەكی پێشكەوتوو ڕوخێنەر كەوا دوژمنی لەت وپەت كردوە ـ ئەمە بووە هۆی ئەوەی كەوا لە پلەیەكی بەرزدا بێت خاوەن توانایەكی جیاكەرەوەو بەهێز بێت.

لە دوای هەر جەنگێكی سەركەوتوو، دەبێت سەركردەیەكی ئازاوزیرەك و زلێهاتوو هەبێت.. هەروەها فەرماندەو ئامێری تێگەیشتوو بە توانا .. ئەمەش بۆ سوپای مەزنمان هاتە دی‌و ئەو سەركەوتنانەی وەدەستیان هێنا لە هۆڕو شاخ و دەشتەكان.. دیارو لەبەرچاوە.

لە ڕاستی‌دا سەركردایەتی سیاسی‌و سەركردایەتی بەرزی سوپایی‌و بە ئاراستەی سەروكی فەرماندە صدام حسین سەركردە مەیدانی‌یەكان هەڵ بژێران و پێویستی‌یەكانی جەنگیان ئامادەكرد..

سوپای قارەمانی عیراق.. سوپایی‌یەكی نموونەیی‌یە، چونكە هیمەتیان لە سەركردەی لێهاتویان وەردەگرن سەركردەی ڕەمز صدام حسین كەوا هەمیشە سەر لە بەرەكانی جەنگ دەدات و بەو پەڕی دڵسۆزی‌یەوە گفتوگۆیان لەگەڵ دا دەكات و لەگەڵیان دەدوێن جگە لە شارەی حزب و مەدالیای ئازایەتی كەوا پێشكەش بە زۆر لە جەنگاوەرانی كردوە بە «سەربازو ئەفسەرو سوپای میللی».

ئەم جەنگەی كەوا ئەوە بۆ حەوتەمین ساڵە خومەینی دوژمنی تەلەكەباز بە سەرمانی سەپاندوە، بۆ ئەوەی خەیاڵە خاوو پڕوپوچەكەی بە جێ‌بهێنێت ئەویش دروست كردنی ئیمبراتوریەتی فارس ئەمەش هەرگیزاو هەرگیز نایەتە دی‌و بە چاوی نابینن... هیچ كاتێك عیراقی

٦٦ ساڵە
سوپای
عیراق
لە
سەركەوتن
دایە

سمیرە محمد علي

بروانە ل ١٩

سوپای نەبەز

زینب حسین

...هەموو ساڵێك، عیراقیە دڵسۆزەكان ...لە دەروونەوە ئاهەنگ بە یادی ...ڕۆژی سوپاوە دەگێڕن، ئەو سوپا ...ئازایەی كە هەمیشە جێگای ...بەرزیدایە، سوپای بەختەوەریی‌و ...سەركەوتن،

ڕۆژی ٦ی كانوون، ڕۆژی ئەو ...سوار چاكە مەردانەیە كە گەلی ...عیراق هەموو ڕێزی خۆی بە سوپای عیراق و سەرۆكەكەی داوە.

هەروەها ڕیز بۆ ئەو نەمرانەیە كە ...گیانی خۆیان بەخشی بۆ گەل و ...نیشتمانیان دژی هەموو تاقمە یەك ...دەست درێژ بكاتە سەر ئاو و ...خاكی عیراقە. . . جەنگاوەری ...عیراقی بە هێزو و بڕوا بە خۆی ...بەر دەكات، بۆیە لە هەموو ...هەوڵدانێك سەركەوتنێ تۆمار ...دەكات و ئەوەی ئاشكرایە هۆیەك ...و هۆیانەی كە بووە بناغە بۆ سەر ...كەوتنمان لە قادسیەی صدام دا ...ڕێبازیانەی سەرەكی فەرماندە ...صدام حسین (خوا بیپارێزیت) بوو

هەر لەیەكەم ڕۆژی ...جەنگەدا بكات كاتێ كەیادی ...دامەزراندنی ئەم سوپا مەزنە ...دەكەینەوە كە ڕۆژ بە ڕۆژ سەربازە ...چاكانمان لەبەرەكانی جەنگی ...ئیمامان دا دژی تاقمە ڕەگەز پە...رستەكەی قم و تاران سەركەوتن ...بەدەست ئەهێنن، جەنگی ...قادسیەی صدامی مەزن ...لاپەرەیەكی تازەتر لەسەر ...لاپەرەكانی ئەو مێژوویە تۆمار ...دەكات.

هەروەها مێژووی قارەمانیەتی ...ئەم سوپایە پڕە لە نەبەردیو ...فیداكاریو سەركەوتنی لە جەنگی ...قادسیەی صدام دا عیراقیە ...شەرەفمەندەكان ماوەی حەوت ...ساڵە كە بەرگری لە ئاوو خاكی

دەكات هەر بە هەمان توانا كە لەو ڕۆژەوە دەستی پێ كردووەو هەر بەردەوامە . هەروەها گەلی قارەمانی كوردمان لەم جەنگەدا قوربانی زۆری بەردەوامی داوە، بەتایبەتی لەپێنجوین و سیدەكان و بەرەكانی جەنگ دا.

سوپای ئازا ی عیراق هەردەم جێگای بەرزیو جێگای ئاواتی گەل بووەو ئاسۆیەكی گەش بووە، كە خەڵك و وڵات ڕووی تێ كردوە. . .

عیراقیەكان هەروەكو سەرەكی فەرماندە صدام حسین لەنامەكەی‌دا دووپاتی كردەوە، جەنگاوەرانی عیراقی دەتوانێت بە تواناو هێزو و بە هەمە جۆری چەكە هەرچی شارەكانی ئیرانی هەیە تەفرو تونا بكات بەڵام سوپاكەمان ئەم توانایەی خۆی بەكار نەهێناوەو بەكاریش ناهێنێ، لەبەر چەند هۆیەك كە لە پێشیانەوە مامڵەت كردنی مرۆڤایەتی یە لە كاتی بەرێوەبردنی باری جەنگ داو تێگەیشتنی عیراق و عیراقیەكان و هەڵویستی خۆیان و جیاوازی كردنیان لەنێوان ئیران و گەلی ئیران دا.

جگە لەمەئیرانی یەكان ئەوەباش دەزانن كە عیراقیەكان هەزارەها جۆرە چەكەیان هەیە، بەڵام وەكو ئەوان بەكاریناهێنن چونكە جیاوازیەكی زۆر هەیە لە نێوان مێشكی عیراقی و مێشكی ئیرانی خەڵەفاو سەرەرای ئەوەی هەستی بەرزی هەیەو سوورە لەسەر پاراستنی پلەی شارستانیەت دا هەروەها حكومەتە كۆنە پەرستەكان و دیكتاتۆرەكان هەمە جۆرە هەوڵیان دەدا سوپا بكەنە كوتەكی دەستی خۆیان دژی

گەل و بزوتنە وە نیشتمانی‌یەكانیو دەیانویست بەشی بێ كەڵك خەریكی ئەو سوپا قارەمانە بكەن بەڵام لەبەر ئەوەی زۆربەی زۆری ئەم سوپایە لە كۆمەڵی جوتیار و كرێكارو پیشەوەرو كاسبكار پێك هاتبوو ئەو هەوڵدانانەی كە حكومەتە كۆنەپەرستانەكان دایان بوو سەری نەگرت و نەیان توانی ئەم سوپا قارەمانە بەئارەزووی خۆیان بیخەنە كار.

سوپای عیراق هەمیشەو لەڕۆژانی ناڵەبار لەگەڵ ڕازی گەل بووە هەر سوپای عیراق بوو كە بە هاوكاری لەگەڵ نیشتمان پەروەرەكان نەتەوە خوازەكان دا لەساڵی ١٩٥٨ شۆڕ شی(١٤)ی تەمووزی نەمری هەڵگیرساندو دەوڵەتی پاشایەتی ڕووخاند.

ئەوە بوو حوكمێكی نیشتمانی نەتەوە خوازی سۆشیالیستی لە جیاتی دامەزراند بە سە ركردایەتی حزبی بەعسی عەرەبی سۆشیالیست بەبونەی ئەم ڕۆژە نەمرەوە . . . ڕۆژی یادی دامە زراندنی سوپای دلێرمان جوانترین سڵاو ڕیز بۆ سوپا قارە مانەكەمان لەهەموو بەرەكانی جەنگ دا.

هەزار سڵاو بۆ گیانی پاكی شەهیدانی قادسیەی صدام كە گیانی خۆیان بەخت كردە لە پێناوی پاراستنی نیشتمان و شەرەفمەندی گەل و نەتەوە.

سەركەوتن و سەربەرزی بۆ سوپای ئازامان سڵاوی خۆشەویستی پڕ بە وەفا بۆ سەركردەی گەل سەرەك (صدام حسین)

هیوا دارین هەموو ساڵێك لەژێر سایەی ئەو سەركەوتنە مەزنانەدا یادی جەژنی دلێران بكەینەوە.

جەماوەرێ پارێزگەها دهوکێ پیروزباهیا لەشکەرێ قارەمان دکەن

محمد نوسمانا

قوماندار دکەم صدام حسین ی خودێ هێلای...

● هەڤال [علي فیصل] جێگرێ رازگـریێ تیپا قەزا سێمێلێ پێڤە چوو گۆت ـ ب ڤێ هەلکەفتنا [٦] کانونێ یاکو دبت جەژنا سوپایێ عیراقا خوشتـڤی . پڕ ژ دل پیروزباهیا خوو هەمی هەڤالانە بو لەشکەرێ مەیێ قەهرەمان دهنێرم پیروزبیـاهیا هەمی لەشکـەرێ عـیراقا مە یاخوشتڤی دکەم.. هەروەسـا بیروزباهیا سەروکێ قوماندار صدام حسین ی خودێ هێلای دکەم..

هیـڤـیدارم لەشکـەرێ مەیـێ پاڵەوان هەرێ سەرکەفتی بیت.

● هێژا [خورشید علي احمد] پێڤە چوو گۆت [٦] کانونێ جەژنا سەربازێت مەێت عیراقا خوشتڤی

بهەلکەفتنا بیرهاتنا دامەزراندنا لەشکـەرێ عیراقێ یێ قارەمـان لەشکەرێ قوماندار صدام حسین، جەمـاوەرێ پارێـزگـەهـا دهـوکێ کارتێت پیروزبـاهیێ دهنـێرین بو لەشکەرێو سەرکردایەتیا پارت وشورەشێ.

● بەرێز (شفیق احمد محمد صادق)

گورمپـانـێت شەری مەزنتـرین بەلگەیە بوٚ مێرخاسیا لەشکەرێ مەو ب دەهان جارا ل هێرشێت گران لەشکەرێ مە سەرێ خومەینیا ب بارویتێ یێ هەرشـاندی... هزار سلاڤ بوٚ لەشکرێ عیراقێ یێ مێرخاس.

● هەڤـاڵ قائمـەقـامێ سێمێـلێ

ئەڤێ هەردەم ئامادەیە داکو ئاخا خو بپاریـێزن ژ دوژمـنـێ هار دوژمنێ چەپـەل.. ئەڤ دوژمنێ ئەخودێ دنیـاسن ئەمروفاتێی ، سەر شوٚرێ بو بەژن بهوستێت قوم و تەهران.. هزار هزار سلاڤ بو لەشکەرێ مەیێ قەهرەمان..؟

● هەڤال [حسن جواد] پێڤە چوو

یە، عیراقـا سەرکـەتی ، ب ڤێ هەلکـەفتنێ ئو ب رێکا روٚژناما هاوکـاری پیروٚزبـاهـیـا هەمـی سەربـازێـت مە دکـەم و هەروەسـا بیروزباهیا سەروکێ خوشـتڤی صدام حسـین خودێ هێلای دکەم..

● لەشکـەر [علي حسین یونس]

جێگرێ پارێـزگارێ دهوکێ: من گەلەك پێخـوٚشە ب رێکا روٚژناما هاوکـاری سلاڤـێت گەرم و گوڕ بهنـێرم بوٚ سەرکردایەتیا پارت و شورەشێ بتـایـبـەت قومـانـدار (صـدام حسـین) بهـەلکـەفتنا

[مهدی عباس عبد عون] ڤێدا چوو گوٚت ب هەلکـەفتنا جەژنی لەشکـەرێ مەیێ قەهرەمان یێکو هەرێ راوەسـتـایـە دژی وی رەشەبایێ ژ قو م و تەهران ڤە دهێت.

گوٚت:

روٚژا جەژنـا لەشکـەری روٚژا سەرکەتنێیە روٚژا ئاڤاکرنا عیراقا نوییە. ئەڤجا ب ڤێ هەلکەفتنا پیروٚز پڕ ژ دل پیروٚزباهیا هەمی لەشکـەرێ مەیێ قەهرەمان دکەم هەروەسـا پیروٚزبـاهیا سەروکێ تێکوشەر صدام حسین دکەم...

● هەڤال [جعفر محمد] گوٚ ت: روٚژا جەژنـا لەشکـەری روٚژەکا گرنگە ل جەم مە هەمیا .. ئەڤجا پیروٚزبـاهـیـا هەمی لەشکـەرێ مەدکـەم ئەڤێت لدژی رەشـەبای سەکـنـین پێکوژ قم و تەهران ڤە تێت.. تو پیروٚزبـاهیا خوٚو هەمی هەڤـالا دکـەم... هەروەسـا پیروٚزباهیا هەڤالێ تێکوشەر صدام

ڤێدا! چوو گوٚت ب ڤێ هەلکەفتنێ پیروٚزبـاهیا خوو هەمی هەڤالێن دگـەل من دکـەم ئو هەروەسـا پیروٚزباهیا هەمی لەشکەرێ مەیێ قەهرەمان دکەم ئو ب ڤێ بیرهاتنێ پڕ ژدل پیروٚزبـاهـیـا سەروکـێ تێکوشەر صدام حسین ی خودی هێلای دکەم و.. ئەم ئەهدێ نوی دکەینەڤە کو ئەم هەر ئامادەینە بو بەرەڤانیا وەلاتی.

● [حسن محمد علي مهدی] پێڤە چوو گوٚت : ـ ب ڤێ هەلکەفتنێ پیروٚزباهیا هەمی لەشکەرێ عیراقا خوشتڤی دکەم و هێزێت بەرگریا مللی دکـەم و تو برێکـا روٚژنـاما

دامەزراندنا لەشکەرێ عیراقێ یێ مەزن ئەو لەشکـەرێ هەردەم قوربانیدای ژیو بەرزکرنا ئالایێ عیراقـێو ناهـێـتـە ڤەشـارتـن قەهـرەمـانـەتیا لەشکەرێ مە د جەنـگـا قادسـیـا دویـداو

ئەڤێ لەشکەرێ سینگێ خو یێ پویلا ل بەر ڤەدای داکو ئاخا خو بپاریزن ژ دوژمنا ... ئەڤجا ژ دل ب ڤێ بیرهاتنێ پیروٚزباهیا هەمی لەشکەرێ عیراقا خوشتڤی دکەم و هەروەهـا بیروٚزبـاهیـا سەروکێ

حسـین ی خودێ هێـلای دکـەم هیڤیدارم ژیێوی هەرێ درێژبیت بوٚ بلندکرنا ناڤێ عیراقێ.

● خودانێ کتێبخـانـا الانـوار [بهجت عبـدالرحیم] ڤێدا چوو گوٚت ب ڤێ ن هەلکـەفـتـنێ

هاوکـاری پڕ ژدل پیروٚزبـاهـیـا سەروکـێ تـێـکـوشـەر صدام حسین ی خودێ هێلای دکەم ئو سوپاس..

کارتێت پیروزباهیێ ژ تورەڤانێت دهوکێ بو «هاوکاری»

● لقی دهوك ●

کارتێت پیروٚزبـاهیێو قەفتـەکا گول و نێرگزو رێحـانـاو بەیبـوناژ هوٚزانڤـان و توٚرەڤان و چیروك نڤیسێت پارێزگەها دهوکێ بوٚ روٚژناما ـ هاوکاری ـ لبیرهاتنا هەڤدێ ژ ژیێ وێ.

● عبدالکریم فندی دوسکی (نڤیسەر) دبێژیت: ـ

سلاڤ ژ هاوکاریا روٚژنامەرا.. هاوکا ریا شوپا خوە دهزرو بیرو قەلەمێد هەمی ئەدیب و نڤیسبـەرێد کورد دا کری.. هاوکاریا ناڤ دێرو بەلاڤ لسەر ئەزمانێ هەمی کوردا .. هاوکاریا خزمەتا پەیڤا رەسەن ئێخستیە سەر ستوێی خوە، بەر پەرێد خوە ڤەکرین لبەر بەرهەم و ڤەرێژێد مروڤێ کورد.

هاوکاریا هەمی پێنج شەمبیا نڤیسەرو خاندەڤا لهێڤیا وێ دمینن لبەر دەرگەهێ پەرتوکخانا .. ئەگەر هات و دانەکێ روژێ گیرو بوٚ ، دبیتە گوٚت

گوٚت، ئەرێ بو ئەڤرو ئەهات؟، هوٚسا ئەم هاوکاری دنیاسین و هیڤیامە هەر، ئەوە

● تێلی ئەمین (هوزانڤان) دبێژیت : ـ

روٚژا دامەزراندنا روٚژناما [هاوکاری] روٚژەکا پیروٚزو دیارە دمێژوویا روٚژنـامەگەریا کوردیدا .. ل بیرهاتنا ڤێ روٚژێ ، خو شادو بەختەوەر دزانین، دەمێ پیروزباهیێ ل هەمی نڤیسەرو کارگێرو روٚژنامە نڤیسێت کار دڤێ روٚژنامێدا کری، دکەین.. ب راستی (هاوکاری؛ ل دەمێ هەڤدە سالێت بوٚری ژ ژیێ خو، ئەدەبێ کوردی پێش ئێخستیـەو خزمـەتـا کەلەپورو مێـژویا کوردی کریـە.. مە داخـاز هەیـە ستێرا هاوکاری

شەنگ «هاوکاری»، ئەم هەست ب دلگەشیو بەختەوەریەکا مەزن دکەین ڤێ روٚژنامێ گەلەك جهێ خوێ کری د کتێبخانا کوردیداو هەروەسا ددلێ هەمی زاناو رەوشەنبیرو تورەڤانێت کوردا.. ئەڤجا سلاڤەکا گەرم و گوڕ ژ دهوٚکا داسنیا ژ چیایێت بەفرین بو خاتونیا شوخ و نازك دەلال «هـاوکاری».. داخازا سەرکەفتنێ دکەین بو هەمی کارگێرێت هاوکاریو ئومێدەوارین هەتا هەتایێ بومە (هاوکاری) بمینیت.

● جمیل ابراهیم عیسی «هونەرمەند» گوت : ـ

ژدلەکێ دلسوٚزو پڕ هیڤی سلاڤەکا گەرم و گوڕ بو روٚژناما هونەرمەندو تورەڤانا روژناما دلگەش (هاوکاری) ئەوا ب درێژاهیا هەڤدە سالا خزمەتا

لەعسمانێ زەلالێ روٚژنامەگەریا کوردی هەر پترو پترگەش ببیت، ئو هەر پارچەکا تاری ژ کوردستانێ بروناهیا خو داپوٚشیت.. گەشاتییێ بدەتە هەر مالەکا کوردەواری د وەلاتی مەدا لبن ئالایێ عیراقا مەزن.

● احمد عبدالله زەروٚ (نڤیسەرو هوزانڤان) : ـ

پڕ ژدل سلاڤەکا رێزگرتنێو گەرم و گوڕ بو روٚژناما هاوکاری ئەوا ب رێکا وێ سەدان ئەدیب و رەوشەنبیرێت کورد شیان دەنگ و هزرو بیرێت خوٚ بگەهیننە کورێت مللەتێ خوٚ..

روٚژناما هاوکاری د رێبازا خوٚدا شیایە کارەکێ مێژوو یی یێ گرنگ بکەت دەمێ ب دەهان دەقێت فولکلوریو گوتارێت مێژوویيو ئەدەبیو ب سەدان شیعرو چیروك و ئەدەبیـات لنـاڤ بەرپـەرێت خوٚ هاراستین و تومارکرین .. هزار سلاڤ بو روژناما هاوکاری.

● وەصفی حسن ردێنی (نڤیسەر) گوت : ـ

لبیراهاتنا هەڤدێ یا دامەزراندنا روٚژناما مللەتێ کورد روژناما هەژی (هـاوکاری) ئەم خوٚ بەختەوەر دبینین و ئەم پیروٚزباهیێ ل وان کەسا دکـەین ئەوێت ئەڤ روژنامە دامەزراندیو ل وان کەسا دکەین ئەوێت لناڤ ڤێ روژنامێ کارکریو کار دکەن و ئەم ژ راستیێ دەرناچین ئەگەر بێـژین روژنـامـا «هـاوکـاری» فێرگەهەکا مەزنەو قەنجیا لسەر هەمی رەوشـەنبـیرێت کوردهـەی، هەروەسا «هاوکاری» کەڤنترین و مەزنترین روژنـاما کوردییە کوشیای هەڤدە سالا ب بەردەوامیو بێ راوەستان دەرکەڤیت و ب بەرفرەهترین شێوە خزمەتا پەیڤا کوردی بکەت... هزار هزار سلاڤ و نێرگزو گولاڤ بوٚ ـ هاوکاری ـ

● نزار محمد سعید «چیروك نڤیس» دبێژیت : ـ

هەڤدە سالێ رابوٚرین و هاوکاری سال بوٚ سالێ یا گەشتر لێ دهێت

هونەرو پەیڤا کوردی کری .. خزمەتا کەلەپورێ کوردی کری.. خزمەتا مێژو ئەزمان و رەخنا کوردی کری... خزمەتا مللەتێ کورد کری.. هزار هزار رێزو سلاڤ بو روٚژناما هەمی کوردا (هاوکاری) ئەوا مەگەلەك دڤێت.

● احسان صدیق نامێدی (نڤیسەر) گوت : ـ

من گەلەك پێ خوشـە ئەز پیروٚزباهیا هەمی ئەدیب و رەوشەنبیرێت کورد بکەم بهەلکەفتنا بورینا هەڤدە سالا لسەر دامەزراندنا هاوکاری ئەوا خو تەرخان کری بو خزمەتا پەیڤا کوردی یارەسەن ـ هزار سلاڤ بوٚ سەرنڤیسـەرو کارکـەرێت روژنـامـا خوٚشتڤی [هـاوکـاری]و داخازا سەرکەفتنێ دکەین بو روژناما مە یا هەژی (هاو کاری].

لباغێ روژنـامـەگـەریـا کوردی، جهێ سەربلندییەو شانازییە بوٚ هاوکاری کو هەژمارەکا توٚرەڤان و رەوشەنبیرێت کور د کارین ب رێکا وێ خوە ب دەنە ناسین و دەنگێ خو بگەهینە خاندەڤانێ کوردو ل پاناڤا تورەو رەوشەنبیریا کوردی ل سەر پێت خوە راوەستن، هەر وەها هاوکاری وەکو فێرگەهەك هژمارەکا روژنامە نڤیسێت کورد پەیداکرن، ل کوچك و دیـوان و پەرپـەرێت وێ فێری هونـەرێ روژنامەگەرێی بون و شارەزاو پسپوٚربوٚن... سلاڤ بوٚ هەمی کارگێرێت هاوکاری دگەل داخازێت سەرکەتنێ.

● مصطفی نوری با مەزنی (نڤیسەر) گوت: ـ

بهـەلکـەفتنـا هەڤـدە سالا لسـەر دامەزراندنا روژناما هاوکاری یا بەرکـەفتی من گەلەك پێ خوشـە ئەز رێـزو سلاڤێت خو بهنـێرم بو سەرنڤیسـەرو کارکـەرێت روٚژنـامـا هاوکاریو یافەرە بێژین کو هەمی رەوشەنبیرێت کورد د قەرزاری ڤێ روٚژنامێنە چنکو ڤێ روژنامێ گەلەك خزمـەتا پەیڤا کوردی یا کریو ب هزاران دەقێت فولکلوریو هوزاناو چیروکـا دناڤ بەرپەرێت خوٚدا بیت توٚمارکرین و ب رێکا ڤێ روٚژنامێ ئەدیبێ کورد شیا دەنگێ خوٚ بگەهینیتە کورێت مللەتیخوٚ.. جارەکادی هزار سلاڤ بوٚ روٚژناما هاوکاری لبیرهاتنا دامەزراندنا وێ.

● حجی جعفر (نڤیسەر) گوت : ـ

روٚژا ١/٩ ژ هەمی سالا روژە کا گرنکـە لنـك رەوشەنبیرێت کورد چونکی روٚژا ژدایکبونا خوشتڤیترین روٚژناما کوردییە کە ئەو ژی روٚژناما (هاوکاری)یەو بێ گومان هاوکاری جهێ خو یێ ددلێ هەمی رەوشەنبیریت کورددا کری چنکو ڤێ روٚژنامێ خزمەتا ئەدەب و کەلەپورێ کوردی یێ کری هەڤدە سالا بێ راوەستان... هزار هزار سلاڤ بو هەمی کارکەرێت روٚژناما هاوکاریو هەر بژیت پەیڤا کوردی یا پیروز.

● صدیق شرو (هوزانڤان) گوت : ـ

ل بیرەوەریـا بوٚرینـا هەڤدە سالا لسەر ژیێ درێژێ بویکا شوخ و

Institut kurde de Paris

«هاوکاری» ومۆمێکی‌تری تەمەن.

یادی لە دایك بوونی ڕۆژنامەی ـ هاوکاری ـ یادێکی گەشە لە دنیای ڕۆژنامەگەری‌و ڕۆشنبیری کوردی‌دا، ئەم یادەش ، لای دەزگا ڕۆشنبیرییەکان و خوێنەران بەگشتی، مانایەکی پیرۆزی خۆی هەیە، چونکە ئاشکرایە کە ڕۆژنامەکە دەوری هەرە ڕووناکی خۆی لە کاروانی ئەدەب و ڕۆشنبیری کوردی‌دا دیوە.. ئەمەش بەهاوکاری‌و پشتگیری تەواوی نووسەرو ڕۆشنبیران.

بەم بۆنەوە، چاومان کەوت بەبەڕێزان محمد محي الدين جێداری ئەمینداریتی گشتی‌ی ڕۆشنبیری‌و لاوان و دەربارەی هاوکاری ووتی:

★ بیرەوەری دامەزراندنی ڕۆژنامەی [هاوکاری] ڕۆژێکی پیرۆزە لە مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی‌داو لاپەڕەکانی خۆی تەرخان کردووە بۆ بڵاوکردنەوەی بەرهەمی ئەدیب ونووسەرانی کورد کە بەشێوەیەکی بەردەوام بەرهەمیان بۆ هاوکاری ناردووە بەهەموو لقەکانی ئەدەب...

[هاوکاری] هەمیشە بووە بەپەنجەرەیەك بۆ نووسەرانی کوردو پشتگیری تەواوی هەموو شتێك کە پەیوەندی بەپێشخستنی باری ڕۆشنبیری کوردییەوە هەبووبێت، بەو شێوەیە کە لاپەڕەکانی خۆی واڵاکردووە بۆ نووسەران، بۆیە، ڕۆژ بەڕۆژ دەوری هاوکاری لە جوڵانەوەی ڕۆشنبیری‌دا زیاترو بەگوڕتر پەرە دەسێنێ... خوێنەرانی زۆرتر ئەبن...

لێرەدا ، بەدڵ پیرۆزبایی لەم ڕۆژنامە تاقانە کوردی‌یە ئەکەین کە تەمەنی درێژترین ڕۆژنامەیەو بەو ئومێدەین کە ساڵی نوێی تەمەنی پڕبێ لە بەخشش و داهێنان و پیرۆزبایی گەرم لە خێزانی هاوکاری‌و خوێنەرانی.

● بەڕێز دوکتۆر خسرو شالی سەرۆکی زانکۆی صلاح الدين دەربارەی ئەم یادە ووتی

★ کەم ڕۆژنامە هەیە لە مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی‌دا لە ڕووی تەمەنەوە ئەم چەند ساڵە بەردەوام بێت و ، بەبێ دوواکەوتن بگاتە دەست خوێنەران..

بێ‌گومان ئەم مەسەلەیەش پەیوەندی بە کۆششی تەواوی کارگێرانی هەیە کە لە پێناوی گەشە پێدانی ڕۆژنامەکە هیلاك ئەبن و شەونخونی ئەکەن بۆ ئەوەی بە جوانترین شێوە بگاتە دەست خوێنەرانی...

ئەوی ڕاستی بێ... ڕۆژنامەی ـ هاوکاری لەم چەند ساڵەدا توانیویەتی ئاشکراو دیار لە خزمەتی باری ئەدەب و ڕۆشنبیری کوردی بگێڕێ ... بۆیە خوێنەران ڕۆژ بەڕۆژ زیاترو گەرمتر باوەشی بۆ ئەکەنەوە .. ئەمەش نیشانەیەکی ڕاستی‌یە کە ـ هاوکاری ـ توانیویەتی شوێنی خۆی بکاتەوە.. بۆیە ئومێد ئەکەین کە ببێتە ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانە تاکو بتوانێت زیاتر ڕۆڵی خۆی وەکو هەموو ڕۆژنامەکانی‌تر ببینێ .

لەم یادە ڕەنگینەدا، کە بۆنەیەکی گەرمە، پیرۆزبایی لە سەرنووسەرو کارگێرانی ئەم ڕۆژنامەیە ئەکەین کە توانیویانە بە هۆی هاوکارییەوە دەوری ڕاستی خۆیان لە کاروانی سەرفێرازی ئەدەب و ڕۆژنامەگەری‌و ڕۆشنبیری کوردی‌دا ببینن و ، هەموو ساڵێك و هیوای زیاتر بۆ گەشانەوەی ئەم ڕۆژنامەیە.

شێرزاد ـ لقی هەولێر ـ

هەموو پێنج شەممەیەکی ئازیز..

فێر نەبووین، یادی ڕۆژی لەدایك بوونی خۆمان بکەینەوە، بەقەد ئەوەی فێربووین، هەموو ساڵێ لە ٩ ـ ١دا، یادی لەدایك بوونی ـ هاوکاری ـ بکەینەوە کە زیاتر لە مانایەکی هەیە ...

هەرچی بۆ ـ هاوکاری ـ بلێین .... ئاگاتە ئەوەی کە ئەمانەوێ... چونکە ـ هاوکاری فێری زۆر شتی کردین ... فێری عەشقی ڕاستەقینە بەرامبەر بە ووشەی جوان، کە لەسەر لاپەڕە گەشەکانی ـ هاوکاری ـ ئەدرەوشێتەوە.

● کە یادی ـ هاوکاری ـ ئەکەینەوە، یادی ئەو ڕۆژانە ئەکەینەوە، کە ئێمەی خوێنەرانی ـ هاوکاری ـ حەفتاکان، هەموو هەفتەیەك لەبەرباران و لە قرچەی گەرما چاوەڕوانی «هاوکاری» بووین.. هەموو خۆشەویستیەکمان لە باوەشی ـ هاوکاری ـ ئەبینی...

● بەڕاستی ـ هاوکاری ـ قوتابخانەبوو .. ئەمڕۆش ، وا گەیشتە تەمەنێك کە تادێ جوانترو گەشتر ئەبێت ... وادیارە خەمی ساڵان نەیانتوانیوە پیری بکەن... چونکە ـ هاوکاری ـ خۆی لە خۆی‌دا نوێ‌یە...

● وابۆ چەند ساڵێك دەچێت ، کە منیش وەکو ڕۆژنامەنووسێك ، لەگەڵ خێزانێ ـ هاوکاری ـ مۆمی تەمەنی نوێی هەڵئەکەین ... خوا دەزانێ چەندە بەختەوەرین کە ئەبینین ـ هاوکاری ـ ئەمڕۆ بووە بە دەزگیرانی هەموومان..

بەختەوەرین کە ئەبینین .. گەش ئەبێتەوەو، لەبەر باخەڵ و جانتای عاشقانی ووشەی کوردی ئەبینرێت..

● لەوەتەی «هاوکاری» ئەبینم .. خۆمی تیا ئەبینم... بۆیە ، گەڕان و شەونخونی بۆ ـ هاوکاری ـ بەحاڵەتێکی ڕاستگۆیانە ئەزانم بەرامبەر بەپیشەی ڕۆژنامەنووسی.. بەتایبەتی [هاوکاری] کە هیلاکی لە پێناویا ، لەزەتە ، ئەم لەزەتە گەرمەش زۆر تایبەتی‌یەو لە شتەکانی ترجیانەکرێتەوە.

● بۆیە ، هەموو ڕۆژانێ پێنج شەموانم خۆش ئەوێ ... لەزەتە هەرە تایبەتی‌یەکەش لای ئەو کەسانە گەورەیە کە بەرادەی عەشق لە هاوکاری ئەڕوانن و بەشێکی ژیانی خۆیان لە پێناوی گەشانەوەی لاپەڕەکانی تەرخان ئەکەن..

● لە یادی لەدایك بوونی ـ هاوکاری ـ ... ماچی گەرم بۆ ئەوانەی بۆ هاوکاری ئەنووسن... بەختەتی جو ان، بەنەخشەی جوان، لاپەڕەکانی گەش ئەکەنەوە.. هەر لە دەزگاوە، تا شەونخونی بەدیار پێت و کاغەزو قورقوشم..

● لە یادی لەدایك بونت ... ماچی گەرم.. بۆ ئەوانەی تۆیان دروست کردو ئەم ناوە گەشەیان لێنای.. تۆیان گەیاندە ئەو ڕۆژەی باڵات بەرزبێ.. ڕووت گەش بێ.

ـ شێرزاد عبدالرحمن ـ

★ یادی هەژدە ساڵەی هاوکاری پیرۆزبێ ★

لەکاتێکا حەڤدەمین مۆمی تەمەنی هاوکاری ئازیز دەکوژێنەوەو مۆمی هەژدەهەمینی هەڵدەکەین

پڕ بەدڵ پیرۆزبایی لە شۆڕە سوارانی کاروانەکەی دەکەین و هاوکاری لەگەڵ ئەواندا چەپکە نێرگزێك پێشکەش بەهەموو کارگێرو خوێنەرانیش دەکەین و پیرۆزترین ساڵی تازەی ئازەی هاوکاری ساڵێ بەخششی زیاترو شکۆدار مەزنتر بێت هەزاران سڵاو لەوشەی ڕەسەنی کوردی.

هەر شەکاوە بێت ئاڵای ڕۆژنامەگەری کوردی و هاوکاری ئازیز.

محمدی مەلا اسعدی

حەڤدە مۆمی گەش

لە بیرەوەری لە دایك بوونی ڕۆژنامەی خۆشەویستی «هاوکاری»دا، ووشە پرشنگ دارەکانی دێری گڕ گرتووی سینە داگیرساوەکەی هەڤدەهەمین مۆمی سەر کێکی دڵم هەڵدەکەن.. ئاخی پڕ شادمانیم بەم بۆنە پیرۆزەوە، بە جوانترین چەپکی ووشەی شیرینی کوردی‌یەوە پیرۆزبایی لە خوێنەری کورد.. ڕۆشنبیری کورد.. ڕۆژنامە نووسی کورد دەکات و سروودی هەر بژی ووشەی کوردی ـ دەکاتە قەشەنگترین دیاری.

■ نیازی حمە عزیز ■

هاوکاری

بەیار محمود ئامێدی

هاوکاری باغچێ نڤیسەرا
مەیدانا هەمی داهێنەرا
پالپشتا ڕۆژنا مەگەرا
تویی شەمالا هەمی‌درا
ڕوژناما من یا قەشەنگ
ب بەرگەکێ ڕەنگاو ڕەنگ
ب دوو شێوەو دوو ڕەنگ
وەکی بویکا شوخ و شەنگ
بژی تو ئەی سەرنڤیسەر
بژی تو ئەی سکرتەر
بژی تو ئەی خوێنەر
ئەزم بهەوە بەختەوەر
سەیدا (مصلح) تو زانایی
بۆ هاوکاری تو هێژایی
ڕۆژناما من... بویکا کوردایی
نێرگزا هەڤال و دۆستایی
هەڤدە ساڵە بێ ڕاوەستان
بەلاڤ دکەی هونەرو ئەزمان
بەلاڤ دکەی تورێ کوردان
بێ ڕاوەستان و بێ ڤەمان
ئەی ڕوژناما هاوکاری
بۆ مەکوردا خزمەت کاری
بۆ ڕەوشەنبیرا هاریکاری
بۆ ملەتی خوش دیاری

حەڤدە ساڵێ بەخشش

عومەر مەرگەیی
ڕانیە

سبەینێ ١٩٨٧/١/٩ مۆمی حەڤدە ساڵی گوڕو تاوی بەخشش‌و خزمەتی پەیڤی ڕەسەنی کوردی،. حەڤدە ساڵی پێگەیاندنی دەیان ئەدیب و چاوکردنەوەی هەزاران خوێنەر ، مۆمی حەڤدە ساڵی تەمەنی هاوکاری خۆشەویست و هێژا دەکوژێنێتەوەو مۆمێکی ترو هەنگاوی هەژدەمین دەست پێ دەکات.

ئێمە لەکاتێکا جوانترین سڵاو و چەپکە گوڵ بەباڵای هاوکاری خەڵات دەکەین، دەستی ڕێزو خۆشەویستیش بۆ هەموو کارگێرو ڕۆژنامە نوسانی ئەم ڕێ‌ڕەوە هێژایە بەسنگەوە دەگرین و هیوای ئەوە دەخوازین هەردەم لەخزمەتی زیاتر دابن.

سڵاو لەیادی لەدایك بوونی تاقانەکەی ڕۆژنامە نوسی کوردی
سڵاو لەپەیڤی ڕەسەن.
سڵاو بۆ ڕۆژنامە نووسانی دڵسۆز

لەبیرەوەری حەڤدەمین ساڵرۆژی دەرچوونی ڕۆژنامەی هاوکاری‌دا:

حەڤدە مۆمی سەوز

● نجاة عبدوللا ●

مێژووی ڕۆژنامەنووسی کوردی، هێندە وا لە مێژنی‌یە، هێشتاکە سەد ساڵێك بەسەر دەرچوونی ڕۆژنامەی کوردی ڕەتی نەکردووە. لەو هەشتا نەوەد ساڵەی تەمەنی ڕۆژنامەنووسی کوردی ژمارەیەك ڕۆژنامەو گۆڤاری کوردی بە سەد دەردەسەری‌و ڕەنجی فەرهادی پیاوانەی چەند کەڵەمێردێکی ئەو بوارە دەرچوون کە، بەهەق، هەقێکیان بەسەر ڕۆژنامەنووسی کوردی‌یەوە هەیە، کە لێرەو لەوێ بە هەر شەرە شەقێك بووبێ ڕەوتی پیرۆزی کاروانی ڕۆژنامەنووسی کوردی‌یان تاوداوە. مێژووی ڕۆژنامەنووسی‌ی کوردی خۆی لە خۆیدا بری‌تیە لە زنجیرەك درامای تاڵ و وتفت و تەلخ کە بەرئەنجامی دوایی‌یان شیرین و پیرۆزە، ئێمەی کوردی بە ناشوکری نەبێ هەموو ئینسکلۆپیدیاو مێژوویەکمان هەر ئەو چەند ڕۆژنامە و گۆڤارە کوردی‌یە کەمیابانەن کە لێرەو لەوێ بەسەد شەرە شەق وەگیردێن جگەلەمانە بەبیری من شتێکی ئیدیکە شك نابەین. بەڕاستی ڕۆژنامەنووسی کوردی تۆماری زیندووی هەموو ئەو ڕووداو کارەساتانەن کەوا لەسەر ئەم خاکە سەمەندەرەی کوردستان دا ڕوویان داوە. ڕۆژنامە زمانی حاڵی میللەتە، ژیانە، نانە، چرای کۆمەڵانی خەڵکی‌و ڕێ نیشاندەری ڕاستە ڕێگەی ژیانە، ڕۆژنامە ئینسکلۆپیدیای ژیاری‌ی میللەتە. گڕی تێکۆشان و چرای دەستەی ڕووناکبیرانە. بۆیی لە خۆرانی‌یە کە بەدەسەڵاتی چواردەهەمی دونیایان ناو ناوە. ئەمساڵیش لەم ڕۆژی ئێستادا یادێکی شیرین ڕەت ئەبێ. یادی حەڤدەمین ساڵرۆژی دەرچوونی یەکەم ژمارەی ڕۆژنامەی هاوکاری. لەم بارەیەوە ئەمەوێ کەمێك درێژە بەقسان بدەم:

حەڤدە ساڵ لە مەوبەر. بە تەواوی لە ٩ی مانگی بەفرانباری ساڵی ١٩٧٠ زستان لە هەردتی لاوی‌دا بوو. دەگەڵ سەرماو سوڵەی ئەو زستانە سارده. لە ڕۆژی ٩ی بەفرانباری ١٩٧٠ یەکەم ژمارەی ڕۆژنامەیەك بە ناوی (هاوکاری) یەوە لە چاپی هاتە دەرو کەوتە ئێودەستان. دەرچوونی ڕۆژنامەیەك کە هەفتانە جارێك زمانی کوردانەی تێ بکەری شتێکی پیرۆز بوو. هەرچی دەستەی ڕووناکبیرانی کورد بوون لێی گردبوونەوە. لەو هەورازو نشێوی ئەم حەڤدە ساڵەدا دەتوانم بڵێم ڕەنگە کەم نووسەری کورد هەبن نووسینێکیان لەو ڕۆژنامەیەدا نەبێ. یاودکو زۆربەیان یەکەمجار لەو ڕۆژنامەیەوە دەستیان وێ ئەکردبێ. ڕۆژنامەی هاوکاری بەو تەمەنە دوورو درێژەی حەڤدە ساڵەی تەمەنیکی‌وا هێندە کەمی بەسەر نەبردووە. تەمەنی هێندەی پیرداریك پیرە. لەو ماوەیەی تەمەنی ویرای ئەوەیکە. ڕۆژنامەیەکی سیاسی زمانی حاڵی حکوومەت بووە، زیاد لەوەش لە خزمەتی کەلتوورو زمان و ئەدەبی کوردی‌دا بووە، کە بۆ خۆی بە دڵنیایی‌یەوە ئینسکلۆپیدیایەکە، هەڵدانەوەی ئەو ژمارانەی کە لەو حەڤدە ساڵە دەرچوون. زۆر برین و یادگاری تاڵ و شیرین نوێ ئەکەنەوە، زۆرشتان وەبیر پیاوی دێننەوە، زۆر لەو دڵسوزانەی کە لێرەدا ڕێبوار بوونە، ئێستاکە هێندێکیان نەماون ـ دیمانەیان بەخێر ـ و هێندێکیان سوارچاکی مەیدانی ئەدەبن و هێندێکیان وازیان لە نووسین هێناوەو خۆیان بەرکەنار گرتووەو هێندێکیشیان تا ئێستا هەر تێیدا ئەنووسن.. ئاشکرایە ناکرێ نکوڵی لەو دەورە پیرۆزە بکرێ کە ڕۆژنامەی هاوکاری لەو تەمەنی حەڤدە ساڵی‌یەوە گێڕاویە، بۆ ئێمەمانان هاوکاری قوتابخانەیەك بوو، کە سەرەتا دەستی گرتین و وێی گەیاندین، پیاو کەمێك بەنمەك بێ، هاوکاری زۆربەی زۆری ئێمەی وێ گەیاندووە، کە بە شانازی‌یەوە لاپەڕەکانی هەڵئەدەینەوە و کەمێك بە خۆیپەوە زانینێك دەوریان ئەکەینەوە ئەمساڵ کە، لەیادی حەڤدەمین ساڵرۆژی دەرچوونی ڕۆژنامەی هاوکاری جێژن ئەگرین، شانازی بەو هەموو ڕۆژانە ئەکەم کە چاوەنۆڕی هاوکاری ئەبووم تا ئەهات. بەڕاستی کۆمەڵێك یادگاریم دەگەڵ ڕۆژنامەی هاوکاری هەن کە ئێستاکە بە تفت و تاڵ و شیرینیان یادیان ئەکەم، یادی ئەو ڕۆژانەی کە زستانان پێنجشەمان بەشەوقەوە لەبەر سۆپا هەڵئەتروکام، ئەمەیان باشە، ئەمەیان خۆشە، ئەمەیان هەقە بخوێندرێتەوە، ئیتر تا دەرەنگانێك جێگای بە سوود نە ئەما نە بخوێنمەوە، ئەو شەوانەم قەد لە بیرەوە ناچن. بۆیی لێرە لەیادی دەرچوونی هاوکاری هیواخوازی ئەوەم هەر بە بەردەوامی ببینم و لەبەر چاوان وون نەبێ، هێندێ وورده گلەیی‌و خۆزگەم هەن کە ئێرە لەم ڕۆژەی جەژنی هاوکاری جێگای گلەیی‌و گازاندە نی‌یە. ئەگەر خوا کردی بابۆ دەرفەتی تر بێ. بەڵام ئەڵێم خۆزگە، هاوکاری ئەبووە هەفتەی دوو جاران و تا ئەشکرا زیاتر بایەخ بە لاپەڕەی ئەدەب بدرێ‌و بانگاشەی هەموو نووسەرانی بە توانا بکرێ بۆ بەشداربوون تێیداو دیارە دەبێ لاپەڕەی (پەروەردەو زانست) یش لە بیرنەکەین. کە خۆزگە خوازم هەموو هەفتەیەك هەبێ. لە کۆتایی‌دا ئەڵێم هاوکاری جێژنت پیرۆزو تەمەنت درێژ ترو سڵاویش لە هەموو ئەوانەی دەستیان لەدەرچوونی ڕۆژنامەی هاوکاری هەبووەو دەستەی نووسەران جێژنی (هاوکاری)یتان پیرۆزبێ.

+ دیمانەت بەخێر.. یادی پیرۆز
+ تەمەنت درێژو ساڵی نوێت پیرۆز
+ سەربەرزی بۆ ووشەی پیرۆزی کوردی

هیوام بۆ ساڵی ١٩٨٧

عبدالله دارتاش

مرۆڤ و ژین..
خول و تەمەن، شەوو ڕۆژی
بخەیتە سەر
چرکە و وردەی ئەم ژیانە
دێنێتە بەر
ساڵ.. ڕۆژگار تەواو دەکەن.
ساڵیش بۆ چاخ کۆکاتێکە
وردو درشتی دەژمێرێ،
چوار وەرزەی ساڵ بە دەس دێنێ.
بە کوڵ و دڵ تومار دەکات..
بە ئاشکراو بەنهێنێ.
ڕوداو ژیواری گیتی
ڕاست و دەگمەن. دادو بی داد!
خوشی‌و تاڵی‌و گەشی وپەستی تومار
دەکات.
ساڵ کۆکاتی بەسەر هاتە.
دەستی مروف دەی چەسپێنێ.

ساڵ پەرتوکی کارەساتە
دێر بە دێری بزوینەری
ئەندیشەیە،
ساڵ کاتژمێری سەدەیە
سەدەش پەیکەری بێ‌گیانە
بی هەست و خوست و نووزەیە
وەکو بەردی نیو دورگەیە
دەڵێن ڕوژگار:
کەوا شانۆی خوداوەندە
کەچی ئیستا ویرانەیە
ئەشانۆ دیارەو نە پەردە
ئەکتەرانی ئەم شانۆیە چەند
مروڤیکن سەهەندە
ئەوا ئیستا سەری ساڵ
تاکو ئەمرو دڵم ئاڵودەی
یەك خەندەو گروگاڵە
سوزی دایکی خومم ئەدی

ئیساش دڵم پڕی لە خۆزگەو مرازە
لانکەی ژینم بێ دەسرازە
لای لایەکەم گورانی‌یکی بێ‌نازە
گریانی من وە؟ زرکوڕ
لە گوێ خەڵک سازە
ئیستاش مومی داگیر ساوی ساڵی
تازەم ڕەهەندمیە

سەری ساڵی هەشتاو حەوتە
ئیستاش زێن و سەر زینەکەی
ئەسپی بووکێنیی خاتو شەم
لارو چەوتە
هەتا ئیستاش هەر کوچەڕەو
بەشی ڕەوتە •
جا بەمن چی سەری ساڵی
هەشتاو حەوتە!؟
مانگی موچەمی تیانەبێ
هەتا هەتا نوێ بێتەوە چیم
پی دەکا.
کام گرێ کوێرەم چار دەکا.
بەڵام تروسکەیەك هیوا
ڕام دەچنی
لە دورەوە زور بە کزی
بزە دەکاو پێ دەکەنێ.
با ئەم ساڵیش نوێ بێتەوە.
مومێکی تر بو ئەم ساڵە بکرێتەوە

قوڵ و باسکی ئاهەنگ گێرانی
سەری ساڵ
تێکەڵ ببێ‌و بارنەی شادێ
سەماکەران ئاسوده بخرینگێتەوە
بەڵکو منیش لەساو پەنا
بەختی ڕەشم سپی ببی‌و ئاسۆی
ژینم گەش بێتەوە..
دەبێ منیش پەپولەی ئارەزوی
مەستیم!
بەسەر قەندیلی قەشەنگی دڵی
گەشتا.
بخولیتەوە.
بە دەوری تریفە خەرمانەی مانگی
روناکت دا
بەکامی دڵ بخولێتەوە

زور بە شادی بشنێتەوە
بۆ ساڵێکی تازەی تەمەن
بە ئازادی بە گولزاری ئەوینت دا.
بێت و بروا.
دەس لە ملکا لەگەڵ گولێ ئالی هیوا
لەگەڵ گزنگی هەتاوا.
لەگەڵ خورەو هاژەی ئاوا
تیکەڵ ببن، بۆ ئەوینمان
ببن بە کوشك و کەژاوە.

Institut Kurde de Paris

سەرکردەی هێزی ئاسمانی بۆ هاوکاری دەدوێ

ئاهەنگ گێران بۆ بیرەوەری شەست و شەشەم جەژنی دامەزرانی سوپای عێراقی سەرکەوتوومان لە کاتێک دایە کە گەشەدارترین سەرکەوتنی لە هەردوو بەرە فەیلەقی سێیەم و حەوتەم لە بەسرەی نەمردا بەدیهێناوە زیانێکی گەلێ گەورەی لە دوژمن داوە.

بەم بۆنە پیرۆزە ڕۆژنامەکان لەگەڵ یەکێک لە بەشەکانی ئەم سوپا مەزنەدا کە هێزی ئاسمانی‌یە دەدوێ فەریقی روکن حمید شعبان سەرکردەی هێزی ئاسمانیو بەرگری ئاسمانی دەربارەی ئەو نموونە جوانە مەردانە دەدوێ کە هێزی ئاسمانی لەم جەنگەی دواییدا بە دیهێناو هەروەها لە ڕۆژانی ئایندەش دا بەدی دەهێنێ.

سەرکەوتنی جەنگی ڕۆژی مەزن

هاوکاری: -

لێدانی نیشانە سەربازی‌یەکانی دوژمن لە شارەکانی محمرەو عبادان و احواز کارێکی ڕاستەوخۆی کردە سەر دوژمن کە لە پەلاماردانەکەی دواییەدا لە هەردوو بەرەی فەیلەقی سێیەم و حەوتەم تێک بشکێ؟

سەرکردەی هێزی ئاسمانی:

ئەمە پرسیارێکە شایانی بایەخ پێدانە.

ئەو نەخشەیە پێشتر دانرابوو و هاوکاری نێوان هێزە چەکدارەکان و ئامادە بوون بۆ جەنگ کە یەکێک لە ئەرکەکانی هێزی ئاسمانی لەم بارەیەوە دابڕینی دوژمن بوو لە سەرچاوەکانی دەستدرێژی کردنیو لەوانە لێدانی هێزەکانی لە قووڵایی ئێران داو لەسەر ئەو ڕێگاو ڕێگە ڕێگایانەی هێزەکانی پێدا تێدەپەڕیو هەروەها لێدانی ئەو هێزانەی لە هێزەکانمانەوە نزیک بوون پێش ئەوەی هێرشەکەی دەست پێ بکا. لەبەر ئەوە ژمارەیەکی زۆر لە فڕۆکانمان کەوتنە لێدانی هێزەکانی دوژمن پێش ئەوەی بگەنە ئەو شوێنەی مەبەستیانە لەگەڵ لێدانی ئەو دەزگایانەی کە سووتەمەنیو وزەو پێداویست جەنگی بە دوژمن دەگەیاند، بێگومان هێزی ئاسمانیمان لەم ئەرکەی‌دا زۆر بەباشی سەرکەوت و لەو پەڕی وردی‌یەوە بەجێی هێنا. کە ئەمەش هۆیەک لە هۆیەکانی سەرکەوتنی جەنگی ڕۆژی مەزن بوو.

لە تێکشکانی سەرچاوە گرنگەکانی دوژمن بەردەوام دەبین

هاوکاری:

هێزی ئاسمانی چی بۆ ڕۆژانی ئایندە ئامادە دەکا؟

سەرکردەی هێزی ئاسمانی:

هێزی ئاسمانی لە لێدانی نیشانەو مەڵبەندە گرنگەکانی دوژمن بەردەوامەو مەسەلەی لەناوبردن و تێکشکانی دوا نیشانەی مەسەلەکە تەنها کاتەو ئیتر ئەوەی هەیەتیو ئەوەی پێکیشیەوە دەنێ لەناوی دەبەین. دووبارە هێزی ئاسمانی زانیاریو نەخشەی تەواوی لە دەست دایە بۆ ئەوەی لەسەر ئەم جۆرە ڕێبازی چارەسەری‌یە بڕوا کە تاکە ڕێبازی چارەسەرکردنە بۆ ئەوەی دوژمن ناچار بکا کە مل کەچ بکاو لە دوا ڕۆژدا پەنا بۆ ئاشتی بهێنێ.

پێویستیمان بە یارمەتی کەسانی تر نیە

هاوکاری:

پڕوپاگەندەیەکی زۆر دەربارەی یارمەتیدانی فڕۆکەکانی عێراق کرا کە گوایا لە لایەن هەندێ دەوڵەتانی عەرەبەوە یارمەتی دەدرێن جا لەم بارەیەوە دەڵێن چی..؟!

سەرکردەی هێزی ئاسمانی:

وەڵامم بۆ ئەمە ئەو ئەنجامە ئاشکرایانە یە کە شیکەرەوە سیاسیو سەربازی‌یەکان چ دۆست چ دوژمن دەیبینن.

هێزی ئاسمانی عێراق مەچەکی درێژی عێراقەو فڕۆکەنمان دەتوانن هەموو نیشانەکانی دوژمن چ دوور چ نزیک خەریک بکەن و بەو پەڕی توانا و وردی‌یەوە بیانپێکن.

هێزی ئاسمانی عێراق ئێستاکە پێویستی بە یارمەتی نیە هەر نیشانەیەک چ لە قووڵایی ئێران دا بێ یاخود لەوپەڕی کەنداودا بێ بیەوێ لێیبدا لێی دەدا. فڕۆکەکانمان لەم بارەیەوە نموونەی زۆریان هەیەو لەوانە لێدانی ئێستگەی وزەی گەرمی (نکا) کە بەگەورەترین سەرچاوەی وزەی گەرە لە ئێران و بگرە لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست دا دادەنرێو کە دەکەوێتە پشتی ئێرانەوە لەسەر سنووری نێوان سۆڤیەت و ئێران داو زیاتر لە (هەزارکم) لە فڕۆکەخانەکانمانەوە دوورە.

ئەمەش بەڵگەیەکی ئاشکرایە کە فڕۆکەکانمان پێویستیان بە یاریدەدانی دەوڵەتە عەرەبیەکانی برا نیەو هەرچەندە باوەڕمان زۆرە کە هەر کاتێک داوای یارمەتیان لێ بکەین دریغیمان بەرامبەر ناکەن.

دەست وەشاندنێکی کاریگەر

هاوکاری:

لە تێکرای ئەو کردارانەی ئاراستەی دوژمن کران کام دەست وەشان لە هەموویان بەهێزترو کاریگەرتر بوو؟

سەرکردەی هێزی ئاسمانی:

ئێرانی دوژمن پەکی بەزیانی ئادەمیزادی ناکەوێ، ئێمە لە تاقیکردنەوەمان دا ئەمەمان بۆ دەرکەوتووە بەڵام تا کەشت کە ئەمی پەست کردوە لێدانی سەرچاوە ئەویتەکانیەتی کە تاکە سەرچاوەی پەرەدانی دەستدرێژی یەکەیەتیو تاکە سەرچاوەی گوزەرانی گەلی ئێرانە، کاتێک ئەو داهاتەی هاتە نشوستی دەستی کرد بە هەرەشەکردن لە دەوڵەتانی کەنداوی عەرەب و هی‌تر کە تۆڵە دەستێنێو تەنگاوی هورمز دادەخا. ئەمە بەڵگەیە کە دەست وەشاندنی تەئسیر بەلای ئێمەوە لێدانی نەوت و وزەیە.

دوژمنی زایۆنی لە هێزی ئاسمانیمان دەترسێ

هاوکاری:

ئایا هێزی ئاسمانی عێراق و وای لیهاتوە مەترسی بۆ (ئیسرائیل) پێک بهێنێ؟

سەرکردەی هێزی ئاسمانی:

کاتێک لە مەفاعیلی ئەتۆمی عێراق درا عێراق لە سەرەتای جەنگ دا بوو و بەجەنگەوە خەریک بوو و ئیتر (ئیسرائیل) ئەمەی بە دەرفەت زانی بۆ ئەوەی هاوکاری لەگەڵ ئێرانی دوژمن دا بکاو لەو مەفاعیلە بدا.

هەموو کاروبارێک گرتراوەتە بەر وعیراق بە تەواویو بەوردی بیر دەکاتەوە بۆ بەربەست کردنی هەر دەستدرێژیەک کە لە دوا ڕۆژدا چ لە لایەن ئێرانەوە یا زایۆنی‌یەوە بەرامبەرمان بکرێو عێراق (ئیسرائیل) بە دوژمنی یەکەم دەزانێو هەروەها زایۆنیش گەیشتۆتە ئەو باوەڕە کە هێزی عێراق ئەمجارە هێزێکی دامرکێنەر دەبێ.

شانازی بەسەرکەوتنی هێزە چەکدارەکانماوە دەکەین

هاوکاری:

بە بۆنەی جەژنی سوپای عێراقەوە چ دەڵێن:

سەرکردەی هێزی ئاسمانی:

هێزی سەرکردەی ئاسمانی:

هێزی ئاسمانی عێراق وەک یەکێک لە هێزەکانی سوپای ئازامان هەر لەسەرەتای دامەزراندنی سوپای عێراقەوە تا ئێستا ڕۆڵەیەکی باشی لە هەموو جەنگەکان دا بووە و شانازی بەسەرکەوتنی هێزە چەکدارەکانماوە دەکەین و بەتایبەتی لەم کاتەدا کە ئاهەنگ بە جەژنی شەست و شەشەمیەوە دەگێڕین.

هێزەکەمان پەیمان بەگەل دەدا کە بۆ بەرگری کردن لە نەتەوەو گەلەکەی هەمیشە مەچەکی بە هێزو پتەو بێ.

پەیامنێری هاوکاری
ذکریات محمد حسن

جەماوەری هەڵەبجە لە یادی دامەزراندنی سوپای دلێرو سەرکەوتنەکانی فەیلەقی سێو حەوت دا بۆ هاوکاری دەدوێن

لەیادی دامەزراندنی سوپای ئازاو نەبەردی عێراق داو سەرکەوتنەکانی ئەم دواییەی فەیلەقی سێو حەوت دا کەتوانی بەرەنگاری هێرشی دڕندانەی ڕژێمی ئێرانی ڕەگەزپەرست بێتەوەو ئەوەی لە خەیاڵیان دا بوو پووچی کردەوەو بۆ جیهانی سەلماند کە سوپایەکە بەزین بەخۆیەوە نابینێو هەمیشە لەسەرکەوتنێکەوە بۆ سەرکەوتنێکی‌تر هەنگاو دەنێت.

بەم بۆنە پیرۆزەوە جەماوەرو لێپرسراوانی قەزای هەڵەبجە بۆ ڕۆژنامەکەمان دوان.

* لەیادی دامەزراندنی سوپای دلێری عێراق کە ڕێکەوتی ٦ ی کانوونی دووەم دەکات یادی دامەزراندنی ئەو سوپای ئازایەی توانای بەرگری لە سەربەستی عێراق بکات و، بەبۆنەی سەرکەوتنەکانی فەیلەقی سێو حەوتی پاڵەوان بەناوی خۆم و جەماوەری قەزای هەڵەبجەی خۆراگرەوە پیرۆزبایی گەرم لەسوپای دلێرمان و سەرکردایەتی حزب و شۆڕش دەکەم و لەسەرو هەموویانەوە سەرەکی فەرماندە موهیب روکن صدام حسین (خوا بیپارێزێ)و هیوادارم هەموو ساڵ بە شکۆدارییەوە یادی بکەینەوەو سەرکەوتنی زیاتر بەسەر ڕژێمی ڕەگەزپەرستی ئێران دا بەدی بهێنین بە یارمەتی خوا بیری لێ هاتووی سەرەک صدام، سەرکەوتنیش بۆ سوپا دلێراکەمانە هەرچەند جەنگ درێژە بکێشێ چونکە لەسەر هەقین و هەمیشە هەقیش سەرکەوتوو دەبێت.

محمد یونس فتحي
قایمقامی قەزای هەڵەبجە
بەوەکالەت
بەڕێوەبەری ناحیەی خورماڵ

● لەیادی (٦٦) ساڵەی دامەزراندنی سوپای دلێرمان ئەو سوپایەی لەدڵی عێراقیەکان دایەو ئەو سەرکەوتنە مەزنەی فەیلەقی سێو حەوت بەدییان هێنا پیرۆز بایی گەرم لە جەنگاوەرە دلێرەکان دەکەین کە پارێزگاری لەنیشتمانە خۆشەویستەکەمان دەکەن دژی ئەو پیلانە گومان لێ‌کراوانەو ئەو جەنگە دەستدرێژییەی ڕژێمی ئێرانی نۆکەر سەپاندی بەسەر عێراقی خۆشەویستمان دا ئێمەش وەک جەنگاوەرێک لەکەرتەکانی سوپای میللی لە هەڵەبجە هەمووکات ئامادەین لەبەرەکانی جەنگ دا بەربەستێک بین دژی هەموو دەستدرێژییەک لەسایەی سەرکردایەتی پارت و شۆڕش داو لەسەرو هەموویانەوە سەرەکی فەرماندە صدام حسین (خوا بیپارێزێ).

بەم بۆنەیەوە هەڵ دەستین بە دیدەنی کردنی سەربازگاکانی ناوچەکەو پیرۆزبایی لێ‌کردنیان و پێشکەشکردنی دیاری گونجاوبوویان، هەروەها دیدەنی خێزانی شکۆدارانی شەهیدەکان ئەوانەی لەهەمووماں بەخشندەترن دەکەین و دیارییان پێشکەش دەکەین و کۆڕو کۆبوونەوەش سازدەکەین بۆ باس و لێکۆڵینەوە دەربارەی ئەم ڕۆژە پیرۆزە.

هاوڕێ
عبدالكاظم مجيد محمود
جێداری ئەمینداری نهێنی سەرکردایەتی تیپی پارتی بەعسی عەربی سۆشیالست لە هەڵەبجەو یاریدەری فەرماندەی کەرتی هەڵەبجە

● بە بۆنەی یادی دامەزراندنی سوپای قارەمانمانەوەو بەبۆنەی سەرکەوتنە مەزنەکەی فەیلەقی سێو حەوت بەدەستیان هێنا بە ناوی خۆم و فەرمانبەرانی بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی هەڵەبجە پڕ بەدڵ پیرۆزباری لەسەرەکی تێکۆشەر موهیب روکن صدام حسین (خوا بیپارێزێ) دەکەین و لەهەموو جەنگاوەرە پاڵەوانەکانی بەرەی جەنگ کە توانیان بەرگری لەخاکی پیرۆزمان بکەن و نەیەڵن دوژمنی ئێرانی دەستدرێژی بکاتە سە وڵاتەکەمان و شەوو ڕۆژ شەونخونی دەکێشن لەپێناو سەرفرازی گەلەکەمان دا، هەروەها سڵاو و ڕێزو خۆشەویستیمان بۆ ئەو شەهیدە نەمرانەی خوێنیان بەخشی لەپێناو شەکاوەیی ئاڵای عێراقی لونکەو هەمیشە بەسەربەرزی بشەکێتەوە.

رائد
سعد حمزة دحام
بەڕێوەبەری پۆلیسی هەڵەبجە

● لەکاتێک دا ئاهەنگی یادی دامەزراندی سوپای دلێرمان دەگێرین لە جەنگێکی ڕەوا داین دژی دوژمنی فارسی نەفام و لەساڵی حەوتەم داین و سوپا ئازاکەمان هەردەم ئامادەیە بۆ بەرگری کردن لەوڵات و شەرەف و سەربەرزی نەتەوەو سەرکەوتنەکانی

لە ڕۆژی پۆلیسی عێراقی

بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر بۆ هاوکاری ئەدوێ

لە ڕۆژی پۆلیس دا بەڕێز عەمید لقمان حامد سلیم بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر وتی:

لەم مانگەدا پێشوازی دوو بۆنەی گەورەمان کرد کە یادی دامەزراندی سوپای دلێرو یادی ٦٦ ساڵەی پۆلیسی عێراقی بوو... کە هێزی شۆڕشی ١٧ - ٣٠ تەمموزی نەمر دەرئەبرێت.

سوپا سنوورمان لە دەست چاو چنۆک و تەماحکاران دەپارێزێو پۆلیسیش بەرەی ناوخۆ.. بۆ پاراستنی عێراق لە دەست هەر کەسێک کە بیەوێ دەست لە باری ئاسوودەگیو ئاسایش بدات...

پۆلیسی عێراقی بووە بە جێی بایەخ دانی تەواری سەرکردایەنی پارت وشۆڕش و سەرەکی فەرماندە «صدام حسین»و توانیویەتی پێشکەوتنێکی تەواو بەدی بێنێ.. بۆیە زامنکردنی پێویستی گونجاو لە چەک و ڕاهێنان و ئامێری جۆراو جۆری نوێ. بووە بەهۆیەکی گەورە لە پێشکەوتنی ئەم لایەنە بەوشێوەیە کە پۆلیس بتوانێت دەوری تەواوی خۆی لەم بارو زرووفەدا ببینێ کە وڵاتەکەمان پێدا دەڕوات.

بێ گومان توانیومانە بە شداری‌یەکی تەواو بکەین لە جەنگی ڕەوامان‌دا لەگەڵ کاربەدەستانی ڕژێمە دوواکەوتووەکەی ئێران.. ئیتر با بەرەی ناوخۆمان پتەوتر بێت بۆ بنیات نانی ئەم عێراقە خۆشەویستەو سەرکردەی گەل صدام حسین ئەندازیاری نوێی عێراق و بۆ پێشەوە.

لقی هەولێر

Institut Kurde de Paris

پیرۆزبایی بۆ هاوکاری

ئەو ئاوێنـــەی کە ١٧ ساڵە ڕووەکانی ئەم کۆمەڵگایە نیشانی خۆیو دەوروبەری خۆی دەدات، ئەو ڕووە گەشانەی کە بەکامێرای هاوکـاری لە پەڕەکـانـی‌دا نەخشـێـنـراون.. ئەو دەست و قەڵەمـانـەی لە ژێـر زەبری بیرو ئەنـدێـشـەدا ئەم چەنـد ساڵە تۆمـاری ئاوات و هەسـتـی گەل دەکات و چاو دەکاتەوە، وا ئەمڕۆ ١٧ مۆمی بۆ دەکوژێننینەوەو مۆمی ١٨ هەم کە لە هەمـوویـان بەشەوق و گڕترە وازی لێ دەهێنین هەر بگـرێت و بگـرێت تابـەیانی نەکـوژێتـەوە بەو ئومێـدەی ساڵی هەژدەهـەمی وەك لاوێکی پڕ گوڕو خوێن گەرم و ژیر زیاتر پرشنگدار بێت لە ئاسمانی ڕۆشنبیری کوردیدا.

هاوکـاری بەکـامـێرا فرە چاوەکەی ئاوری لە هەموو بارێکی بیرەوە داوەتـەوە بێ ئەوەی باری هونەریشی بیر چوبێت کە چەندەها ستون و ڕووبەری لە پەڕەکانی‌دا بۆ تەرخـان کردووە، وا ئەزانـم ئەوانـەی بە تەنگ پێشکـەوتنی هونەرن بە خۆیان و بەهرەیان وە وا بەچـاك ئەزانم ئاهـەنگێـك بۆ جەژنی لە دایـك بوونی بگـێڕن.. جەژنی لەدایك بوونت پیرۆز بێت و سەدان ساڵ تەمـەنـت بێـت و بەردەوام بێت.

ئەنوەر قەرەداغی

لە یادی دەرچوونی
«هاوکاری»
پڕ بەدڵ پیرۆزبایی

لە ١٩٨٧/١/٩ دا ڕۆژنامەی هاوکاری پێ‌دەنێتە تەمەنی هەژدە ساڵیـەوە.. تەمـەنێکی پڕ شکۆو سەربـەرزی لە جیـهـانـی ڕۆژنـامـەگـەری کوردی‌دا تەمـەنێك کە بەردەوام خوێنەرانی هەمـوو پێـنـج شەمـمـەیـەك بەپـەرۆشەوە چاوەڕوانیان دەکردو ئەویش لە خوێـنـەرانـی دوانـەکـەتووە... سەرەرای تەنگو چەڵـمـەی چاپەمەنی‌و بێ‌کادیری لەکـاتی دیـاریکـراوی خۆی‌دا کەوتـوەتە بەردەستیان... هەربەم بۆنـەیـەو لەیادی دەرچوونی‌دا ئەدیبان و شاعیران و نووسەران و خوێـنـەرانـی ڕۆژنـامـەکـە بۆ پەیامنێری ڕۆژنامەکەمان دەدوێن.

« لقی سلێمانی »

کاروانی بەردەوامی هاوکاری

بێگومان ـ هاوکاری ـ لە ماوەی ئەم چەنـد ساڵەی تەمـەنـیـا دەورێـکـی باڵای لە خزمـەتـی ئەدەب و مێژوو زمان و فۆلکلۆری کوردی‌دا بووە. ئەتـوانـین بڵێـین هاوکـاری درەخـتـێـکی گەورەی بەردارو جوانـەو خۆشـەویستی ئەوانـەیە لەگەڵیا ئاشناو دۆستن، چەنـدەهـا باڵنـدەی جۆراو جۆر هێـلانـەیـان لەسـەر کردەوەو بێچوویان هەڵهێناوە و بە جۆرەها ئاواز ئەخـوێـنن، هەر ئاوازەیش تام و چێـژی خۆی هەیـەو هەنـدێـکـیـان بە گوێـی مرۆڤ ئاشنـان و بەردەوام ئەیـەوێ لە گوێ یا بزرنگێتەوە، هەندێکیشیان بە پێچـەوانـەوە.. هیوادارم ئەو کاروانە بۆ خزمەتی وشەی پیرۆزی کوردی بەردەوام بێ.

سلام مەنمی

«جەژنە پیرۆزە»

ئەوا جەژنی لە دایکبـوونـەو مۆمێکی دی لەسەر کێکی تەمەن دادەگـیرسـێـنـین، ئەوا ڕۆژان ڕابـوردو ڕۆژان هات و ڕێبـوارە ڕاستگۆو سەر ڕاستەکە بەوپەڕی دەست پاکیەوەو بە دڵێکی پڕ لە بڕوا بوونـەوە هەوارەو هەوار، هەنگـاوی بەگوڕ دەنێ‌و، لە هەر دیـداریکـا خۆری بڕوا پێ بوون ئاسـۆیەك لەگەشەی پێشوازی‌دا چەشنـەها پەڵکە زێڕینە پەخشان دەکات. (هاوکاری) بۆتە وشەیەك کە چەنـدین واتـای پڕ لە تافـە تاف و بریقەو باق و ورشە پێدان لە خۆ دەگـرێ‌و بەوەشـەوە ناوەستێ، کە چ خەون و ئاوات، خۆزگەی ڕابووردووشە بەسینەی سافیەوە دەگرێ، لە ڕەنگ و ڕووی ئەم ڕۆژنامەیەدا، ڕەنگ ڕووی پڕ لە نۆخـەی باوانی ڕۆژنـامەگەری کوردی‌ی کەسـانی وەك پیرەمێرد حوزنی موکـریـانی وسـوجادی‌ی دەبیننەوەو جهانێکی پڕ بە پڕ لە چەپڵە ڕێـزانی ئاشقانی ووشەی کوردیانـە دێتـە گوێمان، بوونی تۆسـەلمـانـدنی حەقیقەتێکی زۆر گەورەی مێـژوویـیـە، بۆیـە بەوپـەڕی خۆشـەویستـی بێ گەردانەوە دەم بۆ ڕوومەتی گشت خەمخوارانت دەبەم و بە نۆخەی گیـانەکەمەوە ماچتان دەکەم دەك پیرۆزبێ‌و هەر تەمەن درێژو سەرفرازبن.

لەگەڵ جهانێ لە نێرگسەجارو لالەزارو هەڵاڵەو بەیـبـوون پێشکـەشتـان بێ، هەمـوو... ساڵێك و ئێوە خۆش و سەرکەوتوو..

ئەحمەد سالار

«چەپکێ پیرۆزبایی»

لە مێـژە دۆستـایـەتیم «وەك خوێـنـدنـەوە» لەگـەڵ هاوکـاریدا هەیە.. خۆشم و ویستووم، گەلێ دەنـگ و هەنـاسەی ئەدەبییم لە ڕێگەی لاپەڕەکانیەوە ناسیوە.. وەك چاو هەڵهێـنـانی یەکـەم بەرهەمی شیـعـریـی خۆشـم، هەر ئەم ڕۆژنـامـەیـە پەنجـەرەی لەسـەر وشەکانم خستە سەر پشت.. بۆیە زیـاترم خۆش ویست.. بەڕەواشی ئەزانـم. لە دڵەوە، چەپـکـێ پیرۆزبـایـی لە یەخـەی بدەم و، ئاواتی زیـاتـر بەرەو پێشچوونی بخـوازم بۆ پەرەپێـدانی وشـەی ئەدەبـی کوردی.. خۆزگـەو حەسرەتـیـشـم ئەوەیـە، ئەگـەر «هـاوکـاری» نەبێت ڕۆژانە، ئەوا ببێـتـە هەفتـەی دوو، یان سێ جارێـك.. تاکو زیـاتر تینوێتی‌ی خوێنەران بشکێنێ..

دووبـارە پیرۆزبـایـی لە هاوکـاری‌و لەوشـەی کوردی‌و لە کارگێڕانی ئەم ڕۆژنامەیەش..

● هوشیار بەرزنجی ●

«بۆ ڕۆژنامەی هاوکاری لە یادی حەڤدە ساڵەیدا»

ئەی ڕۆژنامەی هاوکاری
چ جوان و پرشنگداری
ئەدەب هونەر زانیاری
لێت وەرئەگرین بە دیاری
بە تەمەن حەڤدە ساڵی
چەپکە گوڵێکی ئاڵی
گشت ڕۆژانی پێنج شەموان
مێوانی چەندین ماڵی
خۆشەویست و تاقانەی
هەر وەکو قوتابخانەی
دیرەکانت وانەیەو
چەپکە گوڵی هەفتانەی
پەرەکانت قەشەنگە
بابەتت ڕەنگاو ڕەنگە
بۆنت خۆشە وەکو گوڵ
خوێنەرت چشنی هەنگە
بۆ منداڵی وردیلە
جیهانی منداڵانی
گۆشەیەکە خنجیلە
لەدوا لاپەڕەکانی
پڕ چیرۆك و هەڵبەستە
بۆ ئامۆژگاری‌و بەستە
بەرهەمی جوان بۆ هەموان
ئەنوسێت دەستە دەستە
داوام لە یەزدان وایە
بمێنێ تا هەتایە
ئەم قوتابخانە جوانە
گشت دێری مامۆستایە

بەختیار،حمە رشید بەرزنجی

یادی گەشانەوەی ئەستێرەی هاوکاری

بێ بەپێی گۆڕان و پەرەپێدانی هەمیشەیی‌و نەپچڕاوی بارو دۆخی ژیانی کوردەواری، بەتایبەت لەو ڕۆژەوەی یەکەم غەزەتەی کوردی چاوی بە دنیای ڕۆشن هەڵهێناوە، ڕۆڵێکی گرنگ و تایبەتی بینیوەو ئەرکی گەورە گەورە لە بواری ئەدەبی و ڕۆشنبـیریدا بەجێ هێناوە کە هیچ کام لە ڕۆژنامەو گۆڤارە دەستە خۆشکەکانی تری گەلانی دنیا پێی هەڵنەساون. ڕۆژنـامـەی کوردی جگـە لەو ەی دەنـگ و کارو بارو هەواڵە ساتـە وەختی‌یەکانی گەیاندوە، دەورێکی بایەخداریشی لە پێگەیاندنی قەڵەمە تازە پێگـەیشـتـوەکـان بینیـوەو هەمیشـە دڵسـۆزانـە ڕێ پیشاندەری ڕاستگۆیان بووەو پەیتا پەیتا دەستگیرۆیی کردون.. زۆر نووسەری دیار و مەزنی کورد لە ڕێگای مامەڵەکردنی ڕۆژنامەگەری‌یەوە ئەستێرەی ئاواتی بە ئاسمـانی ئەدەب و ڕۆشنبـیری کوردی‌یـەوە درەوشـاوە تەوەو کەڵە نووسەرێکی داهاتی لێ دروست بووە.

بۆیـە من پێم وایـە نەخشـەی هەڵکـەنراوی یادو بیرەوەری تاڵ و شیرینەکانی سەرجەم ژیانی مرۆڤ لە بوارە جۆرەکانی بیری و کردەوەیی لای مرۆڤ هەروا کارێکی سوك و ئاسان نی‌یە و لەخۆوە نایەتە کایەوە.

ڕۆژنـامەی هاوکاری ئازیزیش لەمەیدانی خەملاندن و گەشەکردنی ژیانی ئەدەبی و ڕۆشبیری کوردیدا دایکێکی جگەرسۆز بووە..

لەم ڕووەوە هەر لەیەکەم ژمارەیەوە چاپوکانە قۆڵی لێ‌هەڵماڵی و بەوەش جێگایەکی دیاری‌و تایبەتی لای ڕۆشنبیرانی کورد مسۆگەر کرد.

دەبا بەبۆنەی یادی حەڤدە ساڵەیەوە مۆمێکی گەش و هەمیشەیی‌تر لەتەمەنیدا داگیرسێنین و گۆشەکانی ژیانی پێ ڕۆشن کەینەوە.

هەر بەو بۆنەیەوە لەناخەوە هەرداخوازیم بۆ ڕۆژنامەی هاوکاری زیاتر خۆنـوانـدنێتی لە بوارەکـانی ئەدەب و ڕۆشنبـیری و زمـانی ئەدەبی یەکگرتووی کوردی (ستاندار) هەروەها باشتر باوەش بۆ خامەی بەهێزی لاوە بە تواناو لێهاتووە تازە پێگەیشتوەکان بکاتەوەو زیاتر گرنگیان پێبدات.

ڕوو سووری و سەرفرازی بۆ گشت ئەو خامانەی ڕەنجیان لەگەڵ پێگەیاندن و ژیانی ڕۆژنامەی هاوکاریدا داوە و ئەدەن.

عەبدوڵلا / عەزیز / ئاگرین

لەبـیرەوەری کەشکـۆڵی وشـەو دەنـگ و باسی هونـەرو چالاکی هونەرمەندان و ڕۆشنبیرانی کورد.. ڕۆژنامە شیرینەکەماندا «هاوکاری» ئازیز.

چەپکە گوڵی ئاسك و پیروزبایی گەرمـم بۆ هەمـوو ئەوانـەی دڵ سۆزی ئەو ڕۆژنـامـەیـەن و دەیانەوێ بەراستی خزمەتی وشەو هونـەری کوردی بکـەن. هیـوای پێش کەوتنی ئەم ڕۆژنـامـەیـەو فراوان کردنـی هیـوای گشـت ونـەرمـەندو نوسەرو ڕۆشنبیرێکی کوردە. بە شانـازیەوە پەیمانگەی هونـەرە جوانـەکـان لە سلیمانی باوەشی بۆ هاوکاری خۆشەویست گرتـوتـەوە کە جار جار دەنـگ و باسی چالاکـیـەکـانی‌و وشـەو تابلوکانی لە ئامێز بگری‌و هونەری ئەم جێگە پیرۆزە بگەیەنێتە بەردەم هەموو خۆشەویستان و دۆستانی هونـەر لە هەمـوو ناوچـەکـانی کوردستـانی خۆشەویست دا دوا وشـەم هیـوای بەردەوامی‌و پێش کەوتـن دەخـوازم بۆ هاوکـاری خۆشـەویـسـت و هەمـوو ئەو بەڕێزانەی کاری تیادەکەن بە دڵسوزی.

بختیار مصطفی
سەرۆکی بەشی تەشکیـلی لە پەیمانگەی سلیمانی

چەپکێ وشەو... حەڤدە مۆم..

جەمال غەمبار

ئاشناتیەتیم لەتەك لاپەڕەکانی هاوکـاری‌دا، تازە نییـەو، ئەتوانم بڵێم هێشتـاکە مێردمناڵ بووم کە سەرو.. ساختم لەگـەڵیـدا پەیدا کرد.. ناشتوانم نکووڵی لەوە بکەم، کەم تا زۆر، پەنـجـەرەیـەکی بۆ خستـوومەتە سەر پشت تاکو لە ئاست و پلەیـەکدا، هەناسەیەکی ئەدەبیی‌و بە تایبەتیش شیعریی، هەڵمژم... ئەمەیان وا، لە سەرێکی کەیشەوە ماوەیەك [شەش مانگێ] گەرچی کەمیش بێت، شەونخوونیم بەدیـار دەرچـوونیـەوە کێشاوە.. بۆیە بە ئەرك و لە هەمان کاتیشدا بەمافی خۆمی ئەزانم، کە پیرۆزبایی ئەم یادو بیرەوەریـیـە پیرۆزە لە هاوکـاریی‌و کارگـێڕانی، لەوشەی شیرینـی کوردی، لەو قەڵەمـە ئەمـەکـدارانـەی کە تیـایـدا نووسیـویـانـەو ئەنـووسن.. لە شاعـیرو نووسەران. لە ئێوەو، لە خۆشم، بکەم..

خوزگەیشم ئەوەیە، کە ڕۆژێك بێت لە ژێر ناوەکەیداو لە لاپەڕەی یەکەمیدا بنووسرێت [ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانەیە...].

بەرەو هەنگاوی باشتر

یەکـێ لە دیـاردەکـانـی ڕۆژنـامـەگـەری ئەم سەردەمـە گۆڕان و نوێ‌کـاریـە بەڵام بە مەرجـێـك کە بەدی هاتن بەرەو پێـشـەوەی ببـات و سیـمـای پێشکەوتنی پێوە دیار بێت ئەمەش لە ناوەرۆك و بەرگ دا بێت تەنها لایەکیان.

وابـزانم ئەم دوو دیاردەیەش شتـێکی نامـۆ نیـیـە لە تاکـە هەفتانەکەی کورد ئەوەبوو ماوەی دوو ساڵ لەمەو پێش بوو بە ١٢ لاپـەڕە کە چەنـد ساڵ بوو بە هەشت لاپەڕییەوە دەیناڵاند لەبێ ماوەیـی‌و کەم فرسـەتی بابـەت بڵاوکـردنـەوە بۆیـە ئەمە ماوەی زیاتری ڕەخساند بۆ نووسەران و ئەدیبان بەرهەمی زیاتر بڵاوبکەنەوە..

هەر لەنیوەی ساڵی ڕابووردوودا لەچـاپـی کۆنـەوە بازی‌دا بەرەو چاپی ئەلیکتـرۆنی ئەم دیارانەش مایـەی شانـازیـمـەو گۆڕان و نوێ‌کاری تری بەدواوە دەبێت.

ئەمەش تەنها بە لێپرسراوان و کارگـێڕانی نایـەتـە دی ئەگـەر کۆمـەکی‌و یارمـەتیدانی ئەدیبان و نووسەرانی لەگەڵ دا نەبێت. هەر بۆیـە ئەرکـی ئەدیـبـان و نووسـەرانـمـانـە کە یارمـەتی کارگـێڕان بدەن لەبـەرهـەمـە ناردنـاداو بەرهـەمـەکـەش بە ڕێکـوپێکی‌و جوان نووسرابێت کە ئەمـە بە ئاسـان تریـن ئەرك و دڵسۆزی دادەنرێت، بکرێت لەگەڵ کارگـێڕانی ڕۆژنـامـەکـەدا کە لە پەنجـەکانی دەست تێ ناپەڕن و ئەرکێکی لە ئەندازە بەدەر دەنوێنن لە پێنـاو گەیاندنی ڕۆژنامەکە لە کات و وەختی خۆی‌دا بگـاتـە دەست خوێنەران.

وەك کارگـێڕێك لە ڕۆژنامەکەدا هیـوادارام لە ساڵانـی ئاینـەدا گۆڕانکـاری‌و نوێ‌کاری زیاتر بە خۆیـەوە ببـیـنـێ‌و لە جیـهـانـی ڕۆژنـامـەنوسی دوانەکەوێت، هەر مۆمێکی تەمەنی بە پێشکەوتنێکەوە بکوژێنێتەوە لە پێناو پەرەسەندن و بەرەوپـێـشـەوە بردنـی وشـەی ڕەسەنی کوردی.

هێرش محمد امین

یادی حەڤدە ساڵی تەمەن پیرۆزبێ

پیرۆزبێ.

محمد حاجی قادر

وا ئەوسـاڵیش لاپـەڕەیـەکی نوێ‌تـر لە مێـژووی ژیـانی ڕۆژنـامـەی هاوکـاری ئازیـز هەڵدەدەیـنـەوە ئەم ڕۆژە بە ئاهـەنـگ لەدەرونی هەمـوو خوێـنـەرو نوسـەرێکی کورد دەگـێردرێ ئینجـا بەم بۆنـە پیرۆزەوە پیرۆزبـایـی گەرمـم ئاراستـەی نوسـەرو کارگێرانی دەکەم چەژنی هەمو لایەك

«هاوکاری»ی تیشك و تریفە..

ئەوا حەڤدەهەمین مۆمی ڕەوتی لە دایـك بوونـی ڕۆژنـامـەی «هـاوکاری»یمان داگیر ساند. لە مۆمـدانـی وشـەی بێ گەردی کوردیدا. هیوادارین تیشکی پێتە زێـرینـەکـانی‌و تریفەی زیوینی، سۆمـایی بە گلێنـەی ماندووی خوێنەری کورد ببەخشێ..

دەبا هەر بژی پرشنگی گەشی وشـەی کوردی‌و هەر پیرۆزبـێت (هـاوکـاری)ی هاوڕێ‌و هیـواو.. بەردەوام بێت ڕەنجی کارمەندانی ئەم کارە مەزنە لە پێناوی خزمەت کردن بە پەیڤی ڕەسەنی کوردی.

● کەژێ ●
ـ ڕانیە ـ

● حەڤدە مۆمی گەش و ڕۆشن ●

٩ی کانـوونی دووەمی ئەم ساڵ واتـە لە بەیـانی زووەوە ڕۆژنـامـەی هاوکـاری ئازیـز حەڤدە ساڵی تەواو لە تەمەنی خزمـەت کردنـی ئەدەب و ڕۆشنبیری‌و هونەری‌و زانستی بەڕێ دەکـات لە ٩ی کانوونی دووەم دا مۆمی ڕۆشن و گەشی هەژدە ساڵی‌دا دەگیرسێنێت.

ئێمـەش بەو بەونـەیـەوە جوانتـرین چەپکـە گوڵی ڕازوە لەیـەخـەی هاوکاری‌و یەخەی سەرجـەم و نووسـەران و کارگـێڕانی‌و ڕۆژنـامەنووسان و خوێنـەرانی ئازیـزی ئەدەمین هیـوا ئەخـوازین ساڵی تازەی هەنگـاو نانێکی بە برشت ترو خزمەت کردنێکی زێتری پێوە دیاربێت.

سڵاو لەیـادی هاوکـاری‌و وشەی ڕەسەن و پیرۆزی کوردی...

● مصطفی رسول خدر ●

«با بەردەوام بێ یادت»

لە یادی لەدایـك بوونـی ڕۆژنـامـەی «هاوکاری» ئازیزدا زۆر شادمانم بەچەند وشەیەکی ناسـك پیرۆزبـایـی لە وشەدارەکانی بکەم بیان کەم بە تۆپـە گوڵێـکـی بۆن خۆش و پێش کەش بە ڕوونـاکـیرانی کوردی بکەم..

ماندوویـی کارمـەنـدان و شەونخوونی هاوڕێیانی بێت، پاڵم پێـوە دەنێ دەستی ڕێزو ئەوازشت بەسینگەوە بگرم، بۆ دڵسۆزی‌و خزمەت گوزاری ئەو شورە سوارانـەی هەمـیـشـە ئەویندای شەو دێری ڕەسەنی کوردین.

دەبـا هەر بەردەوام بێت یادی پیرۆزی دەرچوونی هاوکاری‌و هەموو ساڵێکی نوێ بێت.

ڕێبوار محمد یوسف

Institut Kurde de Paris

بەبۆنەی جەژنی سوپا

«جەنگاوەرانی سەدەی بیستەم»

لە ڕۆژی شەشەمی کانونی دووەمی هەموو ساڵێکدا ، تێکرا جەماوەری عێراق یادی بیرەوەرییەکی خۆشەویست ئەکاتەوە، ئەویش ڕۆژی دامەزراندنی سوپای مەزن و قارەمانی عێراقمانە.

ئەم بیرەوەرییە دەورێکی کاریگەری هەیە لە دڵ و دەروونی گەلی عێراقی کۆنەدەر ، لە کاتێکا سوپا ئازاکەمان لەسەر سنووری ڕۆژهەڵاتی وڵاتدا بەرگری لە شکۆمەندیو کەرامەتی ڕۆڵەکانمان ئەکات و ، سەربەرزیی عێراق و دەسکەوتە مەزنەکانی شۆڕش ئەپارێزێو ، خوێنی پاك ئەکاتە قوچی قوربانی ، لە هەمان کات دا گەلەکەمان ئاهەنگی جەژنی لە دایك بوونی سوپا ئازاکەی ئەگێڕێ، کە پێی ناوەتە ساڵی حەوتەمی جەنگی ڕەوامان بەردەوام داستانی نوێ تۆمار ئەکات و لووت بەرزێتی فارسە ڕەگەزپەرستەکان ئەشکێنێو، کەللەی ڕەقی جادوگەرانی قوم و تاران و بەکرێگیراوو گەورەکانی لە زایۆنیو ئیمپریالیزم و عەرەب شوناسان، پان ئەکاتەوە. دیاریترین پاڵەوانێتیش ئەو داستانە نوێیە بوو کە جەنگاوەرە ئازاو بەجەرگەکانی هەردوو فەیلەقی (سێو حەوت)ی قارەمان دژی پاسەوانانی ڕژێمی ئێرانی زایۆنیو دەست وپێوەندیان تۆمارکرد.

هەرچەند دوژمنی شکاو و سەرشۆڕ سوور بێ لە درێژە بە جەنگدان و ، ڕێزنەگرتنی بانگەوازیەکانی ئاشتی، ئەوەندە زیاتر سوپامان تێکرا عێراقمان بەهێزتر ئەبێو توانای لەبن نەهاتووی سەر لەنوێ ئەبێتەوە ، تووندتر لە ڕژێمی نەفام و جادوگەران ئەدەن و ، سنووری عێراقی شۆڕشمان ئەکەن بەگۆڕستان و لاشەی دوژمنانمان تیای ئەنێژین.

سوپایەك ، شۆرە سواری گڵ و سەرکردەی کاروان ، سەرۆکایەتی بکات ، هەمیشە سەربڵند ئەمێنێتەوەو لەنسەر شوورەی پۆڵایینەو هەموو پیلانە گڵاوەکانی دوژمنان خاو ئەبنەوەو ئەتوێنەوە.

سەرلێ شێوانی ڕژێمە کۆنەپەرستەکەی
خومەینی نەزان، بەسەپاندنی شەڕ بەسەر وڵاتە

خەباتی گیرەکەماندا ، وای لەو ڕژێمە کرد گۆڕی خۆیان بەدەستی خۆیان هەڵ بکەنن و گەلانی ئێرانی سەر لێشێواویش بخەنە نێو کوورەی شەڕەوە . هەر بۆیەشە ئیمڕۆ گەلانی ئێران بەدەست برسێتیو گرتن و سێدارەدان و دەربەدەریو بێبەشی لەهەموو مافێکی ڕەوایاندا ئەناڵێنن و، وێران کاری بەهەموو گونجێکی ئێراندا بڵاو بۆتەوەو، ئەمەیش بەڵگەی بێگومانی کەوتنی ڕژێم م گۆڕ بەگۆڕ چوونیەتی،

لە کاتێکدا یادی ڕۆژی دامەزراندنی سوپای دلێرمان ئەکەینەوە ، ئەو سوپایەی کە ئیمڕۆ وەکو چیایێکی بەرزو لووتکە وەستاوەو خوێنی پاکی خۆی لە پێناو پاراستنی ئاوو خاکی وڵات بەخت ئەکا، لە هەمان کاتدا منداڵانی عێراق دواڕۆژ دکێشن. بۆ ئەو وڵاتەی سوارچاکی ئازا / صدام حسین / سەرکردایەتی ئەکات، ئەو سەرکردەیەی کە عێراق و گەلە نەبەردەکەی گەیاندە بەرزترین پلەی پێشکەوتن و سەربەرزی لە تێکرا بوارەکانی ژیان و سەربەخۆیی سیاسیو ئابووریو بنیاتنانی کۆمەلایەتیدا.

مولود سورچی

٦٦ مۆم دادەگیرسێنین

جەنگاوەر:
ابو بکر فەقێ

لە ٦ی کانوونی دووەمی ١٩٨٧ دا، ٦٦ مۆم دادەگیرسێنین و لە یەزدانی گەورەو میهرەبان داوا دەکەین کەوا تەمەن درێژی بۆ سوپای نەبەزمان بنووسێت و لە سایەی خۆیدا بیپارێزێت و هەمیشە هێزو تواناو شکۆدارێتیی پێ ببەخشێت.

چونکە سوپای ئازاو دلێرمان مایەی هیواو ئامانج و ئاواتی گەلەکەمانە دڵخۆشیو ئارامیو هێمنیو بەخشەندەیی پێشکەش بە جەماوەری ئەم نیشتمانە ئازیزە دەکات..

سوپای پاڵەوانی عیراق تەنها دەوری مەزن و گەورەی بینیوە لە پاراستن و بەرگری لە خاکی عیراق دا، بەڵکو لە پاراستنی نیشتمانی عەرەبیش دا دەستێکی باڵاو ناوبانگ دەرکردووەو جەماوەری عەرەب لە سەرانسەری نیشتمانی گەورەی عەرەب دا بەوپەڕی خۆشەویستیو ڕێزە باسی دەکەن و بە چاوی خۆیان بینیون چەند ئازاو دلێرو قارەمانە. لە هەموو جەنگە نەتەوایەتیەکانی عەرەب دا ئەوپەری ئازایەتیی نواندووەو مێژوو بە شانازیەوە لە لاپەرەی زێرینەکانیدا تۆماری کردووە..

ئێستاش هەموو پسپۆرە سوپاییەکانی سەر زەمین دان بەوەدا دەنێن کە « سوپای عیراق و لە ژێر سایەی سەرکردە داناکەیدا بە تایبەتی هەڤاڵی تێکۆشەر صدام حسین کە سوپایەکی ئازاو قارەمانە، توانای گەورەو سەرسورهێنەری هەیە لە بۆ بەکار هێنانی چەکی نوێو شێوازی نوێو خۆی لە ڕێگای لاسایی کردنەوەو شێوەی کۆن کە باوی نەماوە دوورخستۆتەوە».

بەڵگەش بۆ قسەکانیان زۆرە لەوانە جەنگی ئێستامانە کە ئێرانیەکان بە ناهەق بە سەرمان دا سەپێنراوە، کە ئێرانیەکان هەم بەژمارەی سوپاو هەم بە پان و بەرینی وڵاتەکەیان سێجار بە گوێرەی عیراقەو گشت دام ودەزگا ئیمپریالیست و زایۆنیزم و ڕێکخراو گومان لێکراوەکانی جیهانی دەستی یارمەتیو هاریکارییان دەدەنی، وەکو چەك وپسپۆریی سوپاو پیلان دانان و نەخشەی هێرش بردنە سەر سوپای عیراق و یارمەتیدانی ئابوریی. وهتد..

لەگەڵ هەموو ئەم پشتگیریانەیەیان دا تا ئەم ساتە هەرگیز نەیانتوانیوە خاکی پیرۆزی عیراق گلاو بکەن یان زەفەر بە سوپای بەرن..

بەڵێ ئەم قسانەی سەرەوەمان دا قسەی خۆمان نین ئەمانە قسەی پسپۆران و چاودێرە سیاسیەکانی جیهانین کە دەرهەقی سوپای عیراق رای خۆیان دەردەبڕن و جارەها جار ڕوویان کردۆتە بەرەکانی جەنگ و بینیون چۆن گورزی کوشندەو دەستی قورسی ئاسنین ئاراستەی سنگی سوپای دوژمنی داخ لە دڵ دەکەن و هەر ڕۆژ بە هەزاران هەزار لە سوپا سەر شۆڕەکەیان ڕەوانەی دۆزەخ دەکرێن..

جەماوەری گەلەکەمان بوپەڕی خۆشەویستیەوە چاوەڕوانی ئەم ڕۆژە پیرۆزە دەکات ڕۆژی ئاهەنگ گێران بە بۆنەی ڕۆژی لە دایك بوونی سوپای قارەمانمان..

بەڵێ عیراقیەکان.. منداڵ و گەورەو گەنج و پیرو ئافرەت و پیاو، کوردو عەرەب و هەموو کەمایەتیەکان گوڵ و گوڵاڵەو نێرگز پێشکەش بە سوپای قارەمانمان دەکات..

خۆشەویستی خۆیان بە سەر کردەی دانا ڕادەگەنن، تەمەن درێژی بۆ قارەمان صدام حسین و سوپا پاڵەوانەکەی دەردەبڕن..

ئەی بۆ نە.. ئەگەر قارەمان صدام حسین و سوپای نەبەزمان نەبوایە مەلاکان چییان بە عیراق دەکرد .. ئێرانی چاو چنۆك ساڵەها ساڵە بە چاوی تەماعەوە سەیری خاکی بەپیت و بەرەکەتی عیراق دەکەن..

ئەی ئەوەنیە ماوەی حەوت ساڵە هەوڵ دەدەن بۆ ئەوەی خاکی عیراق داگیر بکەن.. ؟؟

بەڵام ئاوات و ئامانجی ئاخوندەکانی قوم و تاران خەون و هەرگیز نایەنە دی... چونکە عیراق سەرکردەی قارەمانی خۆی هەیەو خاوەن سوپایەکی بە تواناو بە بڕواو بە جەرگە.. هەرگیز دوژمنان ناتوانن بزەی سەر لێوی منداڵانی عیراق بدزن. هێز نیە لەسەر زەمین دا بتوانێت ئاواتی ناپاکی بهێنێتە دی..

عیراقیەکان لە سایەی سەرکردەی خۆشەویستیدا هەڤاڵی تێکۆشەر صدام حسین هەموو بە یەك دڵ و یەك گیان و هیواو یەك بڕوا دژی دوژمنان دەجەنگێن و سەرکەوتن وەدی دەهێنن..

ئا لەم ڕۆژە پیرۆزەدا ڕۆژی لە دایك بوونی سوپای بە وەفاو ئەمەکدارو دلێرمان.دا هەزارەها سڵاو و چەپکە گوڵ پێشکەش بە هەموو سەربازە جەنگاوەرەکانی قادسیەی دووەم دەکەین..

چاوەڕوانی ئەو ڕۆژەین کە مەلاکانی قوم و تاران بە ناچاری خۆیان داوای ئاشتی بکەن و دان بە تاوانەکانیان دا بنێن و گەلانی ئێرانیش لێیان ڕزگاریان بێت و بە ئاسودەییو سەربەستی بژین.

سلاف

بولەشگەرێ مە

رێبەر

دەمێ ئەم بهێین سەحکەینە دیروکا لەشکەرێ عیراقێ .. دێ بینین دیروکەکا پرە ژ نیشتیمان پەروەریێو قارەمانەتیێو پرە ژ فیداکاریێو قوربانیێ ئو ئەف چەندە جهێ شەهنازیێیە بو لەشکەرێ عیراقی کە ببیتە جهێ باوەریێو ڤیانێ لنك کوریێت عیراقێ.

ئەڤجا ژ دامەزراندنا ڤی لەشکەری ژ (٦) کانونیا مەزن ل ساڵا (١٩٢١)ێو هەتا نهو ڤی لەشکەری پێکولا کری ژ خەتا نیشتیمان پەروەریێ دەرنەکەڤیت و ڕێکی نە دەتە چ داگیرکەرو چ ڕەنگێت ئیستیعماریێ کو بهێن عیراقێ داگیربکەن و یان ماڵ و سامانێ عیراقێ بخۆن.

ئەڤجا دا هندەك بەرهەرێت کەڤن ژ دیروکا لەشکەرێ عیراقێ ڤەدەین داسەحکەینە دەورێ لەشکەری چ بو د رویدانێت نیشتیمانی یێت گرنگ دا؟

لەشکەرێ عیراقی ل بزاڤا مایسێ یارەشید عالی گەیلانی ل ساڵا (١٩٤١)ێ بێگومان دەورەکێ مەزن هەبـو دژی داگیرکەرێت بەریتانیو کرێ گرتێیت و ان لعیراقێ و خەندقاندنا صلاح الدين صباغ و کامل شبيب و يونس سبعاویو هەڤالێت وان بەلگەیەبو دەورێ نیشتمانی یێ سوپایێ عیراقێ دڤێ بزاڤێدا...

دیسان دەورێ لەشکەرێ عیراقێ یێقارەمان نامێتە ڤەشارتن ل شورەشا (١٤) تیرمەهێ ل ساڵا (١٩٥٨) دەمێ ڕژێما مەلەکی بن گۆڕ کریو دیسان ب خەباتا هندەك خەباتکەراو ب پشتەڤانیا لەشکەرێ عیراقێ شورەشا ١٧ ـ ٣٠ تیرمەهێ یاپیروز هاتە سازکرن و رویێ گەشێ عیراقێ جارەکا دی زوهن بوڤە بهاتنا شورەشا ١٧ ـ ٣٠ تیرمەها رەنگین.

ئەڤەیە هندەك ژ دەورێ لەشکەرێمە لنافخویا عیراقێ... لێ ژبلی ڤان کریارا لەشکەرێ مە یێ مێرخاس دەرومکێ مەزن هەبو د کارێت نەتەوەییدا

- چنکو لەشکەرێ عیراقی خو نادەتە پاش ژ ئەرکێت نەتەوەیو ل شەرێ ساڵا (١٩٤٨)و شەرێ خزیرانا ساڵا (١٩٦٨ و (١٩٧٣) دژی زایونیت داگیرکەر لەشکەرێ عیراقی دەورەکێ بەرزو خویا هەبوو هەمی زاناو ئەفسەرێت عەرەب و بیانی بەحسێ مێرخاسیا لەشکەرێ عیراقێ یێکری دڤان شەرادا دژی بنگەهێ زایۆنیو هەتا نهۆ ژی لەشکەرێ عیراقێ مەزنترین جهێ ترسێیە بۆ زایونیا.

پشتی شورەشا ١٧ ـ ٣٠ تیرمەها پیروز سەرکردایەتیا پارت وشورەشێ گەلەك بایەخ دا لەشکەریو هندەك ڕەنگێت نوی ژ چەکێ مەزن و هەڤچەرخ ژ دەرڤەی عیراقی بو ئیناو گەلەك دەورە ڤەکرن بو ئەفسەرو کادرو پسپورێت لەشکەرێ عیراقێو شیانێت وان زەیدتر لێ کرن و هەروەسا دەورێت ڕەوشەنبیریو پەروەردەیی هاتنە ڤەکرن بو سەربازو ئەفسەرێت لەشکەریو هوسا ڤی لەشکەری وەرار کرو پێشکەفت و بۆ لەشکەرەکێ پڕ هێزو شیان و ناڤدێر لدەڤەرێو لجیهانێ.

ئو دەمێ ڕژێما دەجالی چەرخێ بیستێ ل (٤) ئیلولا ساڵا ١٩٨٠ هێرش ئینایە سەر توخیبێ مەو ڤیای عیراقی داگیربکەت لەشکەرێ عیراقێ ب پشتەڤانیا میللەتیو بسەرکێشیا سەرۆکێ قوماندار صدام حسین ـ خودێ بهێلیت.

ب مێرخاسانە بەرسڤا وان داو مەژیێت وان یێت هشك تژی گوللەو باروێت کرن... ئو لڤان حەفت ساڵێت شەرێ مە دگەل دەجالی ، لەشکەرێ مە ب سەدان دربێت مرنێو پەلخاندنێو وێرانکرنێ یێت دانایە ڕەشەکێت خومەینی خودانێت کلیلێت بەهەشتێ!!!

ڕاستەو سەد جارا ڕاستە بتنی لەشکەرێ قادسیا دوویێ دزانیت دێ چاواو بچ ئەزمان دگەل خومەینیا ئاخڤیت .. ئەو خومەینیێ خوکریە پێغمبەرو داخازا شۆڕەشەکا ئیسلامی دکەت!! لێ ئەگەر خومەینیو مەلایێت وی موسلمان بان دا چاواو ب چ ڕوی چەکێ ژڤەوارێ زایۆنی وەرگرن؟؟!!

لێ دیارە و ڕاستی ژی دیاربۆ کو خومەینی دەجالە نە ئیسلامە بەلکو ئیسلامەتی ژ ئەردو ئەسمانا ژوی دویرە!! لێ بئانەهیا خودێو ب شیانا هێزێت چەکدارێت عیراقی پاڵەوان ڕۆژێت خومەینی یێت کێم بوین وکوریێت عیراقی ب لەشکەرێ خوڤە یێ قارەمان لەشکەرێ قادسیا دوویێو ب ئێکەتیا خۆیا نیشتمانی لعیراقێ دێ ملەتێت ئێرانێ ژ تاریستانا دەجالی ڕزگارکەن.

ئێرانی زایۆنیزم و ئیمپریالیزم

ئازاد عبدالصمد

لەم دوواییـەدا لێپـسراوان نە ڕژێمە ڤین لە دڵەکەی ئێران خۆیان ڕیسوای خۆیان دەکەنەوە، وە ئێستاکە زۆرتر لەجاران ناواخن و نیازە گڵاوەکانی ئەم ڕژێمە بۆ دونیا دەردەکەوێت و ڕۆژ لە دووای ڕۆژ بە شێوەیەکی ئاشکراتر پەردەی بەکرێ گیراویو جادوگەریەتیو ئاوانباریەتی لەسەر ئەو ڕژێمەدا لا دەبردرێت باشترین گەواهیش بۆ ئەم ڕاستیە ئاشکرا بوونی ئەو پەیوەندیە چەکداریە یە کە وا لە نێوان ئیمپریالیزمی ئەمریکایو زایۆنیزم و ڕژێمی ئێران دا هەیە. . تا ئەم دووایەشی لەگەڵ دابێ، ئێران دانی بەو پەیوەندیە چەکداریە دانەدەنا. . هەرچەند کە وا لە زۆر لاوەو زۆر کەرەت ئەم پەیوەندیە ئاشکرا کراوەو بە بەڵگە ڕوون بۆتەوە. . تا لە ئەنجام دا مەسەلەکەی ئەوە نەما کە چیتر پەردەی بەسەردا بدرێت و نکوڵی لێوە بکرێت، بۆیە هەردوو لایەنی ئەمریکاو زایۆنیزمیەکانیش بە ئاشکرا بۆ هەموو دونیایان ڕوون کردەوە کەوا ئەم پەیوەندیە پەیوەندیەکی کۆنەو دەست نیشانی هەموو ئەو چەك و تفاق و کەرەستە سەربازیانەیان کرد کەوا تاوەکو ئێستا بە چەندان ڕێگەوە بۆ ئێران نێردراون و بە هۆیانەوە ئێران توانیویەتی خۆی بگرێو بەردەوامی بە جەنگ بداو لە خزمەتی ئیمپریالیزم و زایۆنیزم و نۆکەرەکانی دابێت. لێرەدا چەند پرسیارێن لەم بوارەدا چەکەرە دەکات و بەدووای دۆزینەوەی وەڵامەکانی خۆیان دا دەگەڕێن ئەویش ئەوەیە ئایا ئەمریکاو زایۆنیزم کە دوو هێزی هەرە شەڕخوازی جیهانین بۆچی. . وە بەئامانجی چیەوە تاوەکو ئێستا یارمەتی ئێرانیان داوە؟! بێگومان ئێران ناتوانێت خۆی لەو ڕاستیەدا بشارێتەوە کەوا مەسەلەکە ئەوەندەیە کە ئێران نۆکەری ئیمپریالیزم و زایۆنیزمە لەو ناوچەیەدا، کەواتە ئەرکی سەرشانی نۆکەرە کەوا بەفرمان و گوێڕایەڵی گەورەکانی خۆی هەڵسێت. . بێگومان ئیمپریالیزم و زایۆنیزمیەکانیش سەریان پێوە نیەبە بۆ نۆکەرێکی دڵسۆزی خۆیان کە کارێکی گەورەو ترسناك لەو ناوچەیەدا بگێرێ، وا بکات کە گەورەترین هێزێکی عەرەبی لە عیراق دا بە جەنگێکەوە خەریك بکات کەوا هەر لەڕەسەن دا بە مەبەستی لاواز بوون و پچڕکردنی ئەو ناوچەیە هاتبیە کایەوە. .

ئیمپریالیزم و زایۆنیزم بە شێوەیەکی ناڕاستەوخۆ حەوت ساڵە بەرامبەر بە عیراق دەجەنگن عیراق لە بریتی هەموو نەتەوەی عەرەب، حەوت ساڵە بەرگری لە خاکی عەرەبیو شەرەفی عەرەب دەکات. . ئێستا زیاتر لە جاران ڕوون بوون کە ئیمپریالیزم و زایۆنیزم و ئێران. . بە یارمەتی هاو دۆستە نۆکەرە بە نەژاد عەرەبەکان. . بە هەموو هێزە شەڕخوازەکان بەرامبەر بە عیراق وەستاون عیراقیش بەرامبەر بە هەمویان بەسەر بڵندیو شکۆمەندیو سەرکەوتن وەستاوە. .

خەڵکی دونیا لە ڕژێمی ئێرانی ڕەگەزپەرست ناپرسن بۆچی تاوەکو ئەمڕۆ دانت بەوە دانەدەنا کە تۆ بە چەك و نانی ئیمپریالیزم و زایۆنیزم دەژی؟! خەڵکی دونیا ناپرسن کوا پروپاگەندەکانتان بە ناوی ئیسلام و ئیسلامەتی؟!! ئەوەیە کە تۆ دەستت ناوەتە ناو دەستی دوژمنی مرۆڤایەتیو دوژمنی ئیسلام جولەکەکان بۆ ئەوەی لە بەرامبەر وڵاتێکی ئیسلام و دراوسی بجەنگیت؟ ئیسلامەتی ئێوە ئەوەیە کەوا دەست لە شانی جولەکە بدەیت کەوا خاکێکی پیرۆزی داگیر کردووەو هەموو ڕۆژێ مزگەوتە پیرۆزەکانی دەسوتێنێو گەلە موسڵمانەکەی لێ پەرگەندان و ئاوارە دەکات؟ دووا مۆدەی ئیسلامەتی ئێوە ئەو. ساروخانەیە کە ڕەوانەی ناو شارەکانی عیراقی دەکەن و خەڵکی بێگوناهی پێ دەکوژن؟! نەخێر ئێوە هەر تەنیا بەوەندە خزمەتی گەورەکانی خۆتان ناکەن کەوا لەبریتی ئەوان دەجەنگێ، لە بریتی ئەوانیش لە هێزی ئیسلام و موسڵمانان کەم دەکەنەوەو بەربەرەکانی پەیامی پیرۆزی ئیسلام دەکەن. .

بەڵێ ئەوان وڵاتێك لە هەموو ڕۆژهەڵات دا شك نابەن ئەوەندەی ئێران، لە ناو جەرگەی وڵاتانی عەرەبیدا، چەکۆش لە سەری فەلەستینەکان بدەن پێی، ئاژاوەی پێ بنێتەوە، بە هۆیەوە لەسە ئەمیرو سەرکردەکانی بدەن، نارنجۆك لە شەقامەکان بتەقێنەوە، دوو بەرەکی دروست بکەن. . هەزاران کاری تری وا کەوا لە خزمەتیو بەرژەوەندی ئیمپریالیزمی ئەمریکیو زایۆنیزم دابێت. . ئەمڕۆکە کەوا ئێران بەرامبەر بە درۆو دەلەسەکانی پێشووی خۆی، بە هەرەشە لێکردنە بەتاڵەکانی بەرامبەر بە (شەیتانی گەورە)و زایۆنیزم، دوو چاری شەرمەزاریەکی ئەوتۆ بووە کەوا ناتوانێت بە ئاسانی خۆی لێ دەرباز بکات بۆیە خومەینی جادوگەر داوای ئەوەی کردوە کەوا نابێ لەمەو دووا باس لەو بارگە چەکو ئازوقانە بکرێت کەوا ئەمریکاو زایۆنیزم پێش کەشیان کردوە؟ هەندێکی تر لە لێپسراوە درۆزنەکانی تری ئێران دەڵێن کەوا زایۆنیزم ـ ٧٠٠ هەزار ملیۆن دۆلاری ئێرانی قەرزارە، بۆیە ئێران هەقی ئەوەی هەیە ئەو پارەیە وەرگرێتەوە. .

لێرەدا ئەو لێپسراوە بەستەزمانانە خۆیان بە دەستی خۆیان، خۆیان دەخەنە تۆڕی درۆزنی، لە لایەکی تریشەوە هەر خۆیان ڕیسوای خۆیان دەکەنەوە. . چونکە ئەگەر پارەیەکی ئەوتۆ لە نێوان ئەو دوو ڕژێمەدا هەبێت کەوا باس کراوە، بە مانا پێشتر ئێران پەیوەندیەکی ئابووریو سەربازی لەگەڵ زایۆنیزم دا هەبووە دەنا ئەگەر لە بریتی شتێك نەبێت کە لە لایەن ئێرانەوە درابێت بەزایۆنیزم ئەو پارەیە هی چایە؟!

کەچی لە ڕاستیدا ئەم مەسەلەیە لە ڕەسەن دا هیچ بوونی نییەو یەکێکە لەو چەندان درۆو دەلەسانەی کەوا جادوگەرەکانی ئێران دروستیان کردوە بۆ شاردنەوەی هەندێ ڕاستی کەوا نۆکەریەتیو داوێن پیسی ئەوان دەردەخا، ئەم درۆیەش بە ئامانجی ئەوە ڕێك خراوە کە بکرێ بە بیانووەك بۆ ئەو یارمەتی دانەی کەوا ئیمپریالیزمی ئەمریکی و زایۆنیزم بە نهێنیو بە ئاشکرا بە ئێرانی دەبەخشن، یا یەکێکە لەو یاریانەی کە بۆ هەڵ خەڵەتاندنی گەلانی ئێران دا دادەمەزرێت. . دەنا قەرزی وا تاوەکو ئێستا بۆ بۆنی نەبوو لە کاتێکی وا دا نەبێ؟!

لێرەدا، لە دوای هەموو ئەو ڕاستیانە بۆ هەموو دونیا یەکالا بوو کەوا ئەمریکا هەرگیز بیری لەوە نەکردۆتەوە کەوا ئاگری ئەم جەنگە بکوژێنێتەوە کەوا بەدرێژای حەوت ساڵە ڕۆژ لەدووای ڕۆژ مەشخەڵی بەرزتر دەبێتەوە، بەڵکو بە پێچەوانەوە هانی تێربوونی ئەو جەنگە دەدات، بە هۆی ئەو یارمەتی دانە کە بە چەندان فروکێڵی جیا جیای سیاسی تا وەکو ئێستا بە ئێرانی بەخشیوە. . وە ڕێگەش لە بەردەم زایۆنیزم دا فرەوان کردووە بۆ ئەوەی سەرپێچی لە یارمەتیدانی ئێران دا نەکات.

بەڵێ ئێران بەدوو هێزی هەرە گەورە، تاوەك ئێستا بەرامبەر بەعیراق جەنگاوە، کەچی عیراق بە هێزێکی گەورەتر لە هەموو ئەو هێزە شەڕخوازانەدا دەجەنگێ کە ئەویش هێزی بیرو باوەڕی پتەوی عیراقیەکانە بەرامبەر بە عەدالەتی جەنگ و بەرامبەر بە بەرگریکردن لە بوونی خۆیان و سەربەخۆییو بەرگریکردن لەخاك و شەرەفیان. .

«ئەڤە ئەز چووم»

«دیاریـە بو لەشکەرێ عێراقێ بهەلکەفتنا جەژنا لەشکری

علی محمد بەندی/ دهوك

ئەرێ دایکێ دایکا منێ
بوچی ئەڤرو تو دمیناکی
هەمی هەڤاڵ و هوگرێت من
ڕابوون خۆ پێك ئینا
بوچی وەکی هەمیا تو کورێ خۆ
پەیت ناکی
هیڤیا ژتە دکەم ئەرێ دایکێ
ژڤێ ڕێکێ من بێ بار نەکی
نەبێژی من تو بچیکی تو
نەزانی..!
ئەرێ دایکێ دێ ڕابەڤە لەزبکە
بلەزینە
ڕەخت و تڤەنگێت بابێ من ژوی
سنگی ڤەکە
اکیلەکێت کورێ خو بشدینە
نێ ئەڤرو ئەز ڕێڤینگم
ڕێڤینگێ ڕێکەکا دویرم
ڤێجا دایکێ هیڤیا دکم
چ چیروکو چیڤانوکا تو نەبێژە
چ هزرو تەخمینا بومن نەڤەگێرە
ئەڤە ئەز چووم نازڤرم
یان دێ تۆلا بابێ خۆ ڤەکەم
یان ژی دوێ ڕێکێدا ئەز دێ
مرم..!
دایکا منێ.. ئەگەر ئەز هاتمە
کوشتنێ
هیڤیا دکەم داربەستەکێ بو من
چێکەن
مێدی مێدی من بێخنە تێدا
لەشکێ من نە ئێشینن
داربەستامن داننە لسەر ملێت
چار خورتێت گوندێ من
هەمی ڕەخا نەخش بکەن
گەر داهێلامە لناڤ گۆڕێ
بلا هەمی بوون دوعا بکەن
گەردە نامن ئازا بکەن
لسەر کێلیا گۆرا من
قەفتەکا گولا هوین بچینن
لهەمی ساڵا لبیر هاتنا مرنا من
چەند زەریو ئەسمەرێت گوندێ
مە بچەمینن
بەرێ هەمیا بدەنە گورا من
بلا شەمیانەکێ. گوڤەندەکێ
بشدینن
خو ژ هەردوو ملا بلەڤینن
تلیلیا ڤەدەن، لەوەندیا بهەژینن
ڤێجا دایکێ ئەڤە ئەز چۆم
دێ لبەر سینگێ دوژمنی ڕاوەستم
دێ خەندەکو چەپەرا لواز
هەرفینم
کورڕێت مەزن دێ لوان ڤەوەشینم
داروژەکا پر خوش وبها
بوتە دایکا منێ بینم

Institut Kurde de Paris

لێپرسراوانی پارت لە سلێمانی لە یادی دامەزراندنی سوپای دلێرو سەرکەوتنەکانی فەیلەقی سێو حەوت دا بۆ |هاوکاری| دەدوێن:

بە بۆنـەی یادی دامەزراندنی سوپای قارەمان و نەبەزی عیراق و سەرکەوتنە مەزنەکانی سوپای پاڵەوان لە بەرەکانی فەیلەقی سێو حەوت کە توانیـان هێرشـە درنـدانـەکـەی ڕژێمی ئێرانی گۆربکـەن و سوپـا بەزیوەکەیان تەفرو توونا بکەن.

بە یامنـێری (هـاوکـاری) دیـدەنییەکی لقی پارتی بەعسی عەرەبی سۆشیالیست لە سلێمانی کردو سەرەتا چاوی بە بەڕێز هەڤاڵ (اسود علی محمـد) ئەمینداری نهێنی لقی پارتی بەعسی عەرەبی سۆشیالیست لە سلێمانی کەوت و وتی:

بە بۆنەی دامەزراندنی سوپای عیراقی دلێرو سەرکەوتنەکانی هێزی چەکدارمان لە بەرەکانی فەیلەقی سێو حەوت لە کانگای دڵەوە گەرمترین پیرۆز بایی لە سەرکـردایـەتیـە مەزنـەکەمان و سوپا پاڵەوانەکەمان بە سەرەکایەتی هاوڕێی تێکۆشـەر صدام حسین (خوا بیپارێزی) دەکەم.

ئەو سوپـایـەی کە ڕۆڵێکی پاڵەوانـانـەی هەبـووە هەر لە سەرەتـا دامەزراندنیەوە تاوەکو ئێستا بۆ نموونە لە شۆڕشەکانی گەلی عیراق دا بەشداری کردووە وەك ڕاپەڕینەکەی مایسی ١٩٤١ و شۆڕشی ١٩٥٨ و ١٩٦٣ ئەمجا شۆڕشی ١٧ ـ ٣٠ تەمووزی ١٩٦٨ ئەوە بوو پاشی شۆڕشی ١٩٦٨ چەنـد دەسکەوتوو سەرکەوتن و پێشکەوتن و پەرەسەندن بەدی هات ئەمـەش لە سەرکـردایـەتیەکی لیهاتووو داناوە هات کە ئەویش سەرکـردەی ڕەوت هاوڕێی تێکـۆشـەر سەرەکی فەرماندە صدام حسین (خوا بیپارێزی) بوو هەروەها لە بارەی سوپامانەوە هەموو پێویستیەکی نوێی سەربـازی بۆ ئامادە کردووە کە توانیان بە ڕەنگاری ئەو هێرشە درنـدانـەیـەی لە قوم و تارانەوە هاتبوو ببنەوەو سنووری عیراق بکەنە گۆڕستانی هەموو دەست درێژی کەرێك.

هەروەهـا سوپای دلێرمان نەوەك بەشداری ڕاپەڕینە نیشتمانێکانی کردبێـت بەڵکـو بە ئەرکـی سەر شانـی خۆی زانیـوە لە ئەرکـە نەتـەویـەکانیش دا بەشـداری بکـات ئەوە بوو لە جەنگی بەرگـری فەلەستینیدا بەشـداری کرد لە ساڵی ١٩٤٨، ١٩٦٨ و جەنگـەکانی تشرینی ١٩٧٣.

ئەو سەرکەوتنانەی لەم دواییەش دا کە هەردوو فەیلەقی سێو حەوتی پاڵەوان لە بەرەی باشوور لە جەنگی (الیوم العظیم) دا بەدییان هێنا کەتوانیان ئەو هێزەی هێرشی هێنابوو بە تەواوی تەفرو توونایان بکەن و جارێکی تر بە بیریان دا نەیەتەوە نزیگ سەنگەری جەنگاوەرانی عیراق بکەونەوە ئەنجامی هەر هێرشێکی تریان لەمە خراپتر دەبێت ئەمانە بە بیری لیهاتوو ئەندازیاری عیراقی نوێ هاوڕێی تێکۆشـەر موهیب ڕوکن صدام حسین (خوا بیپارێزی) بەدیهات، بە یارمەتی خوا سەرکەوتنی تەواوتی بەدی دێت و بەزینیش هەر بۆ ئەوانە هەر بەم بۆنەیەوە هەزار سڵاو لە گیانی پاکی شەهیدانمان ئەوانەی خۆیان بەخت کرد لە پێناو سەربـەرزیو شکۆمەندی عیراق دا هەروەکو سەرەکی فەرماندە صدام حسین (خوا بیپارێزی) لە ڕێزیان دا دەڵێت (الشهداء اکرم منا جمیعا).

پاشـان چاو مان بە بەڕێـز هەڤاڵ قیس حاتم عبدالواحد جێداری ئەمینداری نهێنی لقی پارتی بەعسی عەرەبی سۆشیالیست لە سلێمانی کەوت و وتی:

سوپـای دلێری عیراق هەر لە سەرەتـای دامـەزرانـدنییـەوە وەك سوپایەکی نیشتمان پەروەر بەشداری هەموو جمو جوڵێکی نیشتمانی کردووە لەوانە ڕاپەڕینی مایسی ساڵی ١٩٤١ وشۆڕشی ١٩٥٨ وشۆڕشی ١٩٦٣ وتاوەکو بە شۆڕشی ١٧ ـ ٣٠ تەمموزی ١٩٦٨ شۆڕشـەکانی تری ڕازەاندەوە ئەو شۆڕشـەی کە توانی یە هیممەتی سەرکردایەنی پارت و شۆڕش لە سەرووی هەموو یانەوە سەرەکی فەرماندە صدام حسین (خوا بیپارێزی) هەموو پێداویستێکی نوێو چاك بۆ سوپاکەمان ئامادە بکات بۆ بەرگـریکردن لە خاکمان دژی دوژمنان و هێزە ئیمپریالیستەکان و زایـۆنیەکان، هەروەها بەشداری لە جەنگە نەتەوایەتیە کان دا کردووە لەوانە جەنگی بەرگری فەلەستین لە ساڵی ١٩٤٨، ١٩٦٧، ١٩٧٣.

ئەو سەرکـەوتنە مەزنەی فەیلەقی سێو حەوت لە بەرەکانی باشوور بەدی یان هێنا لە جەنگی (الیوم العظیم) دا جەنگی بەزینی دوژمن، زەویو ئاوی ئەو ناوچەیە کراتە گۆڕستان بۆ دەست درێژی کەران کە لە لایەن. زایۆنێکانی قوم و تارانەوە نێررا بوون ئەمەش ڕاستی یەکە کە سەرکـردایـەتی پارت و شۆڕش چ گرنگیـەکی داوە بە بینـا کردنی سوپـایـەکی مەزن بتـوانێت پارێـزگاری لە بەخشش و دەسکەوتەکانی شۆڕشی گەلی عیراق بە کوردو عەرەب و هەموو کەمە نەتەوایەتییەکانی ترەوە بکات.

بە بۆنەی یادی دامەزراندنی ئەو سوپا دلێرەمانەوە بەڵێنی دڵسۆزیو وەفای خۆمان بۆ سەرکردەی ڕەوت هاوڕێی تێکۆشەر صدام حسین (خوا بیپارێزی) دوپات دەکەینەوەو پیرۆز بایی لەوو لە ڕۆڵەکانی گەلی عیراق و هێزی چەکداری پاڵەوانمان دەکەین کە پارێزگاری لە سنوورمان دەکەن و ناهێڵین دوژمنی قین لە دڵی ئێران پێ بنێتە سەر خاکمان و گڵاوی بکات، بەیـارمەتی خوا سەرکەوتنیش بۆ ئێمەیەو بەزینیش بۆ دوژمنی فارسی ڕەگەز پەرستە چونکە ئێمە خاوەن سەرکردایەاتیەکی لێهاتووو بە توانایین هەردەم سەرکـەوتن بەدی دەهێنـین کە ئەویش سەرکـردەی پاڵەوانـە سەرەکی فەرمـانـدە صدام حسین (خوا بیپارێزی) هەر بەم بۆنەیەوە سڵاوو ڕێـزم بۆ گیـانی پاکی شەهیدانەکە لە هەمووان شکۆدارترن و بەخشنـدەتـرن هەروەك سەرەکی فەرماندە دەڵێت (الشهداء اکرم منا جمیعا)چونکە گیانی خۆیان بەخشی لە پێناو پاراستنی ئەم خاکەو ئاڵای عیراقی لوتکە بەشەکاوە یی بمێنێتەوە.

پ ـ هاوکاری
لقی سلێمانی

لە چالاکیەکانی لقی دەزگاکەمان لە سلێمانی

کۆڕێکی ئەدەبی لە هەڵەبجە

لە چوار چێـوەی چالاکیەکانی لقی دەزگاکەمان دەزگای ڕۆشنبیریو بڵاوکـردنـەوەی کوردی لە سلێمانی سەر لە ئێوارە ڕۆژی سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٨٦/١٢/٢٣ کۆڕێکی ئەدەبی بۆ دوو شاعیری لاو جەلال عازەبـانـیو صلاح ڕەش و نووسـەر ئازاد توفیق رحیم لە سەر هۆڵی مەڵبەندی لاوانمی هەڵەبجە ساز کرد.

لە سەرەتـای کۆڕەکـەدا نووسـەری ئەم چەنـد دێـرە بەناوی لقی دەزگاکەمانەوە بە خێر هاتنی ئامادەبووانی کۆڕەکەی کردو دەستی بۆ ئەو چالاکیـە بەرفـراوانانە ڕاکێشا کە دەزگاکەمان پێی هەڵ دەستێت لە هەمـوو شارەکـانی کوردستـان داو بەردەوامە لە سازدانی ئەم جۆرە کۆڕانەو هاندان و بیارمەتیدانی نووسەران و ئەدیبان بە هەموو شێوەیەك.

پاشـان شاعـیری لاو کاك جلال عازەبـانی شەش پارچـە شیعری پێشکەش کرد ئەمەش پارچە شیعرێکیەتی بەناوی (هەناسەکەم): ـ

شیعر دەرگای ڕازەکانی ئەکردەوەو
بە هێمنی.. پێی ئەوتی..
خۆشەویستم
چرۆی باغم
واسەر لە نوێ دێراوی چاوەکانت بوو.
لە بیرت دێ.. لە کاتێکدا
پەرەی شیعرت
ئەم دیو دیو کرد
ئای چەند خۆشبو..
کە پەپولە شەیدای گوڵی بەهارم بوو..

دوای ئەوەی هەردوو شاعـیر پارچـە شیعـرەکـانیان خوێندەوە نووسـەری لاو کاك ئازاد توفیق رحیم دەستی کرد بە خوێندنەوەی ئەو لێکـۆڵینـەوە دوورو درێـژەی ئامادەی کردبوو لەسەر پارچە شیعرەکان.

سەرەتـا پارچـە پارچەو کۆپلە کوپلە شیعـرەکـانی شی کردەوەو ئاستـی بەرزیو نزمـی پلەی شیعـرەکانی دەست نیشان کردو بەپـێی بۆچـوون و سەرنـجی خۆیو ڕاو بیری نووسەرو ئەدیبە بەناو بانگەکانی بەبەڵگەوە هێنابوویەوە.

هەروەهـا لە چۆنیـەتی بەکـار هێنـانی وشـەو وێنـەی شیعـری بەکـار هێـنـانـی ڕەمـز لە دارشـتـنیـان دا کۆڵیـەوەو ئەو شتـانەی کار کردەوتە سەر بیری هەردوو شاعـیر بووەتـە هەوێنی شیعرەکانیان ڕوون کردەوە.

لە کۆ تایـیدا هیـوای سەرکەوتن و بەردەوامیو بەرهەمی باشتـرو پێـزتری بۆ خواست لە پێناو پەرەسەندنی شیعرو ئەدەب لە شاری هەڵبجە.

پاشـان لێکـۆڵینـەوەو لێ دوان پرسیـار لە لایەن ئامادە بووانی کۆڕەکـەوە لە سەر شیعـرەکان و لێکـۆڵینـەوەکـە دەستی پێ کردو مشتومرێکی گەرمی لە سەر کراو کۆڕەکە ماوەی دوور سەعـات و نیوی خایاندو جەماوەرێکی زۆر بە ئەدیـبان و ئەدەب دۆستـانـی شارەکە ئامادە بوون.

هێرش

«هەناسەکەم»

هەناسەکەم..
وەرەسینگم تۆی لێم دەوێ!
وەرە گیانم قەفەزی ساتە وەختیتە،
تاوێ ئارام بگرە لەوێ.
تۆ هەناسەی..
منی بێداری شەوانە هەڵت دەمژم
تۆ گێژاوی نێو ئەم باسەی،
منی سووتاوی پەروانە..
لەبەر ئەو گڕەتا نەمرم.
تۆ دێت..
دەڕویت،
بۆ چرکەیەك غەمم دەخوێ!!
من بەدرێژی تەمەنی خۆم.
غەمت دەخۆم.
بۆیە ئیتر..
دیسانەوە هەڵم گرتی،
لە ئاسمانی دڵەی غەما.
دیسانەوە دیمەوەلات..
لە جیهانی ڕەش و تەما.

ئینجا شاعیری لاو کاك صلاح ڕەش سێ پارچە شیعری پێشکەش کردو ئەمـەش پارچـەیـەکـە لەو شیعرانەی بەناوی (عەشقی سەوز).

عەشقی سەوز

مەرگ دوو کەس لەیەك ئەکا
ڕەنگە ناوی هەندێ کەسیش جێ نەمێنێ
بەڵام عەشق ڕێبوارێکە
دوای مردنیش هەر ئەمێنێ..

ئەمڕۆ بەدیارت گەشتم
سەرو سیما.. لەکنا چەکەی جاران ئەچووی.
لە بەردەمما ئەوستاییو
بەیت ئەبووی..
[ئەی کناچە فر درێژەی باڵا بەرز]
لە بیرت دێ
شاعیرێ بوو
پرچی شیعری،
بۆ باڵای تۆ شانە ئەکرد
ئەم شیعرە شێتە بێێ دەنگە
هێمن هێمن
بۆ لای گەردنە بێ گەردەکەت
ڕێگای ئەگرت..
شیعر ئەیووت
من سکاڵای شاعیرێکم شەو خەو ناکا
بۆیە شەوێك
پاش ئازاری ژانێکی سیا.
چاوم دنیای ڕوناکی دی
لەگەردەنی ئەم کچەدا

ڕۆشنبیری جەماوەر ڕێز لەبەشدارانی چالاکییەکانی دەگرێت

سەر لە ئێـوارەی ڕۆژی پێنـج شەممـە ڕێکـەوتـی ١٩٨٦/١٢/٢٥ بەڕێـوەبـەرێتی ڕۆشنبـیری جەمـاوەر لە سلێمـانی بە بۆنەی کۆتـایـی هاتـنـی وەرزی ڕۆشـنـبـیری ساڵی (١٩٨٦)ەوە لە ئاهـەنـگێـك دا ڕێـزیـنـا لە بەشدارانی چالاکییەکانی لە هۆڵی کۆشکی ڕۆشنبیری.

لە سەرەتـادا کاك شهـاب عثمـان بەنـاوی بەڕێـوەبـەرێتی ڕۆشنـبیری جەماوەری سلیمانیەوە بەخێرهاتنی میوانەکانی کردو ئینجا هاتە سەر باسی ئەم ئاهـەنـگـەو چۆنـیـەتـی ڕێـز لێنـان لە هونـەمـرمـەنـدان و ئەدیبـان و داهێنـەران و گرنگترین ئەو چالاکیانەی بە ڕیودبەرێتی ڕۆشنبیری جەماوەر پێی هەستاوە لە ساڵای ١٩٨٦ داو ئەو بەرنامەیەی دایانناوە بۆ ساڵی ١٩٨٧.

ئینجا کاك صلاح حامد بەڕێوەبەری ڕۆشنبیری جەماوەر لە سلێمانی وتەیەکی داو تیایدا وتی:

جێی ڕێـزمـانـە کە ئەدیبان و هونەرمەندان و داهێنـەران و لێ هاتـوانی شارەکـەمـان و قەزاو ناحیەکانی سەر بەپارێزگامان بەو پەڕی توانایانەوە هاوبـەشیو بەشـداری چالاکیـەکـانمان دەکەن و بەسـنـگـێکی فراوانـەوە یارمـەتیمـان دەدەن و کۆمـەکیمـان لەگـەڵ دا دەکەن لە سازدانی کۆڕو ئێـوارە دانیشتن و گێڕانی ئاهـەنگی هونـەریو سازکردنی پیشانگاو چالاکی هەمە جۆر.

هەروەها وتی:

ئێمە ئەم ڕێزگرتنەمان وەك بەبیر خستنەوەیەك و لە بیرنە چونەوەیەك دا دەنێین لە ئاستی خۆمان دا بەرامبـەر، بەو بەڕێـزانـەی کە بەشـداری چالاکیـەکـانیـان کردووین چونکە ئەم دیاریانەی پێشکەشیان دەکەین وەك شتێکی ڕەمزی دادەنێین لەبەر ئەوەی بەڕێزانە پێشکەشیان کردوە ئەوە پاداشتی نییە بەڵکو پاداشتەکەی ڕێزو سوپاسی ئێمەو ئەو جەماوەرەیە کە هەموومان لە خزمەتیان دا کاردەکەین هەر بۆیە ئەو بەڕێزانەی بەشداری چالاکیەکانیان کردووین چ ئەدیب و چ شاعیرو چ هونـەمـرمـەنـدو.. هتـد بەوپـەڕی دڵسـۆزیـەوە پێشکـەشیان کردەوەو ئەمەی ئێمەش دەیکەین بە ئەرکێکی پیرۆزی دادەنێین بەرامبەر بە جەماوەرو هەست بەلێ پرسینەوەیەك بەرامبەر بە بەشدارانی چتلاکییەکانمان.

ئینجـا دووخـوشکی شاعـیر خوشکە لەیلان و خوشکە کەژاڵ احمـد چەنـد پارچـە شیعرێکیان خوێنـدەوەو هەروەها شاعیر کاك دڵشاد مەریوانی ئەو شیعرەی لە میهرەجانی مەربدا خوێندبوویەوە دووبارە بۆ ئامادەبوانی ئاهەنگەکەی خوێندەوە.

پاشـان ئاهـەنگێکی گۆرانیو مۆسیـقا سازدرا چەند گۆرانیەك و مەقامێك پێشکەش کرا لە لایەن چەند هونەرمەندێکەوە بە یارمەتی تیپی مۆسیقای گۆرانی سەر بە بەڕێوەبەرێتی ڕۆشنبیری جەماوەر.

ئینـجـا دەست کرا بە دابـەش کردنی ئەو دیـاریانەی ئامادەکرابوون لە لایەن بەڕێوەبەرێتی ناوبـراوەوە بەسـەر بەشدارانی چالاکییەکانیان لە ساڵی ١٩٨٦ دا.

لە کۆتـایی ئاهەنگەکەدا کاك شهاب عثمان بە ناوی بەڕێوەبەرێتی ڕۆشنبیری جەماوەرەوە سوپاسی دەزگای ڕۆشنبیریو بڵاوکردنەوەی کوردی مەڵبەندی گشتـیو لقی سلێمـانیو یەکێتی ئەدیبـان و نووسەرانی سلێمانیو نیقابەی هونەرمەندان و تیپە هونـەریو شانـۆییـەکانی کرد کە هەر یەکەو بە جۆرێو لە ئاستی خۆیدا هاوکـاریو هاوبـەشی کردون لە پێشکەشکردنی چالاکییەکانیان دا.

هێرش
لقی سلێمانی

Institut Kurde de Paris